

Viktimizace v oblasti domácího násilí

Victimization in the Domestic Violence Field

Bc. Michaela Hrubá

Diplomová práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Michaela HRUBÁ**
Osobní číslo: **A10451**
Studijní program: **N 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Téma práce: **Viktimizace v oblasti domácího násilí**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujete rešerši literatury, která se vztahuje ke zvolenému tématu.
2. V rámci východiskové hypotézy vymezte pojmy viktimizace a domácí násilí, specifikujte rizikové faktory a příčiny domácího násilí, včetně souvisejících legislativních norem.
3. Analyzujte profil (typy) oběti a pachatele domácího násilí, příčiny násilného chování.
4. Definujte způsoby pomoci obětem domácího násilí, řešení domácího násilí ze strany Policie České republiky a obecní policie.
5. V rámci analytické části diplomové práce proveďte výzkum ke zvolené problematice, výstupy analytické části statisticky vyhodnoťte a zpracujte do grafů a tabulek.
6. Tvůrčí část diplomové práce zaměřte na syntézu – vycházejte ze specifikace analytických závěrů a výstupů, prezentujte vlastní návrhy, doporučení a opatření, využitelné v praxi.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. ČÍRTKOVÁ, Ludmila a Petra VITOUŠOVÁ. Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-2014-2.
2. DUFKOVÁ, Ivana a Jiří ZLÁMAL. Domácí násilí se zaměřením na problematiku obětí. Praha: Střední policejní škola ministerstva vnitra v Praze, 2005.
3. ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Policejní psychologie. Praha: Portál, 2007. ISBN 80-7178-931-3.
4. ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Forenzní psychologie. Pízeň: Aleš Čeněk, 2004. ISBN 80-86473-86-4.
5. CONWAY, Helen L. Domácí násilí. Praha: Albatros, 2007. ISBN 978-80-00-01550-7.

Vedoucí diplomové práce:

PhDr. Mgr. Stanislav Zelinka

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

24. února 2012

Termín odevzdání diplomové práce:

15. května 2012

Ve Zlíně dne 24. února 2012

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá problematikou domácího násilí, konkrétně pak obětí a celkovém řešení domácího násilí. První část vymezuje především teoretické vysvětlení problematiky, základní pojmy a legislativu. Naopak druhá část je zaměřena na řešení problematiky domácího násilí v praxi Policií ČR. V závěru práce je zodpovězena hlavní výzkumná otázka a prezentace možných návrhů a opatření.

Klíčová slova: domácí násilí, oběť domácího násilí, pachatel domácího násilí, viktimizace, Policie České republiky, Městská policie, intervenční centrum

ABSTRACT

The thesis deals with the issues of domestic violence, specifically its victims and the overall solution of domestic violence. The first part defines mainly the theoretical explanation of the issue, basic terms and legislation. On the contrary, the second part is focused on the practical solution of the issue of domestic violence by Police of Czech republic. The conclusion of this thesis answers the main research question and presents possible suggestions and precautions.

Keywords: domestic violence, victim of domestic violence, perpetrator of domestic violence, victimization, Police of the Czech republic, Municipal Police, intervention center

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce, PhDr. Mgr. Stanislavu Zelinkovi, za ochotu a vstřícnost při konzultacích, za cenné rady, připomínky a odborné vedení při zpracování diplomové práce.

Zároveň také děkuji všem respondentům, kteří se zúčastnili výzkumné části mé diplomové práce, za jejich čas a ochotu spolupracovat. Dále děkuji všem ostatním, kteří mi dávali cenné rady a podporovali mne při psaní této diplomové práce.

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 DOMÁCÍ NÁSILÍ	12
1.1 VYMEZENÍ POJMU DOMÁCÍ NÁSILÍ	12
1.2 FORMY DOMÁCÍHO NÁSILÍ	14
1.3 CYKLUS NÁSILÍ.....	17
1.4 MÝTY A FAKTA O DOMÁCÍM NÁSILÍ	18
2 PROFIL OBĚTÍ A PACHATELE DOMÁCÍHO NÁSILÍ	20
2.1 CHARAKTERISTIKA OSOBNOSTI PACHATELE	20
2.1.1 Typologie pachatele	22
2.2 CHARAKTERISTIKA OSOBNOSTI OBĚTÍ	25
2.2.1 Typologie obětí.....	28
3 VIKTIMIZACE.....	30
3.1 DOPAD TČ NA OBĚŤ	32
3.1.1 Posttraumatická stresová porucha (PTSP)	33
3.2 REVIKTIMIZACE.....	34
3.3 POSTUP PŘI KONTAKTU S OBĚTÍ TČ	34
4 ZPŮSOBY POMOCI OBĚTEM DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	36
4.1 ÚLOHA POLICIE ČR A MĚSTSKÉ POLICIE V RÁMCI POMOCI OBĚTEM DOMÁCÍHO NÁSILÍ	36
4.1.1 Legislativa a právní nástroje Policie ČR v problematice domácího násilí	39
4.2 INTERVENČNÍ CENTRA	45
4.3 AZYLOVÉ DOMY	46
4.4 OSTATNÍ POMÁHAJÍCÍ ORGANIZACE.....	47
II PRAKTICKÁ ČÁST	50
5 VÝZKUMNÁ ČÁST I.....	51
5.1 STANOVENÍ VÝZKUMNÉHO CÍLE A JEDNOTLIVÝCH VÝZKUMNÝCH OTÁZEK.....	51
5.2 METODA VÝZKUMU	51
5.3 HYPOTÉZY.....	52
5.4 PRŮBĚH SBĚRU DAT.....	52
5.5 INTERPRETACE ZÍSKANÝCH DAT A VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	52
5.6 SOUHRN DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	77
6 VÝZKUMNÁ ČÁST II	81

6.1	HLAVNÍ CÍL VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ A DÍLČÍ VÝZKUMNÉ OTÁZKY.....	81
6.2	VÝZKUMNÁ STRATEGIE	82
6.3	TECHNIKA SBĚRU DAT	82
6.4	PRŮBĚH SBĚRU DAT.....	83
6.5	INTERPRETACE ZÍSKANÝCH DAT	83
	ZÁVĚR	88
	ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ.....	91
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	94
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	98
	SEZNAM OBRÁZKŮ	99
	SEZNAM TABULEK.....	100
	SEZNAM PŘÍLOH.....	103

ÚVOD

Násilí v rodině je možno označit za celospolečenský problém, který jen tak nezmizí. S odstupem času se začíná v české společnosti hovořit čím dál více o problémech násilí v rodině, které dříve byly nedotknutelné. Již varovným signálem, který by měl společnost na domácí násilí upozornit, je jeho rozšířenost. Česká republika bojuje proti domácímu násilí prostřednictvím státních i nestátních institucí. Avšak dle mého názoru v první řadě v rámci pomoci stále vedou státní instituce. Dále pomoc jako takovou můžeme vidět také v účastnění se výzkumů, díky kterým odkrývá, seznamuje a informuje širokou veřejnost o celé problematice domácího násilí.

Nezbytným řešením boje proti domácímu násilí je v první řadě legislativa. Podle Ústavy a Listiny základních práv a svobod jsou každému občanovi ČR bez rozdílu zaručeny základní lidská práva a svobody, které když jsou porušovány, má za povinnost stát zasáhnout. Většinou prvotní zasahující státní organizací je Policie ČR, dále Intervenční centrum daného kraje, odbory sociálně právní ochrany dětí a další organizace, které pomáhají obětem domácího násilí v dalších postupech pro jejich ochranu a ochranu jejich dětí.

Diplomová práce se skládá ze dvou částí, teoretické a praktické. Teoretická část práce se dále člení do čtyř kapitol, které pojednávají o problematice domácího násilí, konkrétně pak o obětech a celkovém řešení domácího násilí. Úvod práce je zaměřen na vymezení základních pojmů souvisejících s domácím násilím, jeho jednotlivými formami, mýty a fakty. Druhá kapitola je věnována osobnostnímu profilu pachatele a oběti domácího násilí. Další kapitola pak popisuje pojmy jako viktimizace, posttraumatická stresová porucha a reviktimizace. Dále je zde zmínka o dopadu TČ na oběť a postupu při prvotním kontaktu s obětí TČ. Poslední kapitola je zaměřena na způsoby pomoci obětem domácího násilí a související legislativu. Do základní pomoci jsem zahrnula především Policii ČR, intervenční centrum a ostatní organizace pomáhající obětem domácího násilí.

Praktická část obsahuje dva výzkumy, v nichž je vždy popsána metodologie a cíl výzkumu, vyhodnocení šetření a vlastní výsledky. V první kapitole jsem zvolila kvalitativní metodu pomocí dotazníku a v druhé kapitole jsem naopak zvolila kvantitativní metodu s použitím rozhovoru.

Oba tyto výzkumy na sebe svým způsobem navazují a prolínají se, protože v závěru práce při analýze dat a zhodnocení výsledků již budu pracovat s oběma výzkumy, abych mohla zodpovědět na základní výzkumnou otázku, která zní:

Jak je problematika domácího násilí řešena příslušníky Policie ČR v praxi ve Zlínském kraji a do jaké míry je skutečně plněna spolupráce Policie ČR s Intervenčním centrem ve Zlíně?

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DOMÁCÍ NÁSILÍ

Tato kapitola objasňuje nejen pojem domácího násilí, ale s ním související i pojem násilí, agresivita a znaky domácího násilí. Dále vysvětluje formy domácího násilí, kde jsou pro přehlednost a představu použity grafy a statistické údaje o. s. ROSA, které pomáhají více nahlédnout do dané problematiky. V podkapitole, nazvané cyklus násilí, je věnována pozornost třem základním fázím, jež se neustále střídají a tím nabírají určitou intenzitu. V neposlední řadě zde zmiňují mýty a fakta o domácím násilí.

1.1 Vymezení pojmu domácí násilí

Jednotná definice pojmu domácího násilí v České republice není přesně vymezena. Hlavním důvodem nejednotnosti definic jsou různé skutkové podoby a různý stupeň intenzity páčání násilí. Stupnice vnímání domácího násilí je velmi široká. Zahrnuje všechny druhy násilí fyzického, sexuálního a psychického týrání. Odborníci pod pojmem domácího násilí chápou násilí jak mezi intimními partnery, manželi, tak i násilí vůči starým lidem, dětem a zdravotně postiženým. Charakteristickým rysem domácího násilí je, že se odehrává v soukromí, je opakované, má stoupající tendenci a téměř každodenní přítomnost. [1]

*"Násilí obecně rozumíme zlé nakládání, tělesné útoky, pohrůžky obdobným násilím, nebo jednáním, které působí újmu na fyzickém, sexuálním a psychickém zdraví."*¹

Násilí můžeme rozdělit na absolutní a kompulzivní. U absolutního násilí zcela chybí u oběti vůle, tím je vyloučeno vlastní jednání oběti. Naopak násilí kompulzivní nemá za cíl vyřadit vůli oběti, ale působí na psychiku oběti s cílem přinutit ji, aby se podmanila určitému nátlaku. Proto je v oblasti domácího násilí využíváno spíše kompulzivní násilí. [9]

---

¹VOŇKOVÁ, Jiřina a Markéta HUŇKOVÁ. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. Praha: ProFem, 2004, 194 s. ISBN 80-239-2106-1. strana 13

Všeobecně tedy můžeme říci, že násilí vyvolává agrese. Jedná se o agresi, která může být směřována vůči druhým, nebo vůči vlastní osobě, tzv. autoagrese². Cílem agresivity je tedy úmyslné násilné jednání, ubližování, napadání. [14]

Z psychologického hlediska můžeme agresivitu rozdělit na konstruktivní a destruktivní. Konstruktivní agresivita je důležitá pro vývoj člověka, protože je v ní zdůrazněn přirozený a účelný projev v lidském chování. Destruktivní agresivita není nezbytná a účelná pro život, proto se s ní můžeme setkat i v oblasti domácího násilí. Mezi její hlavní znaky patří touha ničit a ubližovat. U této agresivity může, ale nemusí, docházet k citovému doprovodu (agrese ze zoufalství, ze zloby a hněvu, nebo projev agrese bez citů). Psychologové destruktivní agresivitu považují za poruchu osobnosti, protože signalizuje narušení vztahu jedince k sobě samému a druhým. [6]

Domácí násilí se odehrává mezi agresorem a obětí, které jsou vzájemně blízké a důvěrně známé osoby. Hlavním znakem domácího násilí je její skrytost. Veškeré násilné činy probíhají skrytě, nenápadně za zavřenými dveřmi, mimo dosahu veřejnosti. Mezi další znaky patří opakování útoků a dlouhodobost. Speciálním znakem je vzrůstající intenzita, kdy pachatel do oběti na počátku např. "pouze" strkal a na konci surově bil. Neposledním znakem je jasné a nezpochybnitelné rozdělení rolí oběti a agresora. [26]

Ministerstvo vnitra ČR pojem domácí násilí definuje jako „*dlouhodobé násilné chování v rodině, které zahrnuje jakékoliv činy nebo opomenutí spáchaná v rámci rodiny některým z jejích členů, které podkopávají život, tělesnou nebo duševní integritu, nebo svobodu jiného člena stejné rodiny, nebo vážně poškozují vývoj jeho osobnosti.*“³

Jsou různé pokusy o vymezení pojmu "**domácí násilí**", ale následná nejasnost a operacionalizace může vyvolávat velké problémy při poznávání zkoumaného jevu a rovněž při srovnávání výsledů daného výzkumu. Tato terminologická nejednotnost vychází z mnoha faktorů. Skutečností je, že domácí násilí je nedělitelnou součástí téměř

---

² Autoagrese - jednání, kterým jedinec poškozuje sám sebe (např. sebevražda).

³ Definice pojmu domácí násilí. *Magdalenium - Definice pojmu domácí násilí* [online]. 2012 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.magdalenium.cz/index.php?nid=4875&lid=cs&oid=643223>

všech kultur, které se od sebe různými způsoby odlišují. Proto je pochopitelné, že tedy není zcela možné vytvořit univerzální definici, jenž by zohledňovala a obsahovala všechny odlišnosti konkrétních, kulturních a společenských souvislostí. [9]

1.2 Formy domácího násilí

Do nejčastějších forem domácího násilí řadíme fyzické, psychické, sexuální, sociální a ekonomické násilí, ale můžeme zde také zařadit stalking. Většinou se jednotlivé formy násilí kombinují a prolínají, nelze je vždy přesně oddělit.

Pro ucelení a představu je na závěr této podkapitoly připojen graf, který vyobrazuje četnost dané formy násilí páchané na ženách v ČR. Věkově se klientky pohybují od 18 let až po 70 a více let. Veškeré statistické údaje zpracovalo Informační a poradenské centrum ROSA v roce 2010, které přímo pracovalo s dotyčnými oběťmi. Pro zpřesnění jsou pod grafem uvedeny dané formy násilí s procentuálním vyčíslením, které o. s. ROSA zpracovala přímo s 203 oběťmi. [27]

Fyzické násilí

Fyzické násilí je v této formě nejvíce viditelné a projevuje se agresí, tedy slabostí pro surové jednání. Můžeme zde zahrnout různé formy napadení, tlučení hlavou oběti o stěnu, přivírání článků prstů do skříní, bití, odpírání spánku a jídla, ohrožování zbraní, nucení oběti k požití drog apod. Jsou však i výjimky, kdy pachatel nemusí fyzicky ublížit oběti. [21]

Psychické násilí

Psychické násilí je pácháno nejčastěji. Většinou se odvíjí od fyzického násilí, ale není to pravidlem a může se odehrávat i samostatně. Na první pohled je velmi těžce dokazatelné, protože dokonce ani oběť si někdy neuvědomuje, že je psychicky týraná. Při této formě násilí agresor v oběti neustále vzbuzuje pocit strachu. Mezi nejčastější formy můžeme zařadit vyhrožování, ponižování, hrubé nadávání, zastrasování apod. [18]

Sexuální násilí

Do sexuálního násilí patří všechny sexuální činy, které pachatel požaduje a vynucuje si je po své oběti. Z pohledu oběti jsou nedobrovolné a prováděné s nechutí. Jedná

se o znásilnění, sledování pornografie, nucení k pohlavnímu styku za přítomnosti cizích osob. Agresor jedná a zachází se svou obětí pouze jako se sexuálním objektem. [9]

Sociální násilí

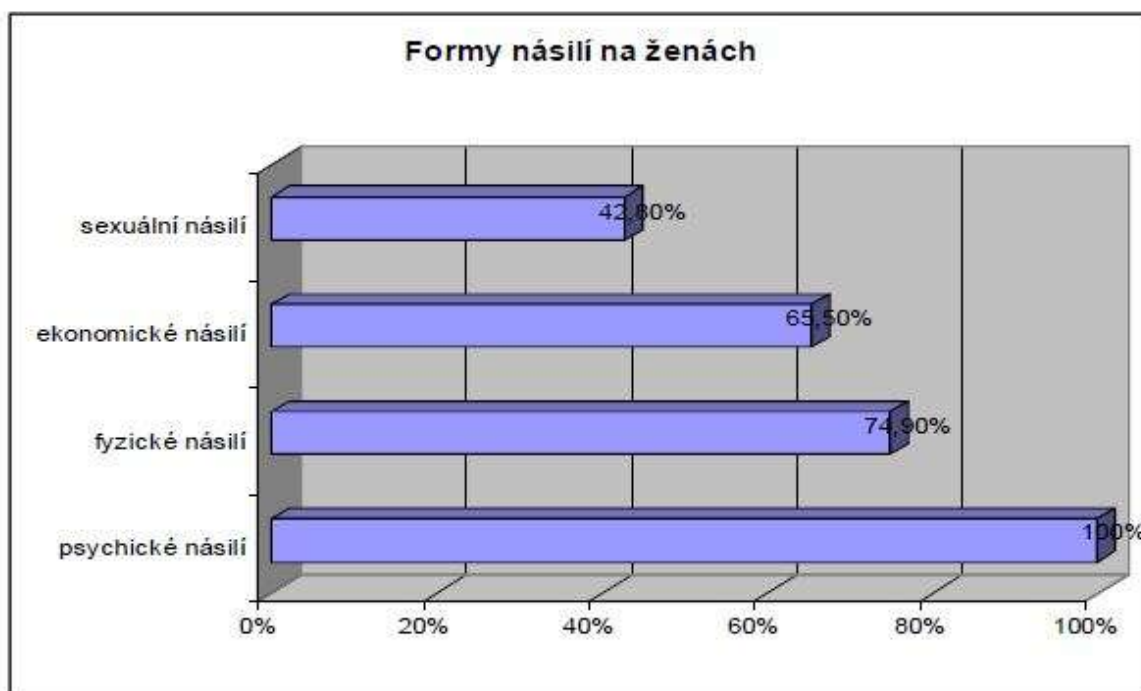
Hlavním cílem sociálního násilí je izolování oběti od okolního prostředí. Konkrétně se jedná o zákaz stýkání se s rodinou, přáteli, ale také zákaz chodit do práce, stanovení pravidel a času doby návratu, odpírání nebo v lepším případě kontrolování korespondence, telefonátů a SMS. Pokud oběť nedodržuje a nerespektuje daná pravidla, je trestaná. [9]

Ekonomické násilí

Pro ekonomické násilí je charakteristické, že agresor zamezuje oběti disponovat s financemi. Oběť se tedy nachází v neustálé finanční tísní, je závislá na agresorovi, a tudíž není schopna opustit domov a vyhledat pomoc. Jedná se např. o zabavení výplaty oběti, neposkytování peněz na stravu a nájem, každodenní kontrola výdajů a příjmů a také zákaz chození do práce, čímž si agresor udržuje ekonomickou závislost oběti. [21]

Stalking - pronásledování

Nebezpečné pronásledování, neboli stalkerství, patří taktéž do jedné z forem domácího násilí. U nás se stalkerství stává předmětem pozornosti až v posledních několika letech. Do této skupiny obětí řadíme bývalé partnerky nebo partnery, nad kterými si tímto způsobem, tzv. stalkersvím (pronásledováním), udržuje agresor kontrolu a moc. Mezi hlavní znaky patří dlouhodobé a opakované pronásledování oběti, vyhrožování, obtěžující telefonáty, zprávy a vzkazy, ale také může dojít k obtěžování širšího okruhu blízkých obětí. Tato forma násilí způsobuje u oběti pocit strachu, zvýšený stres, pocit úzkosti, které vedou velmi často k psychickým a zdravotním problémům. [21]

Graf 1. Formy domácího násilí páchané na ženách v ČR v roce 2010. [27]

Ze statistik o. s. ROSA je patrné, že **psychické násilí** se objevuje ve společnosti opravdu nejčastěji. Téměř polovina klientek o. s. ROSA, tedy 45,8 % žen, se setkávalo s osobním omezením a izolací. Dále s ponižováním se setkala všech 203 klientek (100 %), zavražďováno a vydíráno bylo 73,4 % žen. Se zákazy a příkazy mělo zkušenost 58,1 % žen a celých 40,8 % násilníků vyhrožovalo svým oběťm zabitím. Praxe žen se stalkingem oproti roku 2008 markantně klesl z 20 % na pouhé 2 %.

S **fyzickým násilím** se setkala 152 klientek, z nichž 40,8 % bylo opakovaně fackováno. Dále 16,2 % žen bylo bito v těhotenství v posledním trimestru, přitom nešlo jen o facky, ale dokonce i surové zkopání. S celkovým bitím mělo zkušenost 29,5 % žen a škrceno bylo 30,5 % žen. Také se staly případy, které nebyly procentuálně vyčíslené. Jedná se o trhání vlasů, polévání horkou či studenou vodou, kroucení rukou, pálení žehličkou nebo zavírání žen do mrazáku.

Dle grafu se v praxi s **ekonomickým násilím** setkala v roce 2010 133 klientek. Až 23,6 % klientek dostávalo záměrně málo peněz od partnera a 25,6 % žen nedostávaly záměrně žádné peníze na chod domácnosti. Dalších 8,4 % žen si muselo říkat partnerovi o peníze a poté předkládat účtenky, což způsobovalo určitý pocit ponížení. Zákaz pracovat mělo určeno až 5,4 % klientek.

Klientky, jež mají své zkušenosti se **sexuálním násilím**, uvedly v daném období za nejčastěji praktikovaný nucený sex. Jedná se o 37,4 % žen, které byly nuceny k sexu, dále 16,7 % žen spadá do kategorie, kdy byly nuceny k nepříjemným sexuálním praktikám. Menší skupina žen 7,8 % byla znásilněna svým partnerem. Celkově ve vztahu zažilo sexuální násilí 87 klientek. [27]

1.3 Cyklus násilí

Skutečností je, že mnoho obětí zůstává v násilném vztahu po dlouhou dobu, což může být i několik desítek let. Vysvětlení tohoto jevu je jednoduché. K násilí nedochází permanentně a ochota oběti zůstat v násilném vztahu je udržována cyklickým střídáním jednotlivých fází násilí, která může zahrnovat i klidná období. Tímto způsobem tedy vzniká a prohlubuje se u oběti naučená bezmocnost vůči agresorovi. Celý cyklus násilí se skládá ze tří zcela odlišných a oddělených fází, a to fázi nárůstu tenze, samotnou fázi násilí a fázi klidu nebo tzv. "líbáněk". [12]

Obr. 1. Cyklus násilí, které neustále probíhá dokola střídáním jednotlivých fází.[12]

Do **fáze narůstání tenzí** můžeme zařadit verbální agresi, lehčí fyzické násilí, ponižování a vzrůstající žárlivost ze strany agresora. V této fázi dochází u oběti ke zvyšování napětí a strachu z násilí, které se snaží určitým způsobem odvrátit. [12]

Relativně krátkou fází, která trvá od několika minut do několika hodin, je **fáze násilí**. V jejím průběhu se zvyšuje fáze narůstání tenzí v následné násilí, což vede ke zranění

oběti, případně ke smrti. I přes to, že je tato fáze nejkratší, tak pro oběť nejhorší. Nejenže trpí depresí, apatií, bezmocností, disociací a izolací, ale může docházet i k emočnímu zhroucení.

V průběhu **fáze klidu** se daná situace pomalu uklidní a většinou se násilník oběti omlouvá za své chování a ujišťuje ji, že se to už nebude opakovat. Na druhé straně se může stát, že násilník se odmítá omluvit a klade vinu oběti za své násilné chování.

Celý cyklus násilí, který probíhá neustále dokola střídáním jednotlivých fází, udržuje oběť určitým způsobem ve vztahu a odrazuje ji od odchodu. Tuto funkci má především fáze klidu, kde projevuje agresor vůči oběti vlídné a milující chování. Bohužel negativum střídání jednotlivých fází je takové, že násilného partnera nemotivuje ke změně chování. Hlavní problém jsou střídající se fáze v cyklu, protože je velmi složité odhadnout začátek a konec jednotlivých etap, které jsou ovlivňovány mnoha situačními faktory. Bohužel většinou dochází ke zkrácení období klidu a naopak období napětí a násilí narůstá. [12]

1.4 Mýty a fakta o domácím násilí

Hlavním a nezpochybnitelným faktem o domácím násilí je jeho rozšířenost a skrytost. Největším problémem je závažnost důsledků, která vzniká nejen pro postiženou oběť, ale také pro celou jeho rodinu a společnost. [4]

Realita je taková, že k domácímu násilí dochází ve všech společenských skupinách bez ohledu na vzdělání a ekonomickou situaci agresora či oběti. Mnoho pachatelů i obětí zastává významné společenské postavení, jako např. lékaři, policisté a podnikatelé. A právě to může způsobovat dojem, že se násilí týká jen určitých vrstev, protože ve vyšších společenských vrstvách dochází k utajování násilí.

Dalším důležitým faktem domácího násilí, jež je třeba rozlišit, je manželský či partnerský konflikt dvou stran. Jedná-li se o konflikt stejně silný a vyrovnaný, můžeme ho označit za hádku a je vše v pořádku. Pokud však jde o konflikt zájmů, nerovnosti sil a mocí, kde jedna strana prosazuje své zájmy, tak zde už se nejedná o pouhou hádku, ale o násilí. Agresor využívá psychického násilí, jako vyhrožování, ponižování a zastrašování, ale také dochází velmi často k fyzickému napadení, které mívá bohužel celoživotní následky, někdy dokonce končí smrtí oběti. [23]

Mezi stimulatory násilí můžeme zařadit alkohol, protože odbourává zábrany a zesiluje agresivitu. Alkoholismus partnera může tedy působit jako "spouštěcí prvek" nebo výmluva, ale není příčinou násilí. Dalším stimulatorem násilí je vyprovokování, a to přímo partnerem či partnerkou. Agresor se poté vymlouvá na vyprovokování a oběť bohužel přijímá v důsledku psychického teroru či fyzického napadení vinu. Zde je nutné poznamenat, že neexistuje žádný důvod jako omluva pro páchání násilí.

Hlavní mýtus o domácím násilí, který převládá je, že daná situace mezi partnery nemůže být až tak špatná, když daná oběť neodejde. Jenže při zamyšlení a vcítění se do dotyčné oběti to není až tak jednoduché, i když pro většinu lidí nepochopitelné. Hlavních důvodů, proč oběť zůstává ve vztahu s agresorem, je opravdu hodně. Například zachovat dětem úplnou rodinu, stále má k partnerovi citový vztah a věří v jeho nápravu. Dále je oběť ekonomicky závislá a nemá kam jít anebo také má strach z fyzického napadení, vydírání, týrání a dokonce i zabití. Může se také jednat o určité kulturní, náboženské či tradiční tlaky. Zde se to týká především žen, které si myslí, že musí udržet rodinu pospolu za každou cenu. Když už se tedy oběť rozhodne odejít, ne vždy odchodem končí násilí. Právě v době rozvodu či rozchodu vzrůstá násilí, protože řada pachatelů se snaží získat ztracenou kontrolu nad obětí. Studie dokonce ukazují, že týrané ženy, které odejdou od agresora, mají vyšší riziko až o 75 %, že budou zabity, než ty, co zůstanou ve vztahu.

[23]

2 PROFIL OBĚTÍ A PACHATELE DOMÁCÍHO NÁSILÍ

Jak uvádí název, podstatou této kapitoly je popis osobnosti pachatele i oběti a s tím související základní dělení těchto odborných termínů. Jelikož není přesně určena jednotná typologie oběti ani pachatele domácího násilí, uvedu v práci některé typy obětí a pachatelů vycházející z psychologie a běžně v praxi používané.

Za účelem praktického přiblížení charakteristiky pachatele a oběti využiji ke každému profilu osobnosti grafy, jež znázorňují a potvrzují dlouhodobé studie o obětech a pachatelích domácího násilí. Veškeré statistické údaje a grafy opět pocházejí z Informačního a poradenského centra ROSA. Tyto statistiky se týkají roku 2010, kde o. s. ROSA přímo pracovala s 203 oběťmi-ženami a 203 pachateli-muži. [27]

2.1 Charakteristika osobnosti pachatele

U pachatelů domácího násilí nejvíce záleží na povahovém a osobnostním založením, které bývá velmi často ovlivněno výchovou a dědičností. Jakmile dítě vyrůstá v rodině, kde je součástí fyzické násilí, tak během socializace napodobuje způsoby chování. Velmi často se projevuje násilnické chování u jedinců, kteří byli v dětství pachatelé či oběťmi šikany, byli týráni, také svědky násilných činů a citově strádali. [23]

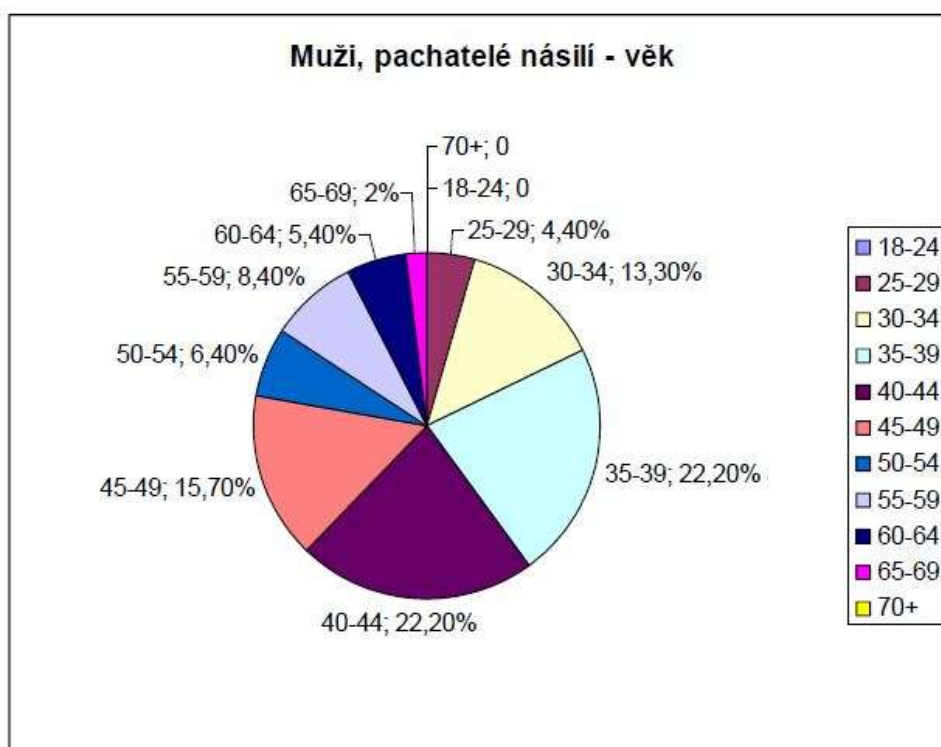
Pachatelem tedy může být kdokoliv, nezáleží ani na věku, vzdělání, náboženství, či sociální vrstvě. Odborníci poukazují na to, že ve středních a vyšších vrstvách je mnohem složitější odhalit domácí násilí. [11]

Pachatelé domácího násilí se charakterizují manipulativním chováním a tzv. "dvojitou tváří", která se projevuje jinak v soukromí a jinak na veřejnosti. Na veřejnosti jde o jedince milého, starostlivého, hodného, pečujícího, laskavého, finančně zabezpečeného, prostě dokonalého. Naopak v soukromí jde o násilníka, který si vybíjí svou zlost na partnerovi. A nejedná se pouze o vybíjení své zlosti, ale také o pocit ovládat a vlastnit partnera.

Pachatel s vysokým IQ využívá svých schopností a svou oběť zcela psychicky zdevastuje. Pachatel může dojít až do fáze, kdy oběť není schopna jednat. Opakem je pachatel s nižší inteligencí a ten se projevuje agresivním chováním, sebehodnocením. Tento jedinec je sobecký a nedokáže se vcítit do druhého člověka (oběti). [14]

Velmi často také dochází k tomu, že pachatel domácího násilí trpí mozkovou poruchou. Po zjištění této poruchy je nezbytné, aby se jedinec léčil a byl pod kontrolou neurologa či psychiatra, dle rozsahu závažnosti. Pachatel v takovém případě velmi často zpětně lituje svého chování, ale není to pravidlem. [14]

Bílý kruh bezpečí definuje pachatele takto: *"násilníci pocházejí ze všech socioekonomických, etnických, rasových a náboženských skupin, chování násilníků doma se velmi liší od jejich chování na veřejnosti, jsou extrémně žárliví a majetnickí, kontrolují své partnerky, pokoušejí se partnerku izolovat od rodiny a přátel, zastávají tradiční představu o roli muže ve vztahu, často je přítomen alkohol a jiné drogy, násilí viní partnerku nebo drogy či alkohol, zlehčují závažnost způsobeného násilí."*⁴

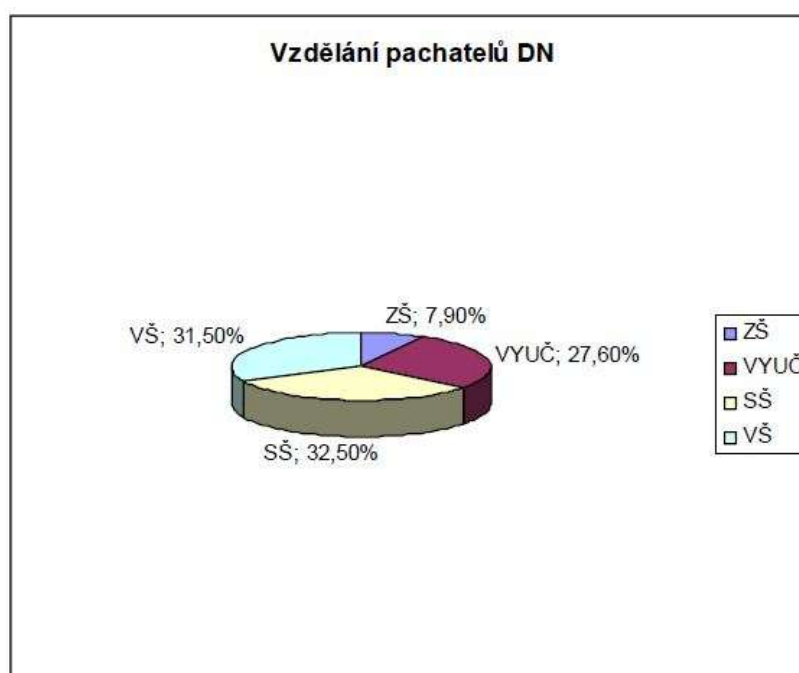

Graf 2. Věkové zastoupení pachatelů domácího násilí v ČR v roce 2010.

[27]

⁴ VOŇKOVÁ, Jiřina a Markéta HUŇKOVÁ. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. Praha: ProFem, 2004, 194 s. ISBN 80-239-2106-1. strana 59

Grafické vyhodnocení za rok 2010 nás utvrzuje v tom, že pachatelé domácího násilí mohou být opravdu různé věkové kategorie. Nejvíce pachatelů ovšem spadá do věkové kategorie 35-39 let a 40-44let, což je z celkového počtu pachatelů 203 celých 22,20 %. Velmi čtounou věkovou skupinu, rovných 15,7 %, tvoří také pachatelé v rozmezí 45-49 let. Tito pachatelé patří do produktivního věku, tudíž jsou z velké části zaměstnaní 59,6 %. Ve věku 65-69 let se 4 pachatelé dopustili domácího násilí na ženách, a to odpovídá nejmenšímu počtu pachatelů v dané věkové skupině. [27]

Graf 3. Vzdelání pachatelů domácího násilí v ČR v roce 2010.

[27]

Jak můžeme vidět v grafu, nejčastěji se pachatelé dopouštějí násilí na ženách se středoškolským vzděláním 32,50 % a následně s vysokoškolským vzděláním 31,50 %. Přičemž 27,6 % pachatelů má pouze výuční list. Nejméně pachatelů patří do skupiny s pouze základním vzděláním 7,9 %. [27]

2.1.1 Typologie pachatele

Typologie osobnosti pachatele vychází z psychologie a je založena na stejném principu jako typologie osobnosti. Podle daných příznaků, chování a jednání je pachatel přiřazen k vybranému typu. [5]

Podle praktických zkušeností s oběťmi domácího násilí Mederes rozdělil pachatele na tři základní typy, které nepůsobí jednotlivě, ale vždy se prolínají. Prvním typem je **majetnický a žárlivý pachatel**. Ten se projevuje vyhrožováním, zastrašováním, neustálou kontrolou a mocí nad partnerkou. Druhým typem je **sadistický pachatel**, jenž využívá fyzického násilí, mučení a msty. Posledním typem je **extremně nebezpečný pachatel**, který je velmi agresivní, útočně a fyzicky napadá i veřejnost. [23]

Angličanka Pat Cravenová navrhla typologii pachatele podle týrání oběti. Tyto pachatele rozdělila do osmi základních typů. Ty přesně popisuje a využívá je při svých terapiích, které vede s oběťmi domácího násilí. Cravenová je popsala jako surovce, žárlivce, špatného otce, lháře, vyděrače, sexuálního násilníka, pána domu a psychického utlačovatele. Tak jako u typologie osobnosti, tak dochází i u typologie pachatele ke kombinování jednotlivých typů. [11]

Pro shrnutí uvedu jednu z forezních typologií osobnosti pachatele podle Čírtkové, která jej rozdělila do pěti základních typů:

1. Socializovaný

Popisuje osobnost tzv. normální, jeho myšlenkové pochody a dynamika prožívání jsou naprosto srozumitelné. Jeho chování a prožívání je zcela běžné, nevyniká ničím neobvyklým. Tento typ pachatele má fungující primární a sekundární potřeby, svědomí a jeho reakce na TČ jsou zcela obvyklé, jako např. lítost či smutek. Spáchaný TČ je z pohledu pozorovatele pochopitelný, má epizodický charakter a průhlednou motivaci. Proto se označuje socializovaný typ jako normální a v praxi je velmi jednoduše rozpoznatelný.

2. Neurotický

Naopak osobnost neurotického typu je od socializovaného typu nápadná, objevují se u ní neurotické poruchy⁵, které přispívají ke kriminálnímu jednání pachatele.

---

⁵ Neurotické poruchy - zvýšená deprese, úzkostnost, strach, slabost, hysterie, třes, bušení srdce, vtíravé představy apod.

Hlavní motivací neurotického pachatele se uvádějí především nevyřešené konflikty v rodině, tedy určitý protest směřující proti rodině nikoli proti společnosti.

Typická osobnost neurotického pachatele je mladého věku pocházející z materiálně zajištěné rodiny, ale je označován za emočně narušeného a nestabilního jedince. Protože se jedná o poměrně mladé pachatele, tak od toho se také odvíjí způsob spáchání TČ, který je prováděn poněkud amatérsky (např. zanechání zřetelných stop na MČ).

K řešení případu je nutné neurotického pachatele vyzvat k psychologickému vyšetření, aby se vědělo, jak s ním zacházet a jednat. Komunikace s neurotickým typem je poněkud složitější, a proto je nutné zdůraznit pozitivní atmosféru a apelovat na kladné stránky osobnosti. [5]

3. Psychopatický

Psychopatická osobnost se projevuje velmi neobvyklými a svéráznými způsoby chování a prožívání, trpí tzv. trvalou poruchou osobnosti. Psychopatická osobnost je přímo psychiatrická diagnóza. Tuto osobnost pozná i laická veřejnost, protože se svým jednáním vymyká běžnému standardu. Komunikace s psychopaty je velmi komplikovaná především v souvislosti s uplatňováním práva, dokonce i pro odborníka je složité najít účinný způsob, aby nedocházelo ze strany pachatele k manipulaci a odvádění pozornosti od faktů.

Psychopatie je trvalá odchylka, která se dá určitým způsobem zmírnit, ale výsledné jednání neodpovídá vynaloženému úsilí. Jelikož dojde k úpravě chování pachatele ve standardních situacích, tak automaticky ve stresových situacích se vrátí jedinec ke svému nevhodnému chování, aniž by si to uvědomoval. Lze tedy předpokládat, že výkon trestu odnětí svobody by pro psychopatického pachatele mohl být prospěšný.

4. Mentálně nedostatečný

Mentálně nedostatečná osobnost se charakterizuje nízkou inteligencí, a tudíž jeho trestná činnost se vyznačuje jednoduchostí a nepromyšleností. Tento typ pachatele je velmi snadno rozpoznatelný svou nízkou rozumovou vybaveností, omezenou slovní zásobou apod. Mentálně nedostatečná osobnost pachatele se zejména

dopouští sexuálních útoků vůči dětem, zvířatům, ale také násilných a skupinových TČ.

5. Psychotický

Nejlépe vystihuje osobnost trpící duševním onemocněním, tzv. psychózou, kdy dochází ke spáchání obzvláště násilných TČ. Spáchaný TČ psychopatickým pachatelem je nesrozumitelný, brutální a to také platí i o motivaci, která je nečitelná a nepochopitelná. Právě tyto příznaky jsou důležité pro přizvání psychologa, psychiatra, a pokud se prokáže znaleckým posudkem, že jde o psychotického pachatele, je označen soudcem za nepřítelného. [5]

2.2 Charakteristika osobnosti obětí

Obětí domácího násilí se může stát kdokoli, tedy všichni členové domácnosti, bez rozdílu věku, vzdělání a pohlaví. Studie potvrzují, že většinovými oběťmi domácího násilí jsou ženy, a to až z 95 %. I v mužské populaci se vyskytli obětí domácího násilí, ale tento jev není až tak častý. Je to způsobeno především intenzitou páchaní násilí, která byla nižší než u žen.

Když už se tedy jedinec stane obětí domácího násilí, snaží se nějakým způsobem vyhnout opakovanému a stupňujícímu násilí. Někdy právě dochází k tomu, že samotné oběti pachatele vyprovokují, ať mají nepříjemný zážitek za sebou. Nejhůře je na tom psychika oběti, kde se objevují velmi často emoční poruchy a poruchy chování. Oběti často trpí depresí, úzkostí, nízkým sebevědomím, nedůvěrou k okolí, věří v mýty o domácím násilí a opětovně prožívají traumatizující zážitky. Právě chováním oběti se často prozradí dynamika prožívané újmy. [23]

Prožívaná újma má tři základní fáze, během kterých se oběť vyrovnává s krizí. Nejprve začíná šokem, nebo-li nárazem, poté se vyvíjí v nastupující fázi adaptace a na závěr v konečnou fázi adaptace.

1. Fáze šoku

Fáze šoku, taktéž označována jako fáze nárazu, nastává ihned po spáchání TČ. Z psychologického hlediska prožívání a chování oběti se tato fáze popisuje jako "zduhnutí". Jedná se o šok z dané situace, kdy jedinec je pod silným stresem, dezorientovaný a někdy se mohou objevit i poruchy paměti. Tato fáze

je individuální, záleží na psychice a postoji oběti k situaci. Může trvat několik hodin, ale dokonce i několik dnů.

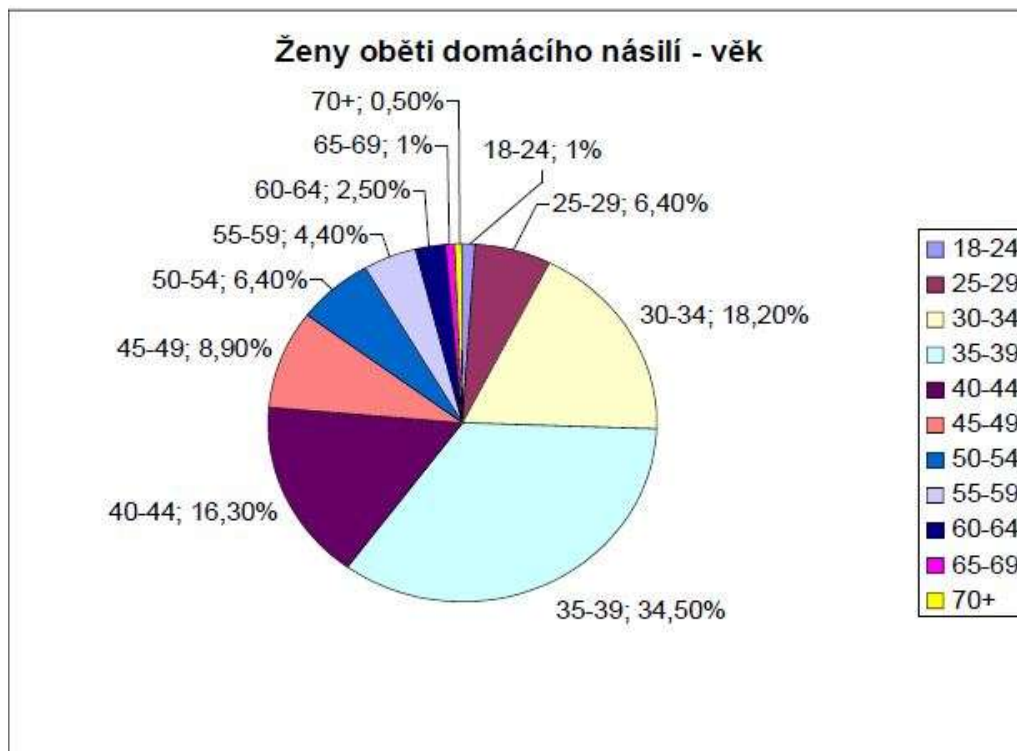
2. Fáze nastupující adaptace (hojení)

Oběť se v této fázi začíná vyrovnávat s danou událostí a snaží se začlenit do společnosti. Prožité trauma se snaží zařadit do minulosti. Bohužel pro poškozeného je to velmi těžké období, jelikož dochází k častému střídání nálad. Jsou dny, kdy se jedinec vrací k traumatické události, je otevřený, mluví o svých pocitech se svými příbuznými a naopak jsou dny, kdy se uzavírá do sebe. Právě způsob střídání nálad je důkaz smířování poškozeného s událostí. Délka trvání fáze hojení je individuální, záleží na osobnosti oběti.

3. Fáze konečné adaptace (zhojení)

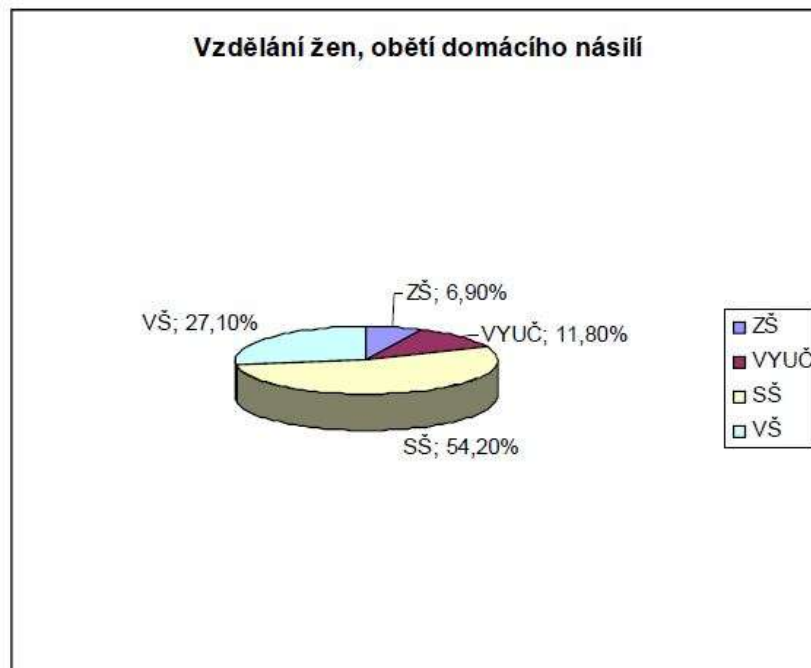
Poškozený dospívá ke konečnému zpracování prožitého traumatu a snaží se vést běžný plnohodnotný život. Hlavní podstatou je psychická náprava oběti tak, že je schopna nakládat s volnou emocionální energií a vkládat ji do nových prožitků. [6]

Všechno, co oběť prožila v době újmy, ji pak ovlivňuje v mnoha oblastech života. Nejenže dochází k závažným zdravotním problémům, ale také často ztrácí zaměstnání a v návaznosti dochází k ekonomickým problémům. A to vše působí na již porušenou psychiku poškozeného. Při uzdravování oběti domácího násilí je velmi důležité posilovat jejich snížené sebevědomí a především pro ženy je podstatné znát a rozumět cyklu násilí. Pokud žena opravdu dobře zná a rozumí cyklu násilí, má větší možnost sebe a především své děti ochránit od domácího násilí. [23]

Graf 4. Věkové zastoupení obětí domácího násilí v ČR v roce 2010. [27]

Sociologická sonda za rok 2010 potvrzuje, že domácím násilím bývají z větší části postiženy ženy v jakékoli věkové kategorii. Z 203 klientek o. s. ROSA během roku 2010 aktivně vyhledalo odbornou pomoc celých 70 žen ve věku 35-39 let. Dále do početných skupin obětí patří věková kategorie 30-34 let, což odpovídá 37 ženám a následně věková skupina 40-44 let odpovídá 33 ženám. Tyto ženy patří do kategorie středního věku, které jsou buď na mateřské dovolené, nebo mají děti školou povinné či studenty. Při srovnání grafů věkových kategorií pachatelů a obětí zjistíme, že se může jednat o potencionální partnery. [27]

Graf 5. *Vzdělání obětí domácího násilí v ČR v roce 2010. [27]*

Zde se můžeme přesvědčit, že domácí násilí zažívají ženy v ČR bez jakéhokoli rozdílu vzdělání. Do nejčastějších případů patří ženy se středoškolským vzděláním 54,20 %, následně s vysokoškolským vzděláním 27, 10 %. Menší část žen 11,8 % mají pouze výuční list a pouze 6,9 % žen základní vzdělání. [27]

2.2.1 Typologie obětí

Je několik teorií, jak popsat typy obětí. Podle Čírtkové je právě tato ta nejpoužívanější a nejcennější. Dělí se na základní tři typologie obětí:

1. **Podle zažitého TČ** - napodobují běžné skupiny deliktů, které jsou již používané v kriminologii. Můžeme zde především zařadit oběti přímého fyzického násilí, sexuálního násilí a celkově oběti domácího násilí.
2. **Podle reakce na TČ** - zde se rozlišuje oběť především podle intenzity vnějšího chování. Sama oběť nikdy neví, jak se zachová, ale může být buď pasivní, odevzdaná nebo aktivní s kontrolovanou reakcí.
3. **Podle vzájemné interakce oběti a pachatele v době kolem spáchání TČ** - tato typologie patří mezi nejznámější a rozděluje oběti do dalších pěti typů.

- Zúčastňující se oběť

Oběť se s pachatelem vzájemně znají, mají určitý vztah před spácháním TČ. Právě jejich vztah a to, že pachatel oběť zná, může určitým způsobem přispět k motivaci pachatele k násilnému TČ.

- Nezúčastňující se oběť

Tady naopak před spácháním TČ nedochází k vzájemnému vztahu mezi pachatelem a obětí. Tudíž pachatel není předem obětí motivován a na druhou stranu zase oběť neměla možnost vnímat známky ohrožení.

- Provokující oběť

Zde oběť přímo pachatele rozhodujícím způsobem motivuje k TČ svým provokujícím chováním. Oběť si v daném momentu neuvědomuje nebezpečnost pachatele a dané situace.

- Latentní oběť

Jedná se o oběť, jejíž role je skrytá a splňuje všechny tři viktimogenní faktory (sociální⁶, osobnostní⁷ a behaviorální⁸). Újma, která vzniká oběti, není možné oficiálně znát.

- Nepravá oběť

Jedinec se do role oběti dostal zcela náhodně, omylem, protože se nacházel v nesprávnou dobu na nesprávném místě. Sám pachatel měl oběť předem vyhlédnout a jeho útok měl směřovat jiným, již předem naplánovaným směrem. [5]

---

⁶ Sociální - poukazuje na to jakou jedinec vykonává profesi, jak ho ovlivňuje rodina, výchova a např. sociální vrstva.

⁷ Osobnostní - jde především o osobnostní rysy člověka, které blokují jedince a tím pádem má větší sklon být obětí TČ.

⁸ Behaviorální - jedinec přímo vyhledává nebezpečná místa a popuzuje svým rizikovým chováním.

3 VIKTIMIZACE

Viktimizace vychází z **viktimologie**, což je nauka o obětech. Viktimologie vědecky zkoumá oběti trestných činů, především ji zajímá, jakou roli hraje oběť v motivaci pachatele a jakým způsobem se spolupodílí na ovlivňování v průběhu trestného činu. Viktimologie vypracovává poznatky nazývající se tzv. bezpečné chování. Jedná se o chování, které má pomoci vyhnout se roli oběti, a také obsahuje souhrn preventivních opatření, jímž lze snížit riziko ohrožení. [6]

*"Viktimizací se míní proces poškozování a způsobování újmy, čímž se fakticky z jedince stává oběť určitého trestného činu. Jde o děj, který je složitější, než by se na první pohled mohlo zdát. Viktimizace začíná, ale zpravidla nekončí vlastním útokem na oběť."*⁹

Výzkumy poukazují na to, že proces viktimizace má svou dynamiku, která překračuje bezprostřední a přímé důsledky spáchaného trestného činu. Běžně se rozlišují pouze dvě fáze viktimizace - primární a sekundární. V souvislosti s psychologickým zkoumáním daného problému se uvádí ještě třetí fáze, tzv. terciální viktimizace. [5]

PRIMÁRNÍ VIKTIMIZACE - jedná se o újmu, která může být psychická, fyzická nebo sociálně ekonomická. Tato újma je způsobena pachatelem jako přímý, bezprostřední důsledek násilného trestného činu. [5]

Během primární viktimizace vznikají primární rány, které srozumitelněji objasňují podstatu primární viktimizace. Jedná se o **fyzickou, finanční a emocionální újmu**. Fyzická újma zahrnuje různé zranění, ublížení na zdraví popř. i zabití. Finanční újma pro poškozeného znamená především ztrátu majetku, investice na uzdravení. Emocionální újma je nejsložitější, protože záleží především na osobnosti poškozeného. Tato újma je tedy individuální a někdy velmi obtížně odstranitelná. Může se projevat různými stavy jako plačtivost, úzkosti, fobie apod. [6]

---

⁹ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie*. 2. upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 439 s. ISBN 978-807-3802-134. strana 103

SEKUNDÁRNÍ VIKTIMIZACE - zde vzniká újma v důsledku nadbytečné psychické zátěže v průběhu vyšetřování trestného činu. Zdrojem sekundární viktimizace může být také nevhodné jednání policistů, soudců, psychologů, poradců specializovaných center, či střetnutí s pachatelem trestného činu. Oběť v tomto období velmi citlivě vnímá reakce nejbližšího okolí, proto při střetu s poškozenou osobou musíme mít na zřeteli, že trestný čin nespáchala. [5]

I během sekundární viktimizace vznikají sekundární rány, které dokážou poškozeného psychicky zranit takovým způsobem, že je velmi složité se s takovou ránou vyrovnat. Sekundární viktimizace je formována pocity nespravedlnosti, nedůstojnosti a izolace.

- **Nespravedlnost**

Pocity nespravedlnosti postihují oběť především v průběhu vyšetřování TČ a soudního jednání dané věci. Tento pocit je vyvoláván zejména při nedostatku informací, kdy oběť pociťuje, že je potřebná pouze k objasnění případu a poté je odkázána sama na sebe. Ale také při opožděném soudním jednání nebo vyšetřování pachatele na svobodě.

- **Nedůstojnost**

Oběti ztrácí pocit důstojnosti nejen nevhodným vedením výslechu, nemístnou komunikací odborníků a okolí, ale i různými postoji a reakcemi společnosti a médií. Díky těmto faktorům oběť vnímá pocit ponížení. Hlavní roli zde hrají nevhodné postoje a reakce nejbližšího okolí a příbuzných.

- **Izolace**

Pocity izolace oběť trpí zejména v období, kdy se snaží vrátit do normálního života. Společnost, v níž dříve pobývala, změnila chování vůči oběti TČ a jedinec velmi citlivě vnímá tyto změny v chování. Uzavírá se do sebe, trpí pocity osamocení a izolace. V konečné fázi poškozený prožívá psychický rozpad a uvědomuje si, jak mu daná událost změnila život a obzvláště změnila jeho osobu. [6]

TERCIÁLNÍ VIKTIMIZACE - nastává stav, kdy poškozený jedinec není schopen se vyrovnat s traumatickou zkušeností, i když došlo k nápravě neboli uzdravení a odškodnění. V tomto období se jedinec psychicky zcela mění a není schopen se začlenit do původního života. [5]

3.1 Dopad TČ na oběť

Dopad TČ směřuje k primární viktimizaci a následně začleňuje oběť do společnosti. Také zkoumá chování a prožívání oběti, která je poškozená TČ. Dopad TČ na oběť je vždy individuální, protože člověk je lidské individuum a záleží na chování a prožívání jedince v různých situacích. Faktem je, že dopad TČ jednu oběť může ovlivnit tak, že není schopna vrátit se do běžného života, a naopak druhý typ oběti je schopen vrátit se tzv. po fázi zhojení bez větších problémů do společnosti a běžného života. Dopad TČ na oběť má velký vliv na psychiku jedince a způsobuje abnormní stres. Právě posttraumatická stresová porucha je diagnóza, která vzniká v důsledku previktimní osobnosti, okolnosti TČ a následné reakci okolí na TČ. [6]

1. PREVIKTIMNÍ OSOBNOST

Osobnost jedince určuje, jakým způsobem bude reagovat na krizové situace, ale zejména vytyčuje závažnost prožívané události. Mezi psychologicky zkoumaná osobnostní hlediska patří např. iluze kontroly a nepravý cynismus.

Iluze kontroly - představuje pro některé jedince pocit nezranitelnosti a připravenosti obstát v každé situaci. Předpokládají, že mají svůj život pod kontrolou a že právě jim se nemůže nikdy nic stát. Možná proto také bývají velmi často oběťmi TČ, které nejsou schopny psychicky zvládat.

Nepravý cynismus - je zdánlivá lhostejnost k emocionálním situacím. U jedinců vyvolává nepravý cynismus silné city. Pokud ale někteří jedinci brání volnému průběhu svým citům, hůře se pak vyrovnávají s vlastní viktimizací. Realita je taková, že se ze sebevědomého suveréna stane velmi labilní a zakřiknutý jedinec. [5]

2. OKOLNOSTI TČ

Oběť je značně ovlivněna okolnostmi TČ, mezi něž můžeme zařadit nejen chování oběti, pachatele a ostatních zúčastněných v průběhu TČ, ale také vzniklá újma a ponížení oběti. Všeobecně můžeme říci, že při každém TČ vzniká oběti emocionální poranění a podle typu TČ dochází k fyzickému poranění či materiální újmě. Jádrem okolností TČ je především reakce oběti na daný TČ, pokud oběť

pasivně reaguje, tak se velmi špatně s odstupem času vyrovnává s traumatickou událostí.

3. REAKCE OKOLÍ

Právě okolí a jeho reakce značnou mírou ovlivňuje oběť při návratu do běžného života. Okolí si musí uvědomit, že s obětí je třeba o TČ mluvit, aby se s tím pomalu dokázala vyrovnat. Velmi důležitou součástí pro oběť TČ je blízká osoba, která oběť psychicky podporuje a pomáhá jí v uzdravení. Dokonce i pomocí otevřených a skrytých reakcí okolí se dá v mnoha případech předejít posttraumatické stresové poruše. [6]

3.1.1 Posttraumatická stresová porucha (PTSP)

Posttraumatická stresová porucha se vyskytuje u jedinců, kteří přímo prožili extrémní situaci nebo jimi byli svědci. Tito jedinci prožívají dlouhodobý nezvládnutelný stres projevující se poruchou chování a prožívání a dalšími individuálními fyziologickými reakcemi¹⁰. Posttraumatická stresová porucha je zrádná především v tom, že může nastat už po pár dnech od prožité krize nebo až po dlouhé době. Posttraumatickou stresovou poruchu můžeme označit jako tzv. zpožděnou odezvu katastrofické události. Dosud není potvrzeno, kteří jedinci snášejí posttraumatickou stresovou poruchu lépe, zda nezkušení jedinci, či profesionální pracovníci připraveni na tyto situace odborně i mentálně. Důležitou roli zde sehrává především společnost, v níž pobývají. Posttraumatická stresová porucha z traumatické události více postihne jedince, který je uzavřený a osamocený. [5]

"Hlavní charakteristika PTSP zní: jde o normální reakce na nenormální situaci. V tomto smyslu se jedná o srozumitelnou a celkem běžnou, nikoli však nutnou reakci na situaci, kterou většina lidí vnímá jako "ránu osudu" neboli trauma."¹¹

---

¹⁰ Individuální fyziologické reakce - záleží na osobnosti jedince a jeho reakcích, nejčastěji se vyskytují poruchy spánku, třes, nevolnost, úzkost apod.

¹¹ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie*. 2. upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 439 s. ISBN 978-807-3802-134. strana 116

3.2 Reviktimizace

Jedná se o tzv. opakovanou viktimizaci, která poukazuje na realitu, kdy se jedinec během krátké doby znovu stává obětí TČ. Může se jednat o stejné, ale i o různé druhy TČ, přičemž zásadní význam mají především opakované násilné TČ. Tady můžeme jedince, který se stal opakovaně násilnou obětí TČ, označit za mnohočetnou či mnohonásobnou oběť. Dlouhodobá studie objasňuje mnohočetnou oběť ve dvou liniích. Nejprve poukazuje na souhru náhodných událostí, ale také ji charakterizuje jako predestinovanou oběť. Predestinované oběti si pachatel vybírá především z důvodu, že jej nějakým způsobem zaujaly. Oběti mají určité osobnostní předpoklady, které pachatele přitahují a tím se stávají opakovanou obětí násilných TČ. Reviktimizace se nepovažuje za výjimečný jev. Faktem je, že pokud se jednou jedinec stane obětí TČ, je u něj velká pravděpodobnost, že se stane opakovanou obětí TČ. [6]

"Dnes platí teze, že:

- *mnohonásobná oběť není nenormálním či výjimečným jevem,*
- *nevztahuje se na ohraničený psychologický typ osobnosti, rizikové charakteristiky vznikají patrně až jako důsledek prvního trestného činu."*¹²

Psychologické pozadí u mnohočetných obětí vystihuje kariéra oběti. Jedná se o podmínky pachatele, který si určuje vhodné situace a oběti pro spáchání TČ. Pachatelé mají předem vytvořený jasný plán, kterým se řídí. Důležitým momentem pro akci je signál, jenž oběť vysílá. Rozumí se jí zranitelnost, jež kolísá a reaguje zvláště na traumatické zážitky. [5]

3.3 Postup při kontaktu s obětí TČ

Jednání s člověkem, který se stal obětí TČ, je velmi stresující záležitost nejen pro nejbližší rodinu, okolí, ale i pro profesionály jako např. policisty. Oběť je po takovém traumatickém zážitku psychicky labilní, a tudíž je zapotřebí volit správný psychologický postup při prvním kontaktu či výslechu.

---

¹² ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Policejní psychologie*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2000, 254 s. ISBN 80-717-8475-3. strana 190

Všechny oběti TČ mají v první řadě právo na *informace*. Tudiž orgány činné v trestním řízení jsou povinny oběť informovat o jejich právech a veškerých podrobnostech a možnostech spjaté s vyšetřováním. Další prostředky, které musí být oběti TČ umožněny pro její funkčnost v běžném životě, je pocit *bezpečí* a *důvěry*. Pocit bezpečí by měla v první řadě obnovovat policie a další členové působící ve vyšetřování. Navození pocitu bezpečí pomáhá oběti se lépe vyrovnávat se situací a chrání oběť před zastrašováním a případnou reviktimizací. Naopak pocit nedůvěry k sobě samé vzniká v průběhu vyšetřování. Oběti často pocítují od vyšetřovatelů nedůvěru, což může být dáno zejména špatně sestaveným a vedeným výsledkem, kladením intimních otázek apod. Na závěr je důležité podotknout, že při kontaktu s obětí TČ, ať se tedy jedná o členy rodiny či okolí a hlavně státní orgány, nesmíme zapomenout na dostatečnou *empatii*. Vcítění se do role oběti TČ může ulehčit celé vyšetřování a zodpovědět na spoustu jindy neřešitelných otázek. [5]

4 ZPŮSOBY POMOCI OBĚTEM DOMÁCIHO NÁSILÍ

Podstatou této kapitoly je objasnění existujících způsobů pomoci obětem domácího násilí. Nejprve zde zmiňuji úlohu Policie ČR a Městské policie, kde v rámci pomoci obětem domácího násilí mají více oprávnění příslušníci Policie ČR. Policie ČR se řídí podle Trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.), který stanoví TČ podle projevů domácího násilí. Další zákon stanovující práva a povinnosti Policie ČR je zákon č. 273/2008 Sb. o Policii ČR. Ten obsahuje oprávnění vykazání, které velmi zjednodušuje pomoc při zásahu v problematice domácího násilí. Dále se zaměřím na popis druhů pomoci, jež nabízejí Intervenční centra a Azylové domy obětem domácího násilí. Na závěr zhotovím výčet všech základních organizací a institucí pomáhající obětem domácího násilí.

4.1 Úloha Policie ČR a Městské policie v rámci pomoci obětem domácího násilí

Problematiku domácího násilí zprvu řeší příslušníci **Policie ČR**, protože mají nejvíce pravomocí a jsou jedni z mála, kteří jsou povinni nepřetržitě, rychle a odborně zasáhnout při zajišťování bezpečnosti obyvatel. Policie ČR vychází ze zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR, kde je stanovena přímo jejich činnost v § 2.

§ 2 podle zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR

"Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropských společenství nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen "mezinárodní smlouva")."¹³

---

¹³273/2008 Sb. Zákon o Policii České republiky. 273/2008 Sb. Zákon o Policii České republiky | Vzory smluv ke stažení, sbírka zákonů a ostatních předpisů. Formuláře online [online]. 2008 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z <http://www.zakoncr.cz/index.php/zakonik/91-policie/877-273-2008-sb-zakon-o-policii-ceske-republiky.html>

Zákroky Policie ČR v případech domácího násilí jsou časté a pro zasahující policisty velmi náročné. Vycházejí ze ZÁVAZNÉHO POKYNU policejního prezidenta podle § 179/2006 Sb., který stanoví postup Policie ČR v případech domácího násilí. [32]

Již při oznámení domácího násilí je policista povinen oznámení řádně zadokumentovat a zjistit veškeré podrobnosti o daném incidentu. Poté je velmi důležité, aby si policisté zvolili taktiku, podle které budou postupovat, aby nedošlo např. k napadení policisty. Hlavním cílem je především zastavit násilné chování a stíhat pachatele. Pokud došlo k zranění osoby, policista zajistí lékařské ošetření. Po zakročení policisté řádně vyslechnou oběť i pachatele a zjistí totožnost. Zajistí nezletilé osoby. Výslech oběti a pachatele se provádí v oddělených místnostech, jelikož oběť je psychicky labilní a někdy dochází k tomu, že je potřeba oběť vyslechnout až na obvodním oddělení, kde se více uklidní a pocítí větší pocit bezpečí. Poté se celá situace zadokumentuje¹⁴ a v neposlední řadě se poskytne pomoc oběti. Jelikož každý případ je svým způsobem specifický, tudíž nelze přesně vymezit jednotný postup Policistů ČR. [7]

Městská neboli obecní policie v rámci pomoci obětem domácího násilí poskytne pomoc každému, kdo se na ni obrátí. Tuto pomoc může poskytnout pouze v rozsahu své působnosti. Do hlavních úkolů obecní policie spadá zabezpečení veřejného pořádku, taktéž přispívají k bezpečnosti osob a majetku. Dále dohlíží nad dodržováním pravidel občanského soužití a také plní další úkoly, které jim stanoví zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii. [13]

Přímo zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii stanoví nejen práva a povinnosti strážníků, ale také bezúhonnost, spolehlivost a jejich způsobilost. Díky tomuto zákonu mají strážníci městské policie několik oprávnění, pomocí kterým mohou v určitých případech částečně zasáhnout v problematice domácího násilí. Nejdůležitějším oprávněním v souvislosti s řeším domácího násilí je **oprávnění otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor** podle § 16 zákona o obecní policii, který stanoví :

"(1) Je-li důvodná obava, že je ohrožen život nebo zdraví osoby anebo hrozí-li větší škoda na majetku, je strážník oprávněn otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor (dále jen "byt"),

---

¹⁴ Zadokumentuje - vždy policisté sepíše Úřední záznam o výjezdu k incidentu se znaky domácího násilí.

vstoupit do něho a provést v souladu s tímto zákonem zákroky, úkony nebo jiná opatření k odvrácení bezprostředního nebezpečí.

(2) Při provádění zákroků, úkonů nebo jiných opatření podle odstavce 1 je strážník povinen zajistit přítomnost nezúčastněné osoby; nemusí tak učinit, hrozí-li nebezpečí z prodlení.

(3) Po provedení zákroků, úkonů nebo jiných opatření podle odstavce 1 je strážník povinen neprodleně vyrozumět uživatele bytu a zabezpečit zajištění bytu, nemůže-li tak učinit uživatel nebo jiná oprávněná osoba.

(4) O otevření bytu a provedených opatřeních sepíše strážník úřední záznam.¹⁵

Městská policie nemá pravomoci k řešení konfliktů v rodinných vztazích. Městská policie při oznámení domácího násilí vyšle hlídku, která však může otevřít byt jen v případě, zda je situace v souladu s § 16 podle zákona o obecní policii . Pokud je podezření, že byl spáchán TČ, jsou strážníci obecní policie povinni přivolat Policii ČR a přenechávají jim tuto problematiku k dalšímu řešení. Pokud však nejde o TČ, sepíše pouze úřední záznam. [35]

Jediný zákon, kterým se řídí jak **Městská policie**, tak i **Policie ČR** v problematice domácího násilí je **zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích**. Pro Městskou policii je tento zákon stěžejním zákonem pro řešení domácího násilí spolu se zákonem o obecní policii. Naopak Policie ČR využívá tento zákon v problematice domácího násilí pouze při řešení méně závažných projevů. [35]

V souvislosti s domácím násilím Policie ČR a především Městská policie řeší přestupky proti občanskému soužití podle **§ 49 odst. 1 písm. a) a písm. c) zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích**, který zní:

"(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch,

c) úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením

---

¹⁵ Zákon o obecní policii. *Zákon o obecní policii* | *Práce Pro Právěvníky.cz* [online]. 1991 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.pracepropravniky.cz/zakony/zakon-o-obecni-policii>

na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním."¹⁶

Přestupky dále Policie ČR a Městská policie řeší dle přestupkového zákona, uložením blokové pokuty nebo pokud byl přestupek spáchán mezi blízkými osobami, řeší se návrhem postižené osoby. [33]

4.1.1 Legislativa a právní nástroje Policie ČR v problematice domácího násilí

Celkově Policie ČR se řídí nepřehledným množstvím zákonů, různých předpisů, ale v oblasti domácího násilí využívají několik zákonů, které jim pomáhají ulehčit a vyřešit danou situaci. Jedná se o zákon č. 273/2008 Sb. o Policii ČR a již zmíněný přestupkový zákon č. 200/1990 Sb.

Policie ČR se řídí rovněž **Trestním zákoníkem č. 40/2009 Sb.**, který posuzuje projevy domácího násilí a upravuje trestní postihy. Pro přehlednost uvádím výčet paragrafů z trestního zákoníku, kdy se může jednat o TČ spjaté s domácím násilím.

- **Zabití** podle § 141 Trestního zákoníku
- **Těžké ublížení na zdraví** podle § 145 Trestního zákoníku
- **Ublížení na zdraví** podle § 146 Trestního zákoníku
- **Zbavení osobní svobody** podle § 170 Trestního zákoníku
- **Omezování osobní svobody** podle § 171 Trestního zákoníku
- **Vydírání** podle § 175 Trestního zákoníku
- **Útisk** podle § 177 Trestního zákoníku
- **Znásilnění** podle § 185 Trestního zákoníku
- **Sexuální nátlak** podle § 186 Trestního zákoníku

---

¹⁶ Zákon o přestupcích (zákon č. 200/1990). *Zákon o přestupcích (zákon č. 200/1990) | Práce Pro Právěvníky.cz* [online]. 1990 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.pracepropravniky.cz/zakony/zakon-o-prestupcich-prestupkovy-zakon-online>

- **Pohlavní zneužití** podle § 187 Trestního zákoníku
- **Týrání svěřené osoby** podle § 198 Trestního zákoníku
- **Týrání osoby žijící ve společném obydlí** podle § 199 Trestního zákoníku
- **Ohrožování výchovy dítěte** podle § 201 Trestního zákoníku
- **Násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci** podle § 352 Trestního zákoníku
- **Nebezpečné vyhrožování** podle § 353 Trestního zákoníku
- **Nebezpečné pronásledování** podle § 354 Trestního zákon [28]

Pro potřeby této práce pokládám za postačující uvést pouze právní úpravu dvou paragrafů, které jsou obvykle řešené v případech domácího násilí. Tak tedy za nejčastější právní kvalifikace činů, které jsou domácím násilím zjištěny dle zkušeností a kontaktů Policie ČR jsou **Týrání svěřené osoby** podle §198 Trestního zákoníku a **Týrání osoby žijící ve společném obydlí** podle § 199 Trestního zákoníku.

"Týrání svěřené osoby podle § 198 Trestního zákoníku

(1) Kdo týrá osobu, která je v jeho péči nebo výchově, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvlášt' surovým nebo trýznivým způsobem,

b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,

c) spáchá-li takový čin nejméně na dvou osobách, nebo

d) páchá-li takový čin po delší dobu.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1

a) těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob, nebo

b) smrt.

Týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 Trestního zákoníku

(1) Kdo týrá osobu blízkou nebo jinou osobu žijící s ním ve společném obydlí, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvláště surovým nebo trýznivým způsobem,

b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,

c) spáchá-li takový čin nejméně na dvou osobách, nebo

d) páchá-li takový čin po delší dobu.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1

a) těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob, nebo

b) smrt.¹⁷

Zákon, který ve značné míře usnadňuje řešení dané problematiky je **zákon č. 273/2008 Sb. o Policii ČR**. Tento zákon policistům přímo stanoví jejich práva, povinnosti a působnost. V souvislosti s domácím násilím právní úprava tohoto zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR, upravuje institut vykázání v paragrafech **§ 44, § 45, § 46 a § 47**. Vykázání je v současné době dle zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR, vymezeno jako oprávnění policisty, které zjednodušuje a zkvalitňuje služební výkon.

VYKÁZÁNÍ podle § 44 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR

"(1) Lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou (dále jen „společné obydlí“), jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí. Policista je oprávněn tuto osobu vykázat i v její nepřítomnosti.

---

¹⁷ Trestní zákoník 2012 (zákon č. 40/2009 Sb.). *Trestní zákoník 2012 (zákon č. 40/2009 Sb.) | Práce Pro Právěky.cz* [online]. 2009 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.pracepropravniky.cz/zakony/trestni-zakonik-uplne-zneni>

(2) Vykázání trvá po dobu 10 dnů ode dne jeho provedení. Tuto dobu nelze zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby. Podáním návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu v průběhu vykázání se doba vykázání prodlužuje do dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o tomto návrhu.

(3) Vykázání oznámí policista ústně vykázané i ohrožené osobě a vyhotoví potvrzení o vykázání, které jim předá proti podpisu. Součástí potvrzení o vykázání je vymezení prostoru, na který se vykázání vztahuje, uvedení totožnosti ohrožené a vykázané osoby, poučení o právech a povinnostech vykázané osoby a adresa útvaru policie, u kterého si může vyzvednout kopii úředního záznamu o vykázání. Odmítne-li ohrožená nebo vykázaná osoba potvrzení o vykázání převzít nebo odmítne-li písemně potvrdit jeho převzetí, policista tuto skutečnost uvede v úředním záznamu.

(4) Není-li vykázaná osoba vykázání přítomna, poučení o jejích právech a povinnostech v souvislosti s vykázáním jí policista poskytne při prvním kontaktu. Je-li to možné, policista této osobě předá potvrzení o vykázání, v opačném případě ji poučí o možnosti převzít potvrzení o vykázání a kopii úředního záznamu o vykázání u příslušného útvaru policie; součástí poučení je i údaj o adrese tohoto útvaru.

(5) Nesouhlasí-li vykázaná osoba s vykázáním, může proti němu na místě podat námitky, které policista uvede v potvrzení o vykázání. Policista námitky předá bez zbytečného odkladu krajskému ředitelství příslušnému podle místa vykázání (dále jen „příslušné krajské ředitelství“). Vykázaná osoba může dále do 3 dnů ode dne převzetí potvrzení o vykázání podat příslušnému krajskému ředitelství námitky písemně. Lhůta pro podání námitek počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy došlo k převzetí potvrzení o vykázání a je považována za dodrženu, jsou-li námitky nejpozději v její poslední den předány k poštovní přepravě nebo podány u příslušného krajského ředitelství. O tomto právu policista vykázanou osobu poučí před předáním potvrzení o vykázání.

(6) Shledá-li příslušné krajské ředitelství, že podmínky pro vykázání nebyly splněny, vykázání ukončí a o této skutečnosti vyrozumí ohroženou a vykázanou osobu bez zbytečného odkladu.

VYKÁZÁNÍ podle § 45 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR

(1) Vykázaná osoba je povinna

a) opustit neprodleně prostor vymezený policistou v potvrzení o vykázání,

- b) zdržet se vstupu do prostoru podle písmene a),*
- c) zdržet se styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou,*
- d) vydat policistovi na jeho výzvu všechny klíče od společného obydlí, které drží.*

Policista vykázanou osobu poučí o následcích neuposlechnutí výzvy podle písmene d).

(2) Vykázaná osoba má právo

- a) vzít si ze společného obydlí věci sloužící její osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady před splněním povinnosti podle odstavce 1 písm. a),*
- b) vzít si v průběhu vykázaní ze společného obydlí věci podle písmene a) a věci nezbytné pro její podnikání nebo pro výkon povolání; právo lze uplatnit jedenkrát a pouze v přítomnosti policisty, policista o výkonu tohoto práva ohroženou osobu předem informuje,*
- c) ověřovat provedení vykázaní zejména na čísle tísňového volání 158,*
- d) vyzvednout si kopii úředního záznamu o vykázaní u příslušného útvaru policie.*

(3) Policista poskytne vykázané osobě bez zbytečného odkladu informace o možnostech jejího dalšího ubytování a v souvislosti s tím nezbytnou součinnost. Od této osoby dále vyžádá adresu pro doručování.

VYKÁZÁNÍ podle § 46 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR

Policista poučí ohroženou osobu o

- a) možnosti podání návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu,*
- b) možnosti využití psychologických, sociálních nebo jiných služeb v oblasti pomoci obětem násilí a*
- c) následcích vyplývajících z uvedení vědomě nepravdivých údajů, k nimž policista při vykázaní přihlíží.*

VYKÁZÁNÍ podle § 47 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR

(1) Územní rozsah prostoru, na který se vykázaní vztahuje, určí policista podle míry požadavku účinné preventivní ochrany osoby ohrožené útokem. Je-li v důsledku vykázaní ohrožen provoz objektu nebo znemožněn výkon zaměstnání vykázané osoby, policista o této

skutečnosti bezodkladně vyrozumí provozovatele objektu nebo zaměstnavatele vykázané osoby za účelem přijetí potřebných opatření.

(2) Při provádění úkonů souvisejících s vykááním policista zajistí přítomnost nezúčastněné osoby; to neplatí, hrozí-li nebezpečí z prodlení.

(3) Do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí zašle policista kopii úředního záznamu o vykáání příslušnému intervenčnímu centru a soudu, který je příslušný k rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu. Pokud ve společném obydlí žije nezletilá osoba, zašle kopii úředního záznamu o vykáání v této lhůtě i příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

(4) Policista ve lhůtě 3 dnů od vykáání provede kontrolu, zda vykázaná osoba dodržuje povinnosti vyplývající z vykáání.

(5) O provedených úkonech a opatřeních sepíše policista úřední záznam.¹⁸

Policista ČR podle zákona 273/2008 Sb. o Policii ČR má další oprávnění, které může použít v souvislosti s domácím násilím při zásahu. Tyto oprávnění především usnadňují zákrok jako je **oprávnění zajištění osoby** podle § 26 zákona o Policii ČR. Kdy policista ČR je oprávněn zajistit osobu, která svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život, zdraví nebo dokonce život, zdraví jiných osob a její jednání má znaky správního deliktu. Tím, že je osoba zajištěna, je omezena její osobní svoboda. Tudiž zajištění může trvat maximálně 24 hodin.

Mezi další oprávnění řadíme, **oprávnění vydání a odebrání zbraně a prohlídka osoby podle § 35** zákona o Policii ČR. Vydání a odebrání zbraně provádí policista v důsledku hrozícího nebezpečí a násilí. Prohlídka osoby je provedena, pokud hrozí omezení osobní svobody pachateli, nebo je předpoklad schované zbraně. Další oprávnění zasahujícího policisty u případů domácího násilí patří **oprávnění policisty vstoupit do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek podle §40** zákona o Policii ČR. **Oprávnění použití**

---

¹⁸ Zákon o Policii ČR 273/2008 Sb. In: *Policie České republiky* [online]. 2008 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/novy-zakon-o-policii-cr.aspx>

donucovacích prostředků podle § 52 zákona o Policii ČR, zde se jedná o hmaty, chvaty, údery, kopy, slzotvorné prostředky, obušek apod. Policisté tohoto oprávnění využívají jen v nejzávažnějších situacích, které to vyžadují spolu s **oprávněním použití služební zbraně** podle § 56 zákona o Policii ČR.

Oprávnění požadovat vysvětlení podle § 61 zákona o Policii ČR, může požadovat Policie ČR od osoby, která může objasnit skutečnost pro odhalení TČ, přestupku či pachatele. Pokud je potřeba, Policie ČR vyzve osobu k sepsání úředního záznamu o podání vysvětlení. Mezi poslední oprávnění, které policista může použít v souvislosti s řešením domácího násilí je **oprávnění požadovat prokázání totožnosti** podle § 63 zákona o Policii ČR. [31]

4.2 Intervenční centra

Intervenční centra v ČR poskytují pomoc osobám ohroženým domácím násilím a také umožňují individuální sociálně právní pomoc v konkrétních případech. Povinností pracovníků intervenčního centra je taktéž poskytnout oběti poradenství v oblasti řešení její situace a zajištění vlastního bezpečí. Dále pracovníci oběti pomohou sepisovat a podávat právní návrhy, komunikovat s úřady, soudy, také poskytovat sociálně právní informace a především psychicky podporovat oběť.

Veškeré poskytované informace a služby intervenčního centra jsou bezplatné. Služby, které přímo poskytuje intervenční centrum, jsou ambulantní, terénní a pobytové. **Ambulantní služby** - jedná se o služby, které jsou k dispozici v intervenčním centru. **Terénní služby** - tato služba se využívá v závažných případech, obzvláště v situaci s vykááním násilné osoby. Tato forma je pro oběti věkově či zdravotně handicapované, které si mohou zvolit místo, např. zdravotní zařízení, v němž je hospitalizována. K návštěvě ohrožené osoby se musí dostavit z důvodu bezpečnosti vždy dva pracovníci intervenčního centra. **Pobytové služby** - zde se jedná o pomoc při zajištění pobytu a stravy ohroženým osobám. Ve výjimečných případech vlastní většina intervenčních center krizové lůžko, ale většinou spolupracují s azylovými domy a jinými institucemi. Zlínské intervenční centrum poskytuje pouze ambulantní a terénní služby. [17]

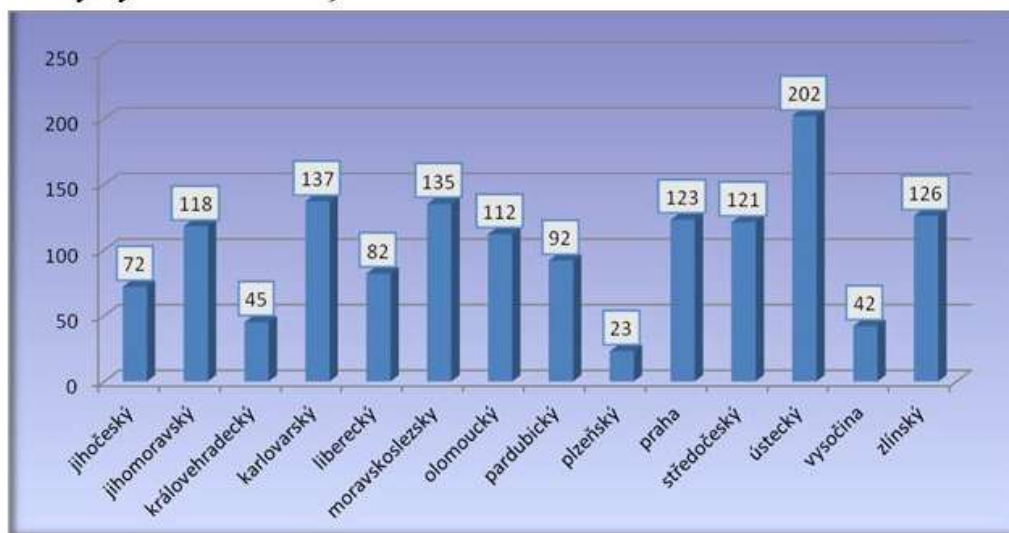
Pracovníci intervenčního centra přistupují ke každému jedinci a případu domácího násilí individuálně, snaží se vytvářet bezpečné prostředí a přijímají uživatele bez jakýchkoli předsudků. Profesionalita pracovníků se zvyšuje průběžným vzděláváním a školením.

Důležitou povinností pracovníků je mlčenlivost, kdy se dané údaje nezveřejňují třetím osobám bez písemného souhlasu. Podstatou intervenčního centra je získat si důvěru klientů a v rámci pomoci vytvářet **bezpečnostní plány**, které umožňují jednodušší odchod od násilného partnera. [22]

Spolupráci intervenčního centra s Policií ČR jsem již zmínila v zákoně č. 273/2008 o Policii ČR, v §47 odstavci 3 O VYKÁZÁNÍ. Jakmile tedy Policie ČR podá informaci Intervenčnímu centru, má 48 hodin na to, aby informovala poškozenou osobu, případně její děti, a nabídla ji bezpečné prostředí a pomoc při řešení dané situace. Potom už záleží jen na poškozené osobě, zda přijme nebo odmítne nabízenou pomoc a služby. [16]

Asociace pracovníků intervenčních center ČR, o. s. vypracovalo statistiku za celý rok 2011 z celé ČR. Tohoto průzkumu se zúčastnila všechna Intervenční centra v ČR, která přispěla svými údaji. Nakonec bylo zjištěno, že za celý rok 2011 bylo celkem 1430 případů vykázání násilné osoby ze společného obydlí. Pro ucelení této problematiky je připojen graf s vyčísleným vykázáním v jednotlivých krajích v ČR. [15]

Počty vykázání v krajích ČR

Graf 6. Vyčíslení vykázaných násilných osoby v jednotlivých krajích v ČR za rok 2011. [15]

4.3 Azylové domy

Azylové domy stejně jako intervenční centra poskytují určitý druh sociální služby. Všeobecně azylové domy umožňují útočiště a pomoc ženám a ženám s dětmi před

domácím násilím a těžkými životními situacemi. Hlavním účelem služeb azylových domů je poskytnutí bezpečného ubytování a odborného poradenství v oblasti psychologického, ale i sociálně právního. Velmi důležitou součástí jsou také kurzy přípravy a posilování klientek v souvislosti s návratem do běžného života. [24]

Tyto pobytové služby azylového domu jsou poskytovány pouze dospělým ženám, tedy od 18 let a dospělým ženám od 18 let, které mají maximálně 3 děti do 18 let věku. Další podmínkou je, že se musí jednat o občanku, která má trvalý pobyt v ČR nebo občanku členského státu EU hlášenou na území ČR k pobytu delší jak 6 měsíců. Ženy, aby zvládaly život v azylovém domě, musí být soběstačné v základní péči o sebe sama. Pobytová služba je umožňována pouze na 1 rok a je částečně placená. Jedná se o 100Kč / den za jednu dospělou ženu. Pokud však je to žena a jedno dítě vyčíslení je následovné 70 Kč / den a 40Kč /den.

Azylové domy se ke každému klientovi staví individuálně jak v oblasti sociálně terapeutických, tak právnických konzultací. Dále nabízejí také psychologické konzultace pro ženy, děti a dokonce i pro děti jako svědky násilí. Skupinové terapie probíhají každý den, kdy se ženy a vedoucí pracovnice scházejí a upevňují si vztahy při vzájemném podporování a řešení problémů žen. Azylové domy v rámci svých možností pořádají pro své klienty např. kulturní akce, hlídání dětí, semináře a různé výlety pro lepší vypořádání se s krizovou situací. [24]

4.4 Ostatní pomáhající organizace

Pomáhající organizace jako takové můžeme rozdělit na státní instituce, soukromé subjekty a další místa pomoci. Mezi **státní instituce** patří již zmíněná Policie ČR, dále také zdravotnická zařízení, soudy, Probační a mediační služba a Orgány sociálně právní ochrany dětí. Dále sem řadíme Ministerstvo vnitra a sociálních věcí, kam spadají též intervenční centra, které vycházejí ze zákona o sociálních službách. Do státní instituce spadají pouze intervenční centra, která jsou v Asociaci pracovníků intervenčních center a v České republice se jedná o 15 intervenčních center, kam patří i Intervenční centrum Zlínského kraje. [13]

Oběť může v raném stádiu domácího násilí vyhledat **soukromé subjekty**, které by mohly včas odhalit a pomoci před násilným chováním v rodině. Mezi nejčastěji vyhledávané subjekty patří soukromí lékaři a psychologové. [13]

Mezi **ostatní pomáhající organizace** můžeme zařadit azylové domy, ale také intervenční centra. Zde se již nejedná o intervenční centra, která jsou členové Asociace pracovníků intervenčních center.

K dalším místům, jež pomáhají obětem domácího násilí, řadíme koalici KOORDONA, která hájí ženská práva vůči násilí. Poskytuje ženám důležité informace o vedení azylových domů a iniciativně spolupracuje se státními institucemi. Na vzniku koalice KOORDONA se podílelo 12 neziskových organizací a nyní je pouze 11 členů:

- **Psychosociální centrum Acorus, o.s.** - pomoc osobám ohroženým domácím násilím, (NONSTOP telefonní linka: 283 892 772)
- **Arcidiecézní charita Praha, projekt Magdala** - pomoc jedincům, kteří prožili domácí násilí a obchodování s lidmi, (www.praha.charita.cz)
- **Élektra, o.s.** - centrum pomoci ženám zneužitých v dětství (telefon: 272 211 110)
- **Slezská diakonie, poradny Elpis** - pomoc obětem domácího násilí, týrání a zneužívání, (www.sleskadiakonie.cz)
- **Magdalenium, o.s.** - pomoc obětem domácího násilí a provozovatel dvou azylových domů, (telefon NONSTOP: 776 718 459)
- **Občanská poradna Nymburk, o.s.** - poskytovatel sociálních služeb, (e-mail: poradna.nymburk@centrum.cz, telefon: 731 588 632)
- **proFem, o.p.s.** - konzultační středisko pro ženské projekty, (telefonní linka: 608 22 22 77, pouze úterý 9:00 – 12:00 a středa 17:30 - 20:30)
- **Rosa, o.s.** - občanské sdružení nabízející komplexní pomoc ženám (obětem domácího násilí), (krizová linka: 602 246 102, po-pá 9:00 – 18:00)
- **Most k životu, o.p.s.** - vzdělávací a rekvalifikační centrum, Azylový dům pro ženy a matky s dětmi, (telefon: 777 303 115, e-mail: most.k.zivotu@volny.cz)
- **Persefona, o.s.** - odborné sociální poradenství obětem domácího násilí, sexuálního zneužívání a znásilnění, (telefon: 737 834 345, e-mail: poradna@persefona.cz)

- **Amnesty International** - usiluje o dodržování lidských práv na celém světě, (telefon: +420 224 243 600). [25]

Nepřetržitou telefonickou pomoc nabízí **DONA linka**, která má celostátní pokrytí a respektuje anonymitu a diskrétnost klienta. DONA linka nabízí sestavení individuálního bezpečnostního plánu, ale také právní, psychologickou pomoc a podporu. Zřizovatelem je Bílý kruh bezpečí, který poskytuje tuto službu zcela zdarma po celý 24 hodin na telefonním čísle **2 51 51 13 13**. Do této kategorie také spadají linky důvěry, rodinné poradny, Azylové domy a občanské poradny. [20]

BÍLÝ KRUH BEZPEČÍ je významná organizace, již je na závěr nutno zmínit. Specializuje se na pomoc obětem TČ v ČR a zaujímá pomoc v oblasti poradenství, telefonickou pomoc a činnost Intervenčního centra. V této organizaci pracují kvalifikovaní pracovníci, tzv. experti v oboru, kteří se věnují obětem TČ. Dobrovolně zde pracuje až 320 právníků a psychologů. Základním principem této organizace je, že veškerou základní poradenskou činnost provádí bezplatně, nestranně, nezávisle a diskrétně. Bílý kruh bezpečí provádí pomoc prostřednictvím DONA linky (telefonní číslo 2 51 51 13 13), celosvětové sítě poraden Bílého kruhu bezpečí, centrály Bílého kruhu bezpečí, intervenčního centra Bílého kruhu bezpečí a linky Bílého kruhu bezpečí. Linky Bílého kruhu bezpečí pracují na stejném principu jako DONA linka a pomáhají obětem a svědkům domácího násilí. Tuto službu také poskytují zdarma po celých 24 hodin na telefonním čísle 257 317 110. [16]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 VÝZKUMNÁ ČÁST I

5.1 Stanovení výzkumného cíle a jednotlivých výzkumných otázek

Policie ČR zaujímá v problematice domácího násilí důležité místo, protože právě tento orgán jako jediný realizuje institut vykazání. Celý výzkum jsem orientovala výhradně na oblast Zlínského kraje a z důvodu početnosti policistů na obvodních odděleních v kraji vychází základní výzkumný cíl z dotazníkového šetření. Tento cíl jsem shrnula do základních šesti otázek, ze kterých budu vycházet v závěru diplomové práce.

Jak se projevuje DN a jaká je její nejčastější oběť?

Jakým způsobem a od koho se Policie ČR dozvídá o páčání DN?

Má Policie ČR povinnost informovat organizace pro pomoc obětem DN, popř. jaké organizace informuje?

Poskytuje Policie ČR nějakou pomoc obětem DN, mimo povinnost, kterou jim ukládá zákon?

Vede Policie ČR pravidelně evidence jednotlivých případů DN a provádí opakované kontroly tam, kde bylo zjištěno DN?

Spolupracuje Policie ČR s ostatními orgány v případech DN na dobré úrovni?

5.2 Metoda výzkumu

Pro získání potřebných dat jsem zvolila kvantitativní metodu dotazníkového šetření. Dotazník umožňuje písemné kladení otázek, otevřených či uzavřených, seřazených, předem připravených a řádně formulovaných. Poté je potřeba od respondentů získat v daném časovém rozmezí písemné odpovědi. Nespornou výhodou dotazníkového šetření je získání velkého množství informací za relativně krátké časové období. [10]

Dotazníky jsou určeny Policii ČR ve Zlínském kraji, kteří mnohdy prvotně řeší tuto problematiku. Dotazník obsahuje úvodní část, poté základní informace o policistech, kteří je anonymně vyplnili. Celkově se dotazník skládá z 25 výzkumných otázek, kde jsem použila jak otevřené, tak uzavřené otázky. Znění dotazníku je umístěno v příloze PI.

5.3 Hypotézy

H1: Nejčastější je páchané psychické násilí.

H2: Žena, jako nejčastější obětí domácího násilí.

H3: O domácím násilí se dozvídá Policie ČR nejčastěji od oběti DN.

H4: Oběti DN vyhledávají pomoc více od organizací pomáhajícím obětem domácího násilí než od Policie ČR.

H5: Třetina policistů volá odbornému orgánu při vykázání, aby se poradili.

H6: Policie ČR vede pravidelně evidenci o každém případě domácího násilí.

5.4 Průběh sběru dat

Policii ČR jsem oslovila osobně nebo elektronicky prostřednictvím emailu s žádostí o vyplnění daného dotazníku. Osobně jsem navštívila Obvodní oddělení Hulín a Holešov, kde policisté velmi ochotně vyplnili dotazníky. Uherské Hradiště jsem také navštívila osobně. Prostřednictvím emailu jsem oslovila zástupce obvodního oddělení npor. Mgr. Jiřího Sukupa, který s velkou ochotou, rychlostí a pečlivostí s policisty v Uherském Hradišti vyplnil předložené dotazníky. Na vsetínské obvodní oddělení jsem poslala 20 dotazníků, které policisté taktéž s ochotou vyplnili. Do dalších měst Zlínského kraje jsem na jednotlivé obvodní oddělení poslala pouze emaily, ale málokteré se vrátili vyplněné zpět. Celý proces výzkumného šetření trval od března do poloviny dubna roku 2012 a závěrem je 64 zodpovězených dotazníků.

5.5 Interpretace získaných dat a vyhodnocení dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření bylo určeno pouze pro Policii ČR ve Zlínském kraji a bylo rozděleno na dva okruhy. První okruh, který byl věnován základním údajům o respondentech, bude vyhodnocován dohromady. Naopak v informační části bude každá otázka vyhodnocována zvlášť.

Celkové vyhodnocení dotazníkového šetření bude znázorněno a prezentováno pomocí tabulkové formy s absolutní a relativní četností. Pro lepší představivost jsem jej statisticky vyhodnotila pomocí grafů.

V závěru dotazníkového šetření bude celkové shrnutí, kde budou zodpovězeny základní výzkumné otázky.

V dotazníku se mohli respondenti setkat se třemi druhy odpovědí. Nejčastěji vykytovaná forma byla označení pouze jedné odpovědi. Zde se relativní četnost vykytovala ve 100 %. Dále pak u otázky číslo deset mohlo být označeno více odpovědí, taktéž u otázky číslo jedenáct. Proto zde nemohla být uvedena relativní četnost. Otázka číslo třináct byla zcela závislá na otázce číslo dvanáct, rovněž jako devatenáct na otázce číslo osmnáct a dvacet-dva na otázce číslo dvacet-jedna. U otevřených otázek měli volnou volbu odpovědí, kterou jsem poté vyhodnotila. Jednalo se o otázku číslo čtyři, šest, třináct, šestnáct a dvacet-dva.

1. Základní údaje o respondentech

Tuto úvodní část jsem zakomponovala již do dotazníku a vedla formou kladení otázek. Zde respondenti přímo označili jednu odpověď nebo vypsali příslušnou odpověď na danou otázku, kterou jsem poté vyhodnotila s ostatními respondenty.

Otázka č. 1 : Vaše pohlaví?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Muž	57	89 %
Žena	7	11 %

Tab. 1 Pohlaví respondentů.

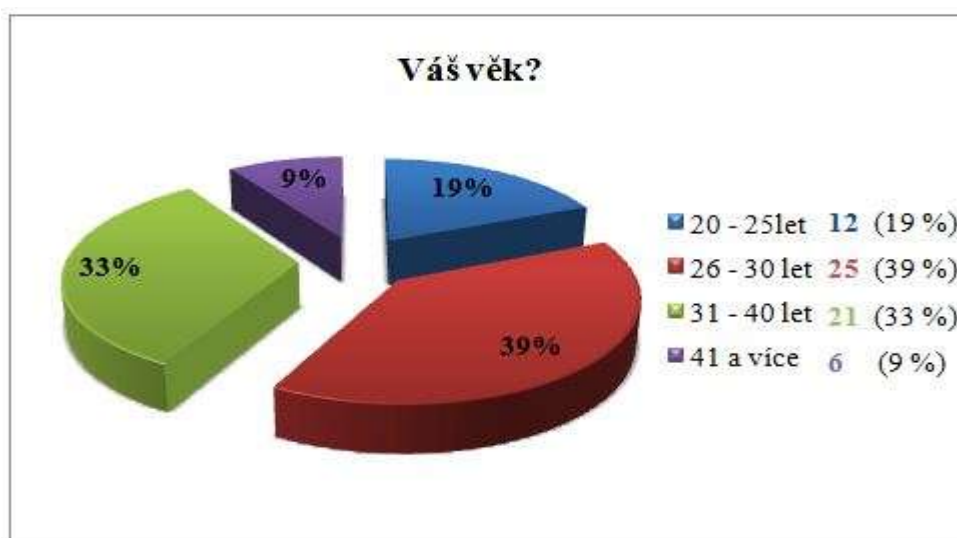

Graf 7 Pohlaví respondentů.

Otázka č. 2 : Váš věk?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost %
20 - 25let	12	19 %
26 - 30 let	25	39 %
31 - 40 let	21	33 %
41 a více	6	9 %

Tab. 2 Věk respondentů.

Graf 8 Věk respondentů.

Otázka č. 3 : Vaše vzdělání?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost %
SŠ	43	67 %
VOŠ	2	3 %
VŠ	19	30 %

Tab. 3 Vzdělání respondentů.

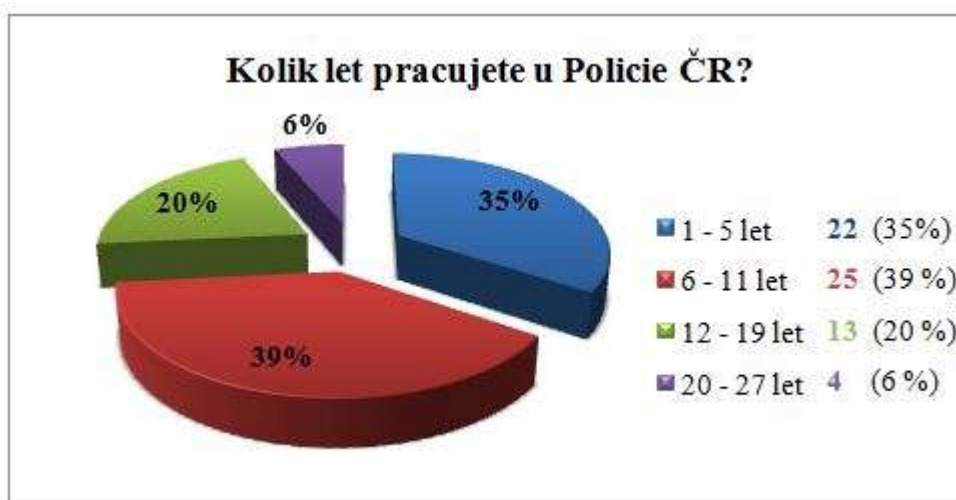

Graf 9 Vzdělání respondentů.

Otázka č. 4 : Kolik let pracujete u Policie ČR?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost %
1 - 5 let	22	35 %
6 - 11 let	25	39 %
12 - 19 let	13	20 %
20 - 27 let	4	6 %

Tab. 4 Práce v oboru.

Graf 10 Práce v oboru.

Otázka č. 5 : Místo služebního působiště?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost %
ÚO Zlín	6	9 %
ÚO Kroměříž	14	22 %
ÚO Vsetín	17	27 %
ÚO Uherské Hradiště	27	42 %

Tab. 5 Místo služebního působiště respondentů.

Graf 11 Místo služebního působiště respondentů.

Otázka č. 6 : S kolika případy vykázaní jste se během svého služebního poměru setkal/a?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost %
0 - 15	44	69 %
16 - 30	11	17 %
31 - 50	4	6 %
50 a více	5	8 %

Tab. 6 Počet realizovaných vykázaní jednotlivých respondentů během svého služebního poměru.

Graf 12 Počet realizovaných vykázaní jednotlivých respondentů během svého služebního poměru.

Zhodnocení

Z úvodní části dotazníkového šetření jsem zjistila, že velké zastoupení u Policie ČR mají muži a to až z 89 %, zbytek zaujímají ženy. Věkově se u Policie ČR nejčastěji pohybují jedinci v rozmezí 26 až 30 let a 31 až 40 let, což je věk, kdy už by si člověk měl uvědomovat důležitost a smysl prováděné profese.

Z výsledků je patrné, že většina policistů má středoškolské vzdělání a pouze 30 % z nich mají vysokou školu. Což si nemyslím, že by byl nějaký podstatný nedostatek, protože i policista se středoškolským vzděláním může dělat svou práci velmi dobře.

39 % policistů pracuje u Policie ČR, jak uvedlo, v rozmezí 6 až 11 let. Dále uvedli pouze rok až 5 let, 12 až 19 let a čtyři policisté pracují v oboru 20 až 27 let.

Právě jeden jediný respondent za celý svůj služební poměr, což je 27 let, realizoval 150 vykázaní. Jedná se o muže ve věku 41 a více let se SŠ vzděláním. Naopak respondent ve věku 31 - 40 let, který pracuje u Policie ČR rok, nikdy nerealizoval vykázaní. Jedná se o muže s VŠ vzděláním. Tady vidíme jasný příklad, že u této práce je potřeba zkušenost nabitá praxí. Tudíž i odpovědi od prvního respondenta všeobecně budou koncipovány z praxe.

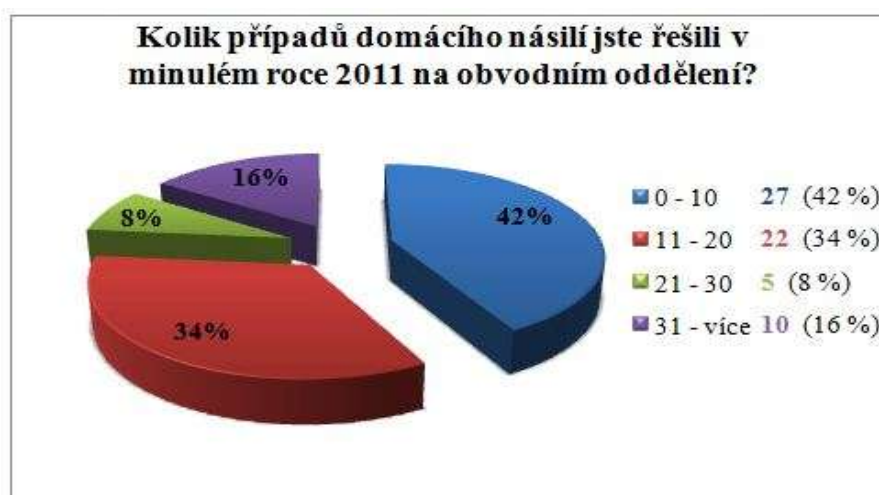
Dotazník byl směřován pouze na Zlínský kraj, proto nejvíce policistů, kteří byli ochotni vyplnit daný dotazník, bylo z ÚO Uherského Hradiště 42 %, z ÚO Vsetína 27 %, z ÚO Kroměříže 22 % a z ÚO Zlína 9 %. Zde vidíme ochotu policistů spolupracovat nad rámec jejich povinností.

2. Informační část

Otázka č. 7 : Kolik případů domácího násilí jste řešili v minulém roce 2011 na obvodním oddělení?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost %
0 - 10	27	42 %
11 - 20	22	34 %
21 - 30	5	8 %
31 - více	10	16 %

Tab. 7 Četnost řešených případů DN v minulém roce.

Graf 13 Četnost řešených případů DN v minulém roce.

Zhodnocení

34 % respondentů řešila v rámci svého obvodního oddělení maximálně 20 případů domácího násilí za celý loňský rok. Přičemž nejvíce z nich označilo maximální počet 10 případů domácího násilí, což mě velmi překvapilo.

Otázka č. 8 : S jakým typem domácího násilí se nejčastěji setkáváte?

H1: "Nejčastější je páchané psychické násilí"

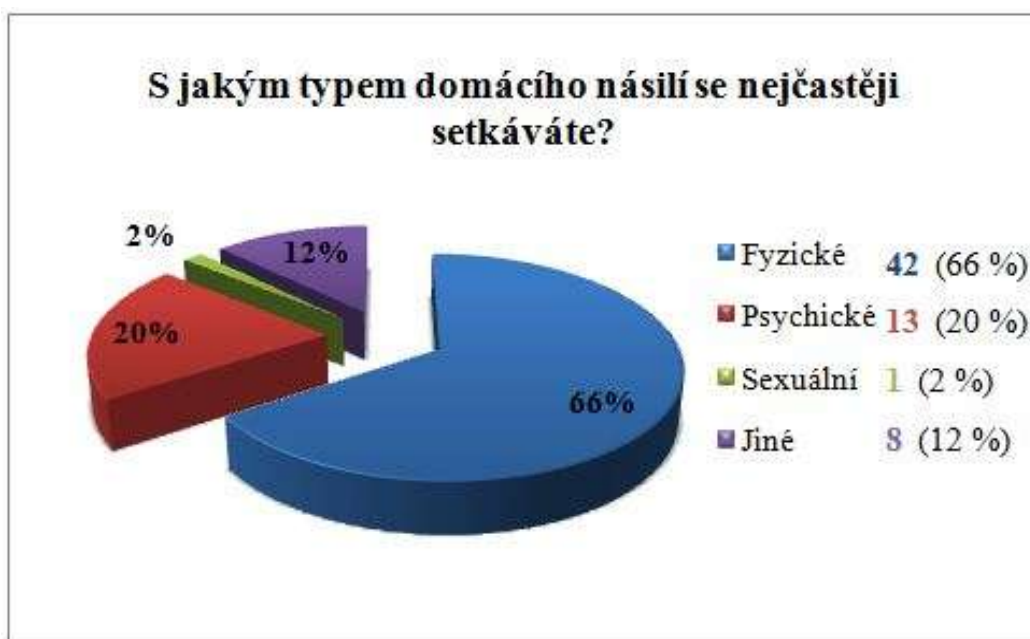
NEBYLA POTVRZENA

Výsledky dotazníkového šetření přispěly k neschválení hypotézy H1:

- Hypotéza nebyla potvrzena, protože hodnoty níže nasvědčují tomu, že nejčastěji je páchané fyzické násilí.

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Fyzické	42	66 %
Psychické	13	20 %
Sexuální	1	2 %
Jiné - stalking	1	
Kombinace - fyzické, psychické	5	12 %
Kombinace - fyzické, psychické, sexuální	2	

Tab. 8 Nejčastější forma domácího násilí.

Graf 14 Nejčastější forma domácího násilí.

Zhodnocení

Z odpovědí všech dotázaných jednoznačně vyplývá, že nejčastějším typem domácího násilí páchaného na obětech je násilí fyzické, s nímž se Policie ČR setkává až v 66 % případů. Hned po něm násilí psychické. 12% respondentů dokonce uvedlo kombinaci těchto dvou nejčastějších forem domácího násilí. Jen jeden dotázaný se nejčastěji setkává se sexuálním typem DN.

Otázka č. 9 : Nejčastější obětí domácího násilí je?

H2:" Žena, jako nejčastější obětí domácího násilí"

BYLA POTVRZENA

Výsledky dotazníkového šetření přispěly ke schválení hypotézy H2:

- Jednoznačné potvrzení hypotézy vyplývá z níže uvedených hodnot.

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Žena	59	92 %
Muž	5	8 %

Tab. 9 Pohlaví oběti DN.

Graf 15 Pohlaví oběti DN.

Zhodnocení

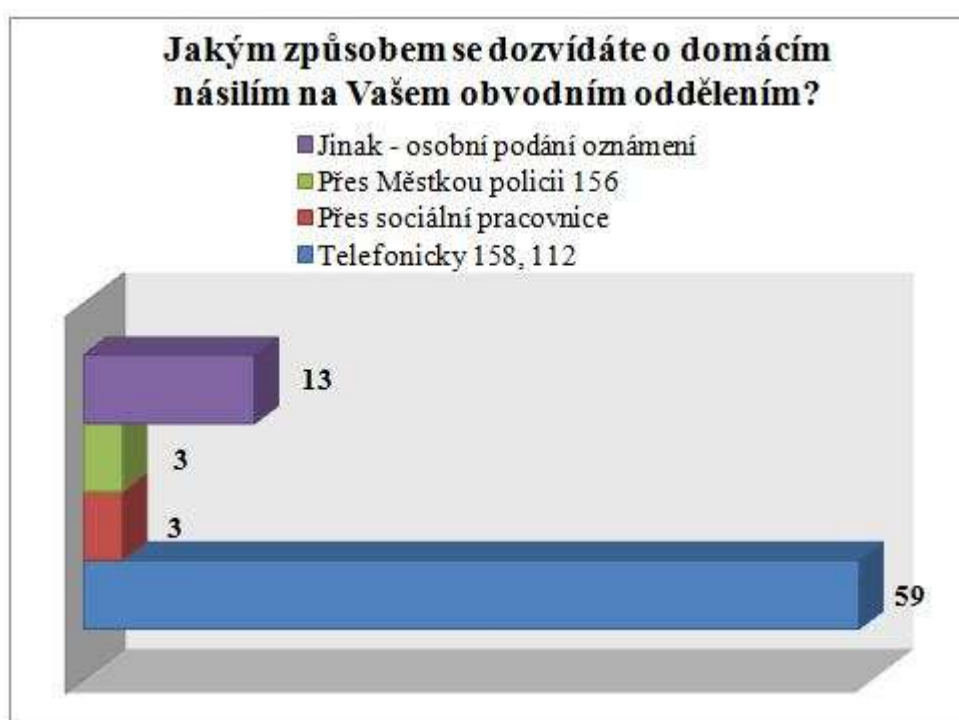
Že je domácí násilí pácháno především na ženách, potvrzují i odpovědi na tuto výzkumnou otázku. Jen 8% dotázaných uvedlo ze své praxe jako nejčastější oběť domácího násilí muže.

Otázka č. 10 : Jakým způsobem se dozvídáte o domácím násilí na Vašem obvodním oddělení?

Nebude zde uvedena relativní četnost z důvodů, že respondenti měli na výběr více odpovědí.

Odpověď	Absolutní četnost
Telefonicky 158, 112	59
Přes sociální pracovníce	3
Přes Městskou policii 156	3
Jinak - osobní podání oznámení	13

Tab. 10 Způsoby oznámení DN.

Graf 16 Způsoby oznámení DN.

Zhodnocení

Potvrzuje se, že mnoho lidí vnímá telefonní linky 158 a 112 jako hlavní prostředek ohlášení domácího násilí a spojení se s příslušníky Policie ČR. Druhým nejčastějším způsobem je osobní oznámení na Policii ČR a nejméně případů je oznamováno prostřednictvím sociálních pracovníků a městské policie.

Otázka č. 11 : Od koho se nejčastěji dozvídáte o páchaní domácího násilí?

Nebude zde uvedena relativní četnost z důvodů, že respondenti měli na výběr více odpovědí.

H3: "O domácím násilí se dozvídá Policie ČR nejčastěji od oběti DN"**BYLA POTVRZENA**

Výsledky dotazníkového šetření přispěly ke schválení hypotézy H3:

- Jednoznačné potvrzení hypotézy vyplývá z uvedených odpovědí dotázaných.

Odpověď	Absolutní četnost
Od oběti DN	45
Od příbuzné rodiny	8
Od dětí oběti DN	0
Od sousedů	7
Od někoho jiného - OSPOD	6

Tab. 11 Podání oznámení o páchaném DN.

Graf 17 Podání oznámení o páchaném DN.

Zhodnocení

Příslušníci Policie ČR ve 45 případech z 64 respondentů označili, že se nejčastěji dozvídají o domácím násilí přímo od samotných obětí, které je kontaktují buď osobně, nebo telefonicky na určené tísňové linky. V ostatních případech podávají na policii informace o páchaném domácím násilí příbuzní rodiny a sousedé. Nejméně dotázaných se dozvědělo o páchaní DN od někoho jiného. V této odpovědi přímo upřesnili, že informace získávají od orgánu sociálně právní ochrany dětí, proto je zastoupení dětí při oznamování DN nulové.

Otázka č. 12 : Máte povinnost informovat nějaké organizace pro pomoc obětem DN?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	57	89 %
Ne	7	11

Tab. 12 Povinnost Policie ČR v informování organizací v rámci DN.

Graf 18 Povinnost Policie ČR v informování organizací v rámci DN.

Zhodnocení

Téměř všichni dotázaní jsou si vědomi povinnosti v případě DN kontaktovat určené organizace pro pomoc obětem DN. Ovšem 7 dotázaných z celkového počtu 64 tuto povinnost nemá. To může plynout z neznalosti pracovních povinností nebo z neznalosti této problematiky.

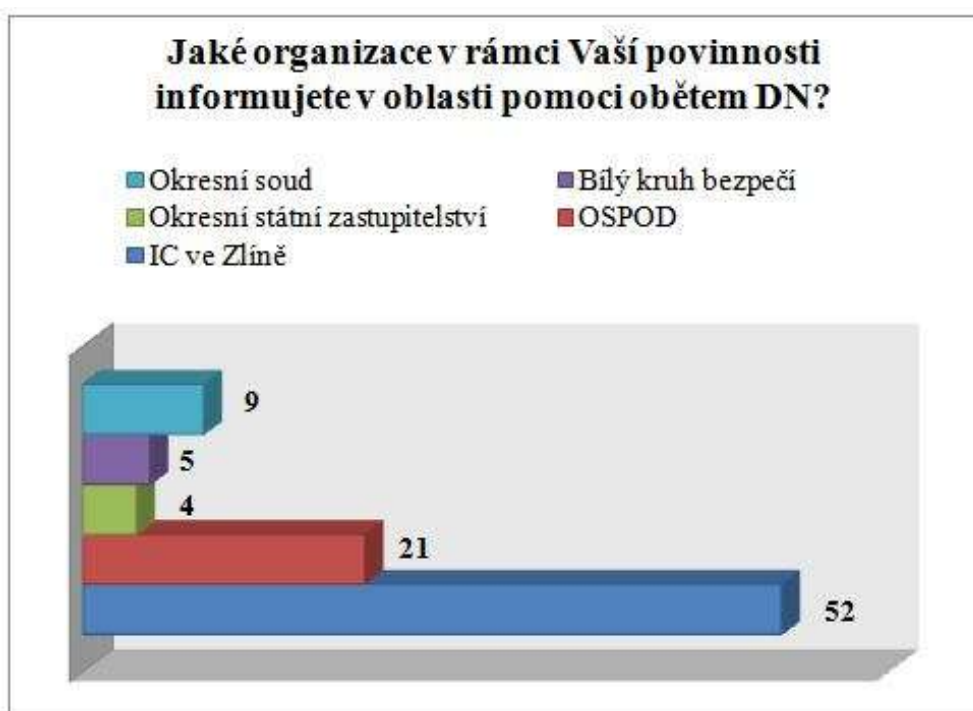
NAVAZUJÍCÍ OTÁZKA NA OTÁZKU Č. 12

Otázka č. 13 : Jaké organizace v rámci Vaší povinnosti informujete v oblasti pomoci obětem DN?

Nebude zde uvedena relativní četnost z důvodů, že respondenti měli na výběr více odpovědí.

Odpověď	Absolutní četnost
IC ve Zlíně	52
OSPOD	21
Okresní státní zastupitelství	4
Bílý kruh bezpečí	5
Okresní soud	9

Tab. 13 Organizace, které Policie ČR informuje v rámci pomoci obětem DN.

Graf 19 Organizace, které Police ČR informuje v rámci pomoci obětem DN.

Zhodnocení

Z výsledků je patrné, že nejvíce Policie ČR v rámci své povinnosti spolupracuje na případech obětí DN s Intervenčním centrem ve Zlíně a jsou si vědomi své povinnosti

tuto instituci informovat. Dalšími organizacemi, které dotázaní označili, je OSPOD, jenž je druhým informovaným institutem. Dále uvedli okresní soud, Bílý kruh bezpečí a okresní státní zastupitelství.

Otázka č. 14 : Myslíte si, že jako příslušník Policie ČR máte profesionální přístup při prvotním kontaktu s oběťmi DN?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	52	81 %
Ne	0	0 %
Nevím	12	19 %

Tab. 14 Profesionální přístup Policie ČR při prvotním kontaktu s oběťmi DN.

Graf 20 Profesionální přístup Policie ČR při prvotním kontaktu s oběťmi DN.

Zhodnocení

Je zarážející, že 19% respondentů si není jisto, zda postupují profesionálně při prvotním kontaktu s oběťmi DN. Ostatních 81% se jednoznačně shodlo na profesionálním jednání při prvotním zásahu a působení v případech DN.

Otázka č. 15 : Dle Vašich zkušeností, vyhledávají oběti DN pomoc od organizací pomáhajícím obětem domácího násilí více než od Policie ČR?

H4:"Oběti DN vyhledávají pomoc více od organizací pomáhajícím obětem domácího násilí než od Policie ČR"

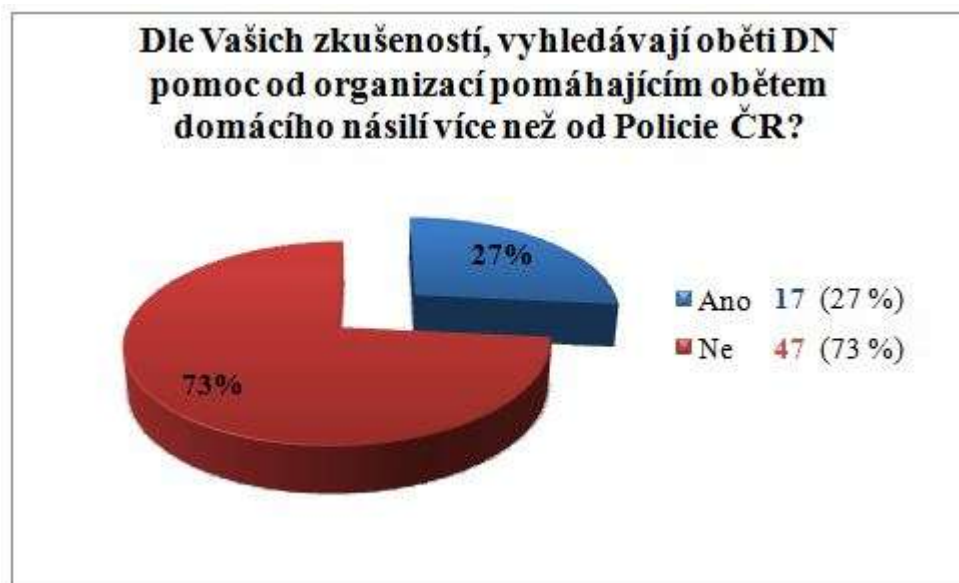
NEBYLA POTVRZENA

Výsledky dotazníkového šetření přispěly k neschválení hypotézy H4:

- Hypotéza nebyla potvrzena, protože hodnoty níže nasvědčují tomu, že oběti více vyhledávají pomoc Policie ČR.

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	17	27 %
Ne	47	73 %

Tab. 15 Vyhledávání pomoci.

Graf 21 Vyhledávání pomoci.

Zhodnocení

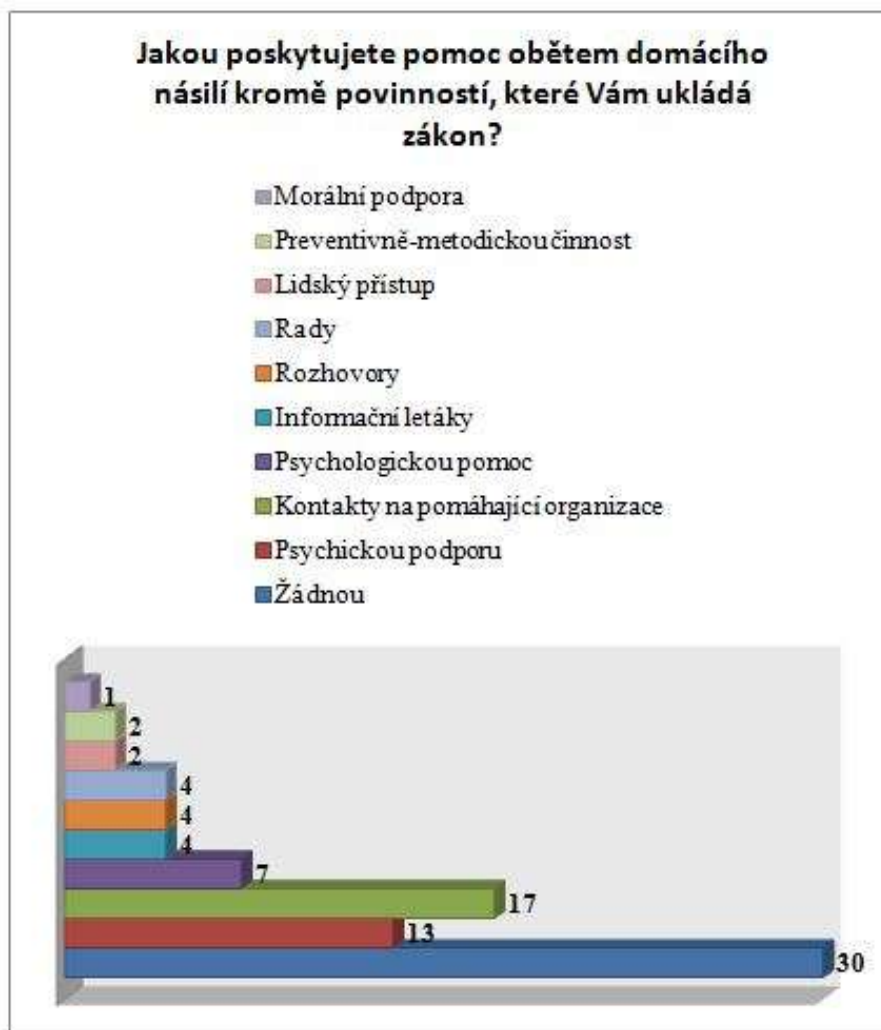
Výsledky jasně ukazují, že Policie ČR má v řešení problematiky DN nezastupitelné místo. Nadpoloviční většina respondentů, přesněji 73 %, uvedla právě Policii ČR jako prvotní orgán, na který se oběti DN obrací. Zbývající 27 % si myslí, že oběti DN vyhledají raději pomoc jiných institucí než od Policie ČR.

Otázka č. 16 : Jakou poskytujete pomoc obětem domácího násilí kromě povinností, které Vám ukládá zákon?

Nebude zde uvedena relativní četnost z důvodů, že respondenti měli na výběr více odpovědí.

Odpověď	Absolutní četnost
Žádnou	30
Psychickou podporu	13
Kontakty na různé pomáhající organizace	17
Psychologickou pomoc	7
Informační letáky	4
Rozhovor	4
Rady	4
Lidský přístup	2
Preventivně - metodickou činnost	2
Morální podpora	1

Tab. 16 Pomoc, poskytující Policie ČR mimo stanovení zákona.

Graf 22 Pomoc, poskytující Policie ČR mimo stanovení zákona.

Zhodnocení

Je velmi znepokojující, že policisté ve 30 případech z celkových 64 respondentů, což je téměř polovina dotázaných, zodpovědělo, že obětem DN neposkytují žádnou pomoc. Z ostatních odpovědí vyplývá, že nejčastěji policisté poskytují kontakty, psychickou a psychologickou pomoc, rady, informační letáky, rozhovory a pouze 2 respondenti zmínili, dle mého mínění nejpodstatnější, "lidský přístup".

Otázka č. 17 : Jste odborně školeni na problematiku DN, na postup, jak zacházet s oběťmi domácího násilí?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	50	78 %
Ne	10	16 %
Nevím	4	6 %

Tab. 17 Odborné školení Policie ČR na problematiku DN.

Graf 23 Odborné školení Policie ČR na problematiku DN.

Zhodnocení

78 % dotázaných je odborně školeni na problematiku DN, z čehož se dá usoudit, že tito policisté přichází do styku velmi často s oběťmi DN během výkonu své služby. V ostatních případech se nabízí zamyšlení, proč někteří policisté nejsou školení.

Otázka č. 18 : Máte na místě činu možnost zavolat odbornému orgánu a poradit se ve věci domácího násilí?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	52	82 %
Ne	12	18 %

Tab. 18 Komunikace s IC na místě činu.

Graf 24 Komunikace s IC na místě činu.

Zhodnocení

Policisté mají dohodu s IC ve Zlíně ve věci řešení DN na místě činu, kdy jim IC nabídlo telefonní pomoc. Dobrou zprávou je, že o této možnosti ví celých 82 % dotázaných. Pouze 18 % z nich o tom vůbec neví.

NAVAZUJÍCÍ OTÁZKA NA OTÁZKU Č. 18

Otázka č. 19 : Využil/a jste této služby někdy?

H5: Třetina policistů volá odbornému orgánu při vykázání, aby se poradili.

BYLA ČÁSTEČNĚ POTVRZENA

Výsledky dotazníkového šetření přispěly částečně ke schválení hypotézy H5:

- Jedná se o 5 % odchylku, tudíž se přikláním k potvrzení hypotézy.

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	20	38 %
Ne	32	62 %

Tab. 19 Využití možnosti komunikace s IC na místě činu.

Graf 25 Využití možnosti komunikace s IC na místě činu.

Zhodnocení

V návaznosti na předchozí otázku 52 respondentů ví o této službě, ale pouze 38 % z nich ji někdy využilo. Zbývajících 62 % tuto službu nevyužilo, protože ji z nějakého důvodu nepotřebovalo.

Otázka č. 20 : Myslíte si, že Vaše spolupráce (Policie ČR) s Intervenčním centrem ve Zlíně je na dobré úrovni?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	57	89 %
Ne	2	3 %
Nevím	5	8 %

Tab. 20 Úroveň spolupráce Policie ČR s Intervenčním centrem ve Zlíně.

Graf 26 Úroveň spolupráce Policie ČR s Intervenčním centrem ve Zlíně.

Zhodnocení

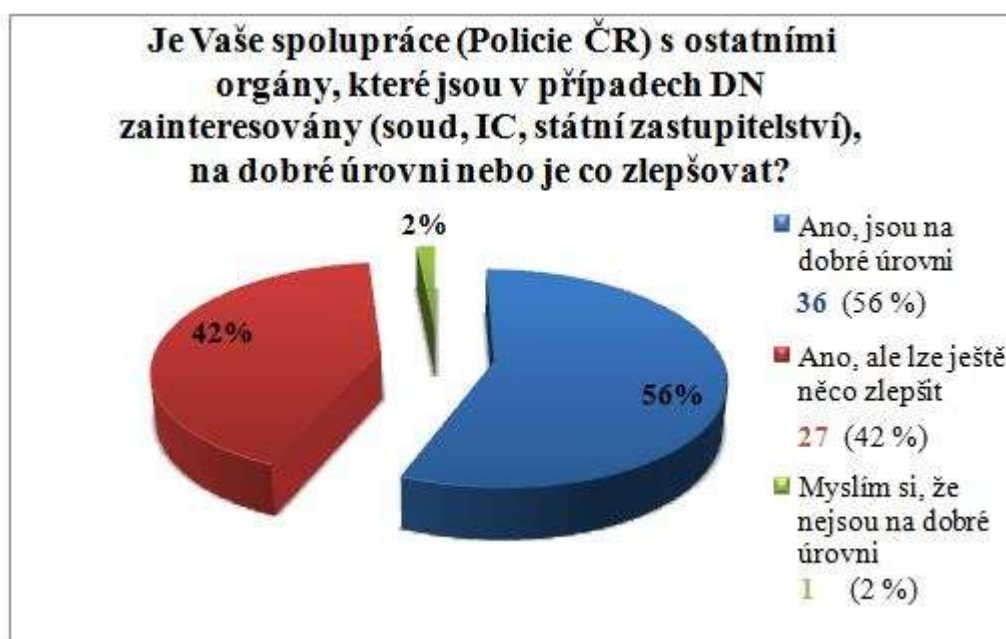
Uspokojujícím faktem je, že příslušníci Policie ČR považují jejich spolupráci s IC ve Zlíně z 89 % na dobré úrovni. 8 % respondentů netuší a 3 % respondentů si myslí, že spolupráci není dobrá.

Otázka č. 21 : Je Vaše spolupráce (Policie ČR) s ostatními orgány, které jsou v případech DN zainteresovány (soud, IC, státní zastupitelství), na dobré úrovni nebo je co zlepšovat?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano, jsou na dobré úrovni	36	56 %
Ano, ale lze ještě něco zlepšit	27	42 %
Myslím si, že nejsou na dobré úrovni	1	2 %

Tab. 21 Úroveň spolupráce Policie ČR s ostatními státními orgány.

Graf 27 Úroveň spolupráce Policie ČR s ostatními státními orgány.

Zhodnocení

Dle mého mínění je chválihodný názor většiny policistů, že kromě IC je jejich spolupráce v případech DN na dobré úrovni i s ostatními orgány. Ovšem vždy je co zlepšovat, což si myslí i 42 % dotázaných. Naštěstí pouze 1 respondent považuje úroveň spolupráce za nedostačující.

Otázka č. 22 : Co je tedy, podle Vašeho úsudku, zapotřebí zlepšit?

Odpověď	Absolutní četnost
Zrychlení vzájemné komunikace	9
Urychlení řešení případů	5
Okamžitá pomoc IC, ne až za 48 hod.	1
Častější školení	3
Odbourání administrativy	5

Tab. 22 Zlepšení spolupráce Policie ČR s ostatními státními orgány.

Graf 28 Zlepšení spolupráce Policie ČR s ostatními státními orgány.

Zhodnocení

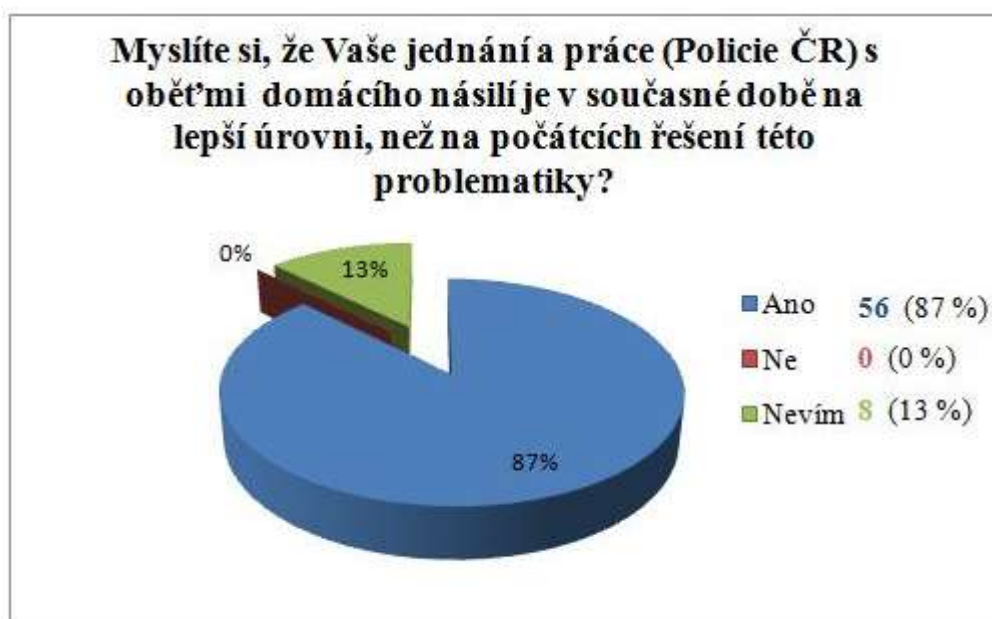
I přes to, že jsou někteří z dotázaných přesvědčeni o dobré spolupráci s ostatními orgány, přidali k odpovědi na předchozí otázku několik návrhů na zlepšení. Nejčastěji se vyskytlo zrychlení vzájemné komunikace, urychlení řešení případů a odbourání administrativy. Dále

se zmínili o častějším školení na problematiku DN a okamžitou pomoc IC. Podle mého názoru by výše uvedené návrhy dosti přispěli policistům k ulehčení práce.

Otázka č. 23 : Myslíte si, že Vaše jednání a práce (Policie ČR) s oběťmi domácího násilí je v současné době na lepší úrovni, než na počátcích řešení této problematiky?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	56	87 %
Ne	0	0 %
Nevím	8	13 %

Tab. 23 Úroveň jednání a práce Policie ČR vůči obětem DN.

Graf 29 Úroveň jednání a práce Policie ČR vůči obětem DN.

Zhodnocení

87 % Policistů ČR uvedlo, že jejich práce s oběťmi DN je na lepší úrovni než na počátcích řešení této problematiky. Je to dáno především častým a odborným školením policistů. Zbývajících 13 % respondentů, co odpovědělo na tuto otázku, že neví, odhadují na policisty, kteří působí u Policie ČR ve velmi krátkém období a neměli tu možnost posoudit rozdíl.

Otázka č. 24 : Vedete pravidelně evidence jednotlivých případů v rámci DN na obvodním oddělení?

H6: "Policie ČR vede pravidelně evidenci o každém případě domácího násilí"

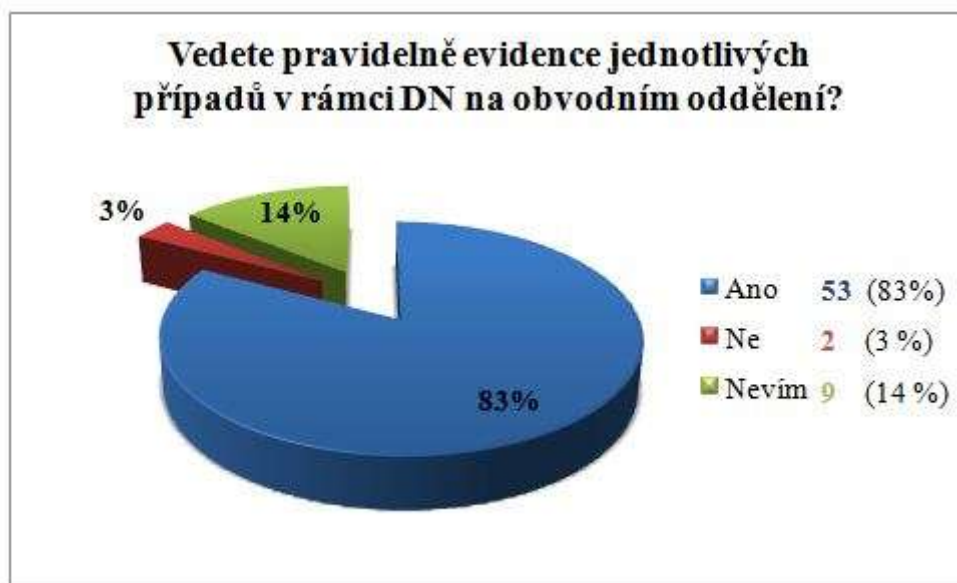
BYLA POTVRZENA

Výsledky dotazníkového šetření přispěly ke schválení hypotézy H6:

- Jednoznačné potvrzení hypotézy vyplývá z níže uvedených hodnot.

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	53	83 %
Ne	2	3 %
Nevím	9	14 %

Tab. 24 Vedení evidencí jednotlivých případů domácího násilí.

Graf 30 Vedení evidencí jednotlivých případů domácího násilí.

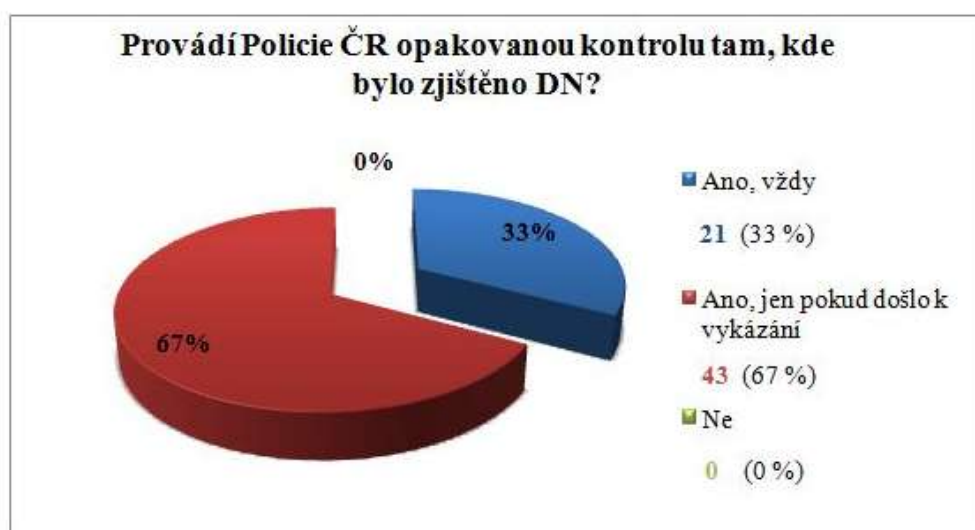
Zhodnocení

Skutečnost, že se evidence jednotlivých případů DN musí být pravidelně vedena na každém obvodním oddělení, byla potvrzena 83 % všech dotázaných. 14 % dotázaných o této povinnosti vůbec neví a 3 % Policistů ČR podle vyhodnocených dotazníků evidenci nevede.

Otázka č. 25 : Provádí Policie ČR opakovanou kontrolu tam, kde bylo zjištěno DN?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano, vždy	21	33 %
Ano, jen pokud došlo k vykázání	43	67 %
Ne	0	0 %

Tab. 25 Kontrola Policie ČR tam, kde bylo zjištěno DN.

Graf 31 Kontrola Policie ČR tam, kde bylo zjištěno DN.

Zhodnocení

Z výsledků je patrné, že 62 % Policistů ČR provádí opakovanou kontrolu pouze tam, kde došlo k vykázání. 33 % respondentů provádí kontrolu vždy, což je podle mého úsudku správné. Mohou tak předejít závažnějším případům.

5.6 Souhrn dotazníkového šetření

V této poslední části dotazníkového šetření se budu zabývat zhodnocením výzkumných otázek, které již částečně zodpoví na hlavní cíl této diplomové práce. Chtěla bych připomenout, že výsledky jsou zpracované pouze od Policie ČR ze Zlínského kraje.

Jak se projevuje DN a jaká je její nejčastější oběť?

Jakým způsobem a od koho se Policie ČR dozvídá o páchaní DN?

Má Policie ČR povinnost informovat organizace pro pomoc obětem DN, popř. jaké organizace informuje?

Poskytuje Policie ČR nějakou pomoc obětem DN, mimo povinnost, které jim ukládá zákon?

Vede Policie ČR pravidelně evidence jednotlivých případů DN a provádí opakované kontroly, tam kde bylo zjištěno DN?

Spolupracuje Policie ČR s ostatními orgány v případech DN na dobré úrovni?

Jak se projevuje DN a jaká je její nejčastější obět?

Výsledky jasně ukazují, že fyzické násilí je nejčastějším projevem DN, se kterým se příslušníci Policie ČR setkávají při výkonu povolání. S fyzickým násilím se setkalo celých 66 % policistů, za to s psychickým násilím pouze 20 %. Je to dáno tím, že psychické násilí není prováděno viditelnou formou, tudíž je hůře rozpoznatelné. Policisté dále uváděli kombinace těchto dvou projevů DN, nezapomněli opomenout i stalking. Za nejméně častý projev DN je považováno sexuální násilí, které uvedl pouze jeden policista.

Samotní příslušníci Policie ČR uvedli z 92 %, že se setkali s obětí DN ženského pohlaví. Tudíž potvrdili všeobecné statistiky, že nejčastější obětí bývá opravdu žena. Pouze pět policistů uvedlo, že se setkalo i s mužskou obětí DN.

Jakým způsobem a od koho se Policie ČR dozvídá o páčání DN?

59 policistů z celkového počtu 64 uvedlo, že se setkalo na svém obvodním oddělení nejčastěji tedy s telefonickým oznámením na tísňovou linku 158 a 112. Dále velmi častým způsobem je přímo podání osobního oznámení na služebně. Z dalších výsledků je patrné, že při oznamování DN se využívá velmi málo městské policie a sociálních pracovníků.

Velice obdivuhodné je, že Policie ČR se ve 45 případech dozvídá o domácím násilí přímo od obětí DN. Jak nám již vyšlo z předchozí otázky, nejčastější obětí DN je žena, a dle mého názoru musí být tedy neskutečně statečné. Mezi další oznamovatele patří příbuzná rodina a sousedi. Žádný policista se nesešel s situací, kdy by DN oznamovalo dítě oběti DN. Zde vidí zastoupení právě v organizaci OSPOD.

Má Policie ČR povinnost informovat organizace pro pomoc obětem DN, popř. jaké organizace informuje?

89 % Policistů ČR si uvědomují svou povinnost informování organizace pro pomoc obětem DN. Pouze 7 policistů uvedlo, že tuto povinnost nemá. Nevím, co tyto policisty k tomu vedlo, třeba se s touto problematikou nesetkali a neřešili jej.

Povinnost Police ČR je především v informování IC ve Zlíně po institutu vykazání, což uvedlo celých 52 dotázaných. Dále také uvedli velmi důležitou organizaci OSPOD, kterou je nutné informovat, pokud je v rodině, kde bylo páčáno domácí násilí, dítě nebo děti. V menší míře uváděli okresní soud, bílý kruh bezpečí a okresní státní zastupitelství.

Poskytuje Policie ČR nějakou pomoc obětem DN mimo povinnost, kterou jim ukládá zákon?

Z výsledků výzkumu jasně vyplývá, že 30 příslušníků Policie ČR z 64, což je téměř polovina, neposkytuje žádnou pomoc obětem DN mimo povinnost stanovenou zákonem. Dovolila bych si podotknout, že je to velmi smutné a svým způsobem i malá pomoc nebo vůbec snaha a ochota pomoci k této práci patří.

17 policistů uvedlo, že poskytují kontakty na pomáhající organizace, psychickou a psychologickou pomoc. Dále velmi často rozdávají informační letáky, rady a rozhovory. Pouze dva příslušníci Policie ČR uvedli, že poskytují obětem DN lidský přístup. Podle mého názoru je to právě to nejdůležitější a prvotní pomoc, kterou oběť potřebuje.

Vede Policie ČR pravidelně evidence jednotlivých případů DN a provádí opakované kontroly tam, kde bylo zjištěno DN?

Fakt, který se potvrdil v 83 %, je, že Policisté ČR pravidelně evidují jednotlivé případy DN, které byly páčané ve Zlínském kraji. Pouze dva policisté uvedli, že žádné evidence nevedou a 9 policistů neví, zda se evidují případy DN. Domnívám se, že každý případ, každý výjezd Policie ČR musí být zadokumentovaný.

Policie ČR potvrdila, že vede v 62 % opakovanou kontrolu pouze tam, kde došlo k vykazání. 33 % policistů uvedlo, že provádí kontrolu při každém zjištění DN. Tudíž zde bych podotkla, že ze zákona mají policisté povinnost provádět kontroly pouze po realizaci vykazání. Je ale dobře, když provádí kontroly i v případech např. přestupku proti občanskému soužití. Dle mého názoru je to určitý způsob prevence.

Spolupracuje Policie ČR s ostatními orgány v případech DN na dobré úrovni?

Z mého šetření vychází, že policisté spolupracují přímo s Intervenčním centrem ve Zlíně z 89 % na dobré úrovni. Pouze 2 respondenti uvedli, že jejich spolupráce je špatná. Co se týče celkové spolupráce s ostatními orgány, kde je zakomponované i IC ve Zlíně, tak zde již pouze 56 % dotázaných poukázalo, že je na dobré úrovni. Dalších 42 % dotázaných jsou spokojeni, ale ještě by něco zlepšili.

Tito policisté nejvíce uvedli zrychlení komunikace, odbourání administrativy a rychlení řešení případů. Menší počet dotázaných uvedl častější školení a pouze jeden uvedl okamžitou pomoc IC ve Zlíně, ne až za 48 hodin. Zajisté tyto návrhy by pro mnohé policisty byly určitým ulehčením práce, ale např. bez administrativy to prostě nejde.

6 VÝZKUMNÁ ČÁST II

6.1 Hlavní cíl výzkumného šetření a dílčí výzkumné otázky

Podstatný vliv na tematickou oblast mojí práce mají bezesporu instituce, které mají řešení této problematiky v kompetenci. Intervenční centrum ve Zlíně jako jediné tohoto druhu ve Zlínském kraji má poslání sociální služby intervenčního centra určené osobám ohroženým domácím násilím. Proto jsem považovala za přínosné využít prostřednictvím rozhovoru jejich zkušenosti, názory a praktické poznatky, které mi pomohly rozšířit a objasnit informace navazující na první výzkumnou část a přispět k zodpovězení hlavní výzkumné otázky.

DVO1: Mohla byste krátce prezentovat Vaši organizaci? (ÚVODNÍ OTÁZKA)

DVO2: V čem spočívá z Vaší strany pomoc obětem domácího násilí?

DVO3: Jaké instituce jsou ve Zlínském kraji do řešení problematiky domácího násilí zahrnuty?

DVO4: Jakým způsobem je uskutečňována komunikace mezi institucemi?

DVO5: Funguje tato komunikace uspokojivě, nebo je potřeba zlepšení z nějaké určité strany?

DVO6: Od kdy začalo intervenční centrum spolupracovat s PČR a na jaké úrovni?

DVO7: Spolupráce je dána zákonem, předpisem, dohodou?

DVO8: Je v současné době spolupráce IC a PČR na špičkové úrovni nebo je stále co zlepšovat?

DVO9: Dle Vašeho odborného názoru, zachází PČR s oběťmi DN na profesionální úrovni při prvotním kontaktu?

DVO10: Dozvídáte se od PČR o obětech DN včas?

DVO11: Jak probíhá Vaše spolupráce s PČR?

DVO12: Kolik bylo evidováno oznámení o vykázaní od PČR za rok 2011?

DVO13: Stává se, že PČR nevyrozumí o vykázaní?

DVO14: Jsou oběti DN informované od PČR o další pomoci a postupu řešení domácího násilí?

6.2 Výzkumná strategie

Pro svou strategii výzkumu jsem zvolila metodu kvalitativního výzkumu z důvodů interpretace nenumerných výsledků získaných dat. Na počátku této metody se vždy nejprve stanoví téma a otázky. Následně základní výzkumné otázky, zadané na začátku výzkumu se mohou měnit nebo doplňovat během sběru nebo analýzy dat. Výzkumník sbírá velké množství informací v terénu, ve kterých hledá pravidelnost, odpoví na otázky a poté uskutečňuje předběžné závěry. Výhoda kvalitativního výzkumu je, že se využívá v souvislosti s malým počtem účastníků výzkumu a zpravidla na jednom místě. [8]

Existuje několik, jak už pozitivních nebo negativních definicí kvalitativního výzkumu, např. Creswell kvalitativní výzkum definoval takhle:

*"Kvalitativní výzkum je proces hledání porozumění založený na různých metodologických tradicích zkoumání daného sociálního nebo lidského problému. Výzkumník vytváří komplexní, holistický obraz, analyzuje různé typy textů, informuje o názorech účastníků výzkumu a provádí zkoumání v přirozených podmínkách."*¹⁹

Všeobecně výjimečnost a síla kvalitativní metody tkví v tom, že data jsou přirozeně uspořádaná, popisují podrobnosti případů a charakterizují každodenní život. [8]

6.3 Technika sběru dat

Základní techniku k získání dat pro svůj výzkum, jsem zvolila rozhovor s vedoucí a sociální pracovnící Intervenčního centra ve Zlíně. Považuji **strukturovaný rozhovor s otevřenými otázkami** za vhodný nástroj pro zjišťování názorů odborníků na předem pečlivě sestavené a formulované otázky. Tento typ rozhovoru se klade různým odborníkům, ale jejich struktura, neboli pořadí je stále stejné. Je velmi vhodný při použití intervenčních programů, kde se při vyhodnocení odpovědi srovnávají.

---

¹⁹ HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 407 s. ISBN 80-736-7040-2. strana 50

Jediná nevýhoda tohoto strukturovaného rozhovoru je především v kladení stejných otázek, které jsou již předem dané a nelze je rozšiřovat a tím získat více informací. [8]

6.4 Průběh sběru dat

Celkově byly uskutečněny dva rozhovory a to z důvodů toho, že ve Zlínském kraji je pouze jedno intervenční centrum, které má pouze dvě sociální pracovníce, z nichž jedna je přímo vedoucí intervenčního centra.

Nejprve jsem oslovila vedoucí Intervenčního centra ve Zlíně prostřednictvím emailu a požádala o osobní schůzku. Náplň schůzky byla předem domluvena a jednalo se o představení činnosti intervenčního centra a následné provedení rozhovoru. Rozhovor probíhal ve velmi příjemné atmosféře, vedoucí Mgr. Jarmila Hasoňová byla velmi ochotná odpovědět na veškeré otázky. Rozhovor se konal 12. 4. 2012 v kanceláři Mgr. Jarmily Hasoňové, přímo v Intervenčním centru ve Zlíně a trval celých 75 min. Celý rozhovor byl nahrán na diktafon a poté doslovně přepsán (viz příloha PIV).

Poté jsem kontaktovala sociální pracovníci Mgr. Soňu Kubíkovou, se kterou jsme komunikovali prostřednictvím emailu a telefonu. Jelikož byla zaneprázdněna, rozhovor se odkládal až byl nakonec zrušen. Ochotně se nabídla nahradit rozhovor strukturovaným dotazníkem s otevřenými otázkami (viz příloha PV).

6.5 Interpretace získaných dat

DVO1: Mohla byste krátce prezentovat Vaši organizaci? (ÚVODNÍ OTÁZKA)

"Naše organizace se jmenuje Centrum poradenství pro rodinné a partnerské vztahy a její součástí je mimo jiné i služba intervenční centrum, což je služba regulérně registrovaná v zákoně o sociálních službách pod § 60 písmene a." (Hasoňová)

Na tuto úvodní otázku odpověděly pracovníce ve stejném duchu, čímž se doplňovaly. Zdůraznily obzvláště komu slouží intervenční centrum a jaké jim poskytují služby. Mgr. Hasoňová ve své odpovědi vyzdvihla, že poskytují pomoc pouze osobám starším 18 let, které jsou ohrožené DN. Nezáleží na tom, zda je to muž nebo žena. Taktéž nezáleží na tom, zda klienti vyhledají pomoc sami, nebo se o nich dozví od Policie ČR po realizaci institutu vykázaní. Souhrnně je nejdůležitější, aby se jim dostala požadující pomoc.

DVO2: V čem spočívá z Vaší strany pomoc obětem domácího násilí?

Obě sociální pracovnice Intervenčního centra ve Zlíně se shodly na definování pomoci obětem domácího násilí, které spatřují obecně ve zprostředkování sociálně právní poradenství a dalších služeb, jako např. kontakty na neziskové organizace, státní a nestátní orgány.

Mgr. Soňa Kubíková dále konkretizovala tuto pomoc na dvou skupinách. *" Pokud se jedná o klienta na základě vykazání policií ČR, tak toho musíme kontaktovat do 48 hodin a nabídnout pomoc – sociální poradenství včetně pomoci při sepsání předběžného opatření na prodloužení vykazání, právní poradenství, popřípadě zprostředkovat psychologické poradenství, lékařské ošetření, zajištění azylového ubytování atd. S klientem dále vypracováváme tzv. bezpečnostní plán pro případ ohrožení. "* (Kubíková) Obdobná je i s klienty, kteří přijdou osobně, jen s rozdílem, že ti mohou služby intervenčního centra využít anonymně.

DVO3: Jaké instituce jsou ve Zlínském kraji do řešení problematiky domácího násilí zahrnuty?

Vedoucí intervenčního centra Mgr. Jarmila Hasoňová zdůraznila především jediné zařízení, které se přímo specializuje na domácí násilí, a to je Intervenční centrum Zlínského kraje. Ovšem z rozhovorů vyplývá, že existuje řada dalších institucí, jež jsou do této oblasti zaangažovány. V prvé řadě se jedná o pomoc Policie ČR, která provádí vykazání pachatele ze společného obydlí. Mezi další vyjmenované patří městská policie, OSPOD, MPS, justice a další.

DVO4: Jakým způsobem je uskutečňována komunikace mezi institucemi?

"Intervenční centrum Zlínského kraje vybudovalo síť interdisciplinárních týmů. Jsou čtyři na úrovni bývalých okresů - Zlínsko, Hradištsko, Vsetínsko, Kroměřížsko, a pak je jeden krajský." (Hasoňová) V daném okrese jsou stanoveny individuální zástupci jednotlivých institucí, kteří řeší problematiku domácího násilí. Tyto týmy se scházejí velmi často za účelem nutnosti vyřešení aktuálního případu nebo z důvodu předávání zkušeností a informací. Veškerá komunikace není jen osobní, ale také telefonická, elektronická či písemná, jak dodala Mgr. Kubíková.

Z odpovědí obou sociálních pracovnic je patrné, že komunikace všech institucí je v rámci možností pravidelná a nejčastější je s Policií ČR, se kterou jsou v každodenním kontaktu.

DVO5: Funguje tato komunikace uspokojivě, nebo je potřeba zlepšení z nějaké určité strany?

Z rozhovorů jednoznačně vyplývá, že komunikace mezi institucemi je u každého případu individuální. *"Je možno najít nějaká slabá místa, na kterých je potřeba zapracovat. Na základě toho můžeme realizovat společně nebo každý individuálně nějakou další aktivitu. Ale víme o sobě, víme, že v jednotlivých případech si můžeme poslat klienty."* (Hasoňová) Souhrnně se dá říci, že komunikace mezi jednotlivými institucemi, jež řeší problematiku domácího násilí funguje na dobré úrovni.

DVO6: Od kdy začalo intervenční centrum spolupracovat s PČR a na jaké úrovni?

Z výpovědí obou pracovníků vyplývá, že spolupráce IC s Policií ČR vznikla v souvislosti s počátky existence Intervenčního centra ve Zlíně dnem 1. 1. 2007. Je evidentní, že v té době spolupráce nedosahovala takových výsledků v kladném slova smyslu jako dnes, jelikož odborná školení policistů v této problematice sice probíhala, ale nebyla tak intenzivní a dokonale propracovaná.

DVO7: Spolupráce je dána zákonem, předpisem, dohodou?

Hlavním zákonem, na kterém se shodly obě pracovnice Intervenčního centra ve Zlíně je zákon č. 273/2008 Sb. o Policii ČR, přesněji §17 o vzájemné spolupráci a školení v oblasti domácího násilí a vzájemné spolupráci. Z něhož se také odvíjí uzavřená dohoda mezi Policií ČR a Asociací pracovníků intervenčních center ČR. (viz. příloha P) Dále jen Mgr. Hasoňová doplnila další legislativu, kterou je dána jejich spolupráce s Policií ČR, což je ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta č. 166/2009 Sb. k němuž náleží metodika č. 1/2010 Sb.

DVO8: Je v současné době spolupráce IC a PČR na špičkové úrovni nebo je stále co zlepšovat?

Není sporu, že spolupráce je určitě na velmi dobré úrovni. Už jen to, že komunikace mezi Intervenčním centrem ve Zlíně a Policií ČR je skoro každodenní. Ale na druhou stranu je stále co zlepšovat, záleží to především na individuálně řešených případech, které se musí dořešit. Sama Mgr. Hasoňová se přímo vyjádřila: *"Nevím jak jinde, ale ve Zlínském kraji momentálně hodnotím spolupráci IC a PČR velmi dobře."* (Hasoňová)

DVO9: Dle Vašeho odborného názoru, zachází PČR s oběťmi DN na profesionální úrovni při prvotním kontaktu?

Podstatou profesionálního jednání již při prvotním kontaktu je především osobnost příslušníka Policie ČR. Nejde až tak o zkušenosti, ale především o zvládnání komunikace

s obětí domácího násilí, která je velmi důležitá. Právě tady policisté musí být velmi opatrní a empatičtí, aby získali potřebné informace. Bohužel ne všichni profesionálové k tomu přistupují tak, jak se od nich očekává. I jím se může občas stát, že se zachovají neprofesionálně. Jedná se pouze o malé procento policistů.

Z dostupných vyjádření sociálních pracovníc přesto mohu konstatovat, že ve většině případů jde opravdu o profesionální zacházení ze strany Policie ČR s oběťmi domácího násilí při prvotním kontaktu.

DVO10: Dozvídáte se od PČR o obětech DN včas?

Zákon ukládá příslušníkům Policie ČR lhůtu 24 hodin, kdy musí oznámit intervenčnímu centru, že realizovali vykázaní. To je jediná povinnost policistů vůči intervenčnímu centru. V ostatních případech je na uvážení každého policisty posoudit, zda je potřeba odborná pomoc a na základě toho si vyžádá kontakty, které předá intervenčnímu centru. Pokud oběť souhlasí, dává tím najevo, že se opravdu něco děje a je na místě dodatková pomoc od Policie ČR.

Intervenční centrum ve Zlínském kraji se dozvídá od Policie ČR o institutu vykázaní včas díky jejich interní dohodě, kdy Policie ČR po provedeném vykázaní vždy informuje na k tomu určený telefon, který je zapnutý 24 hodin denně každý den v roce. Tím usnadňují práci sociálním pracovnícím splnit v dané lhůtě svou povinnost a rychleji pomoci obětem domácího násilí.

DVO11: Jak probíhá Vaše spolupráce s PČR?

Podstata spolupráce IC s Policí ČR je zejména v předávání informací. Ze strany intervenčního centra se dále projevuje při podávání trestních oznámení za oběti a při doprovodu na výslech. Další konkrétní spolupráci naopak ze strany Policie ČR vidí sociální pracovníce při výjezdu do terénu. Policie ČR je velmi často oslovuje s žádostí o pomoc při složitějších případech, kdy oběť nechce spolupracovat.

Z tvrzení obou pracovníc je více než jasné, že obě instituce vykazují velmi dobrou součinnost, vzájemně se doplňují a vycházejí si vstříc.

DVO12: Kolik bylo evidováno oznámení o vykázaní od PČR za rok 2011?

Z obou rozhovorů je patrné, že v roce 2011 došlo v celém Zlínském kraji k celým 126 provedeným vykázaním ze strany Policie ČR. Mgr. Hasoňová podrobněji číselně rozdělila vykázaní do jednotlivých okresů. Zlínský kraj evidoval 50 vykázaní, což bylo opravdu nejvíce ze všech. Za ním následoval Vsetín s 37 vykázaními, poté Uherské Hradiště 20

vykázání a nakonec Kroměříž 17 vykázání. Na doplnění Mgr. Kubíková uvedla evidenci k 30.4. 2012, která činní 39 vykázání v celém Zlínském kraji.

DVO13: Stává se, že PČR nevyrozumí o vykázání?

Mgr. Hasoňová uvedla pouze jeden případ nevyrozumění o vykázání za celou činnost Intervenčního centra ve Zlíně a to již na počátku existence v roce 2007. Od této doby až po současnost se nestalo, že by policisté nevyrozuměli o provedeném vykázání a tomto konečném tvrzení se shodly obě pracovnice.

DVO14: Jsou oběti DN informované od PČR o další pomoci a postupu řešení domácího násilí?

Ze svých zkušeností s oběťmi DN sociální pracovnice Intervenčního centra ve Zlíně samy vědí, zda policisté tedy poskytují další pomoc a uvědomují je s postupem řešení DN. S jednoznačnou shodností odpověděly obě pracovnice IC ve Zlíně, že ve většině případů Policie ČR poskytuje informace. Mgr. Hasoňová podotkla, že se samozřejmě najdou se i tací, kteří neposkytnou informace. Záleží na člověku a na vyhodnocení situace.

Policisté mají k dispozici informační letáky, výjezdové desky, různé poučky, jak komunikovat s obětí, navíc mají nově intranetovou síť s dalšími informacemi o domácím násilí a napojení přímo na IC ve Zlíně.

ZÁVĚR

Cílem mojí diplomové práce bylo objasnit problematiku viktimizace v oblasti domácího násilí, uvést základní teoretické informace a ty rozšířit o poznatky z praxe. Vzhledem k tomu, že je tato problematika velmi obsáhlá, snažila jsem se ve své práci vystihnout z mého pohledu to nejpodstatnější. Teoretickou část práce jsem věnovala základním pojmům jako je domácí násilí, profil oběti, profil pachatele, viktimizace a její rozdělení na primární, sekundární a terciální. Rovněž jsem formulovala způsoby pomoci obětem DN včetně související legislativy. V praktické části jsem se snažila odpovědět na hlavní výzkumnou otázku, kterou jsem si položila v úvodu práce.

První část výzkumné otázky se týká způsobu řešení problematiky příslušníky Policie ČR ve Zlínském kraji v praxi. V této části jsem se zaměřila především na postup a jednání Policie ČR získané pomocí dotazníkového šetření. Z celkového dotazníkového šetření lze vyvodit několik obecných závěrů. Předně se potvrdily obecné statistiky, že i ve Zlínském kraji jsou z 92 % obětí domácího násilí ženy, na kterých je páčáno nejčastěji fyzické násilí. Ráda bych zdůraznila, že procentuální vyčíslení podle pohlaví oběti nemusí být přesné. Důvod bych shledala hlavně v tom, že málo který muž podle mě přizná, že se stal obětí DN. Nejčastější forma, jak se Policie ČR dozvídá o páčání DN jsou tísňové telefonní linky s čísly 158 a 112 a osobní oznámení přímo na obvodním oddělení. Považuji za dobré zjištění, že právě tyto tísňové linky jsou lidmi tolik užívané, protože tak splňují svůj účel okamžité pomoci. Telefon má k dispozici v dnešní době téměř každý, ale ne každý může v danou chvíli jít na policii podat oznámení. Výzkum dokázal, že převažující většinu podaných oznámení ohlásily samy oběti DN. Dalšími častými oznamovateli jsou sousedí a příbuzní oběti. Děti jsou v tomto případě v zastoupení OSPOD.

Z mého výzkumu vyplývá, že Policie ČR je nejvyhledávanějším orgánem ze strany obětí DN, což uvedlo 81 % respondentů. Ve většině případů jsou příslušníci na tuto problematiku zacházení s oběťmi DN speciálně školeni, proto 81 % z nich uvedlo a stojí si za tím, že již při prvotním kontaktu s oběťmi projevují profesionální přístup. Vždyť vyšlo najevo, že jejich jednání a práce s oběťmi DN je v současné době na lepší úrovni než dříve, což přisuzuji odbornému školení. Někteří z policistů, tak dokáží obětem DN, poskytnou kontakty na pomáhající organizace, psychickou a psychologickou pomoc, rozhovor, rady, informační letáky, morální podporu a bohužel až naposled lidský přístup.

Celých 30 respondentů z 64 se přiznalo, že nad rámec jejich povinností neposkytují žádnou pomoc. 89 % policistů si je vědomo své povinnosti informovat o případech DN organizace jako IC ve Zlíně, OSPOD, okresní soud apod. 36 policistů označilo spolupráci s těmito orgány na dobré úrovni a dalších 27 z nich zároveň uvedlo návrhy na zlepšení této spolupráce. Zjednodušení vidí policisté ve zrychlení vzájemné komunikace, odbourání administrativy, urychlení řešení případů, častější školení a okamžitou pomoc od intervenčního centra. Věřím, že tyto návrhy jistě přispějí ke zjednodušení jejich práce, ovšem sami by měli uznat, že např. administrativa je k těmto úkonům nutná. Jako nejužitečnější instituci jejich vzájemné spolupráce bych označila intervenční centrum nejen proto, že Policie ČR má vůči této instituci povinnost informovat o realizovaném vykázání. 82 % dotázaných přiznalo, že mají na místě činu k dispozici zavolat odbornému orgánu a poradit se ve věci DN. Tato možnost vyplývá z interní dohody mezi Intervenčním centrem Zlínského kraje a Policií ČR. Šetření dokázalo, že tuto možnost využilo pouhých 38 %. Téměř všechny případy DN jsou dle výzkumu na jednotlivých obvodních odděleních evidovány. A z těchto jsou všechny případy, kde došlo k vykázání, kontrolovány. V některých případech kontrolují i ty případy, kde k vykázání nedošlo.

Druhá část výzkumu byla provedena formou rozhovoru s vedoucí IC ve Zlíně Mgr. Jarmilou Hasoňovou a sociální pracovnící IC ve Zlíně Mgr. Soňou Kubíkovou. Účelem jejího šetření bylo doplňující navázání na první výzkumnou část. Propojení obou výzkumů přispělo ke zjištění skutečnosti, do jaké míry je plněna spolupráce Policie ČR se zlínským intervenčním centrem v praxi. Souhrnně lze konstatovat, že výsledky šetření z první výzkumné části byly ve většině případech potvrzeny. Úroveň spolupráce skutečně funguje a je více než dobrá. Pracovníci IC dostávají informace o vykázání včas. Vzhledem k faktu z první výzkumné části, že někteří policisté nad rámec svých povinností obětem DN neposkytují žádnou další pomoc, byl poznatek vedoucí intervenčního centra překvapivý. Podle jejich zkušeností jsou oběti od Policie ČR informované přinejmenším prostřednictvím informačních letáčků. Sdílím názor Mgr. Hasoňové, že přístup k obětem DN je otázkou individuality.

Závěrem bych vyslovila osobní doporučení, ve kterém spatřuji hlavní postatu budoucího zlepšení řešení této problematiky. Z celé mojí práce vyplývá, že pravidelné školení policistů v této problematice není v žádném případě zbytečností. Navrhuji, aby se tato školení konala v pravidelných intervalech a byla určena každému bez ohledu na pracovní

zařazení. Součástí školení by mělo být seznámení s možností poradit se ve věci domácího násilí na místě činu s odborným orgánem.

Dle mého názoru se mi v práci podařilo splnit předem stanovené body, které jsem nejprve uvedla v teorii a poté prakticky zpracovala v závěry. K práci jsem využívala odbornou literaturu a v praktické části příslušné metody výzkumu. Troufám si zhodnotit svou práci jako přínosnou pro případné přiblížení a objasnění problematiky viktimizace v oblasti domácího násilí. Může poskytnout komukoliv přehledný a ucelený náhled na tuto tematiku. Vypracování této práce bylo i pro mě osobně velkým přínosem. Díky práci s odbornými publikacemi jsem si rozšířila teoretické znalosti z tematické oblasti DN a informace získané výzkumem mě obohatily o praktický pohled na tuto problematiku.

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

The aim of my thesis was to clarify the issue of victimization of domestic violence, outline the basic theoretical information and the spread of knowledge from practice. Given that this issue is very extensive, I tried to capture in his work, in my view the point. Theoretical part has been devoted to basic concepts such as domestic violence, victim profile, a profile of the offender, victimization and its division into primary, secondary and tertiary. I also formulate ways to assist victims of domestic violence, including related legislation. In the practical part, I tried to answer the main question I have asked in the introduction.

The first part of the research question relates to dealing with police officers in the Zlín Region in practice. In this section, I focused primarily on the negotiation process and police obtained by questionnaire. Of the survey can be drawn some general conclusions. First, the general statistics confirmed that even in the Zlín region of 92% are victims of domestic violence against women, which is most often perpetrated physical violence. I would like to stress that the percentage quantification by sex victims may not be accurate. The reason I found mainly in the fact that the little man who confesses to me that he was a victim of domestic violence. The most common form, as the police learns about committing domestic violence emergency telephone lines with numbers 158 and 112 and personal announcements directly to the District office. I think it is good to find out that these emergency people are so used as to fulfill its purpose of immediate assistance. The phone is available today, almost everyone, but not everyone can go at the moment to give notice to the police. Research has shown that the overwhelming majority of submitted notifications reported themselves victims of domestic violence. Other common notifiers are neighbors and relatives of victims. Children in this case on behalf OSPOD.

From my research shows that the police is the most popular body of the victim of domestic violence, which reported 81% of respondents. In most cases, members on this issue dealing with victims of domestic violence, specially trained, so 81% of them reported and confirms the fact that already during the initial contact with victims showing a professional attitude. After it became clear that their actions and stick with victims of domestic violence is currently at a better level than before, which ascribe to vocational training. Some of the officers and victims of domestic violence are able to provide contacts to help organizations, mental and psychological assistance, interview, advice, information leaflets, moral support and unfortunately last human approach. A total of 30 respondents out of 64 is admitted that

beyond their duties provide no help. 89% of police officers are aware of their obligation to report on cases of domestic violence organizations, such as Intervention Centre in Zlín, OSPOD, the district court. 36 policemen identified cooperation with these bodies at a good level and another 27 of them also said proposals for improvement. Simplification sees policemen in the acceleration of mutual communication, reducing administration, speeding up the settlement of cases, more frequent training and emergency assistance from the intervention center. I hope these suggestions will surely contribute to simplifying the work themselves but they should recognize that such administration is necessary for these acts. As a useful institution for their mutual cooperation would classify intervention center, not only because police have an obligation to inform the institution of recognition realized. 82% of respondents admitted that they are at the scene available to the authority to call a professional for advice regarding domestic violence. This possibility results from the internal agreement between the Intervention Centre Zlín Region and the Police. The investigation proved that this option was used by only 38%. Almost all cases of domestic violence are, according to research at the individual district departments registered. And these are all cases where it had been recorded, checked. In some cases, control and those cases where the disclosure occurred.

The second part of the research was conducted by interview with the head of the Intervention Centre in Zlín Mgr. Jarmilou Hasoňovou social worker and Intervention Centre in Zlín Mgr. Soňou Kubíkovou. The purpose of the investigation was to establish additional research on the first part. Linking the two studies helped to establish the facts, the extent to which cooperation is filled with police intervention center in Zlín practice. In summary, the results from the first survey of research in most cases have been confirmed. The level of cooperation really works and is more than good. Intervention center workers receive information about the reported time. Due to the fact of the first part of the research that some officers beyond their obligations to victims of domestic violence do not provide any further help finding was surprising intervention center manager. According to their experience as victims of police at least informed through information leaflets. I agree with Mgr. Hasoňové that access to victims of domestic violence is a matter of individuality.

Finally, I expressed a personal recommendation, which I see the main essence of the future improvements to address this issue. Of all my work shows that regular training of police

officers in this issue is by no means useless. I suggest that this training took place at regular intervals and was intended to anyone regardless of job title. The training should be familiar with the possibility to consult in case of domestic violence at the scene with a professional body.

In my opinion, my job was fulfilled predetermined points, which I first introduced the theory in practice and then worked in the conclusions. I used to work in the literature of the practical methods of research. I dare you to evaluate your work as beneficial to clarify the possible approaches and issues of victimization in domestic violence. Can anyone provide a clear and comprehensive view of this topic. The development of this work was for me personally a great asset. By working with professional publications I have extended the theoretical knowledge of the thematic area of domestic violence through research and information to enrich my practical view on this issue.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BÁRTÍKOVÁ, Mgr. Gabriela. Pojem domácí násilí. *Informační servis k domácímu násilí - Ministerstvo vnitra* [online]. 2008 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/aktualit/sdeleni/2001/domaci.html>
- [2] CONWAY, Helen L. *Domácí násilí: příručka pro současné i potenciální oběti se zákonem č. 135/2006 Sb. platným od 1. ledna 2007*. 1. vyd. Překlad Jana Mandelíková. Praha: Albatros, 2007, 158 s. Albatros Plus. ISBN 978-800-0015-507.
- [3] ČÍRTKOVÁ, Ludmila a Petra VITOUŠOVÁ. *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů: příručka pro pomáhající profese*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007, 191 s. ISBN 978-802-4720-142.
- [4] ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Domácí násilí: fakta a paradoxy. *Sociální práce*. 2006, č. 2.
- [5] ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie*. 2. upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 439 s. ISBN 978-807-3802-134.
- [6] ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Policejní psychologie*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2000, 254 s. ISBN 80-717-8475-3.
- [7] DUFKOVÁ, Ivana a Jiří ZLÁMAL. *Domácí násilí se zaměřením na problematiku obětí: Pracovní manuál*. Praha: Střední policejní škola Ministerstva vnitra, 2005.
- [8] HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 407 s. ISBN 80-736-7040-2.
- [9] HUŇKOVÁ, Markéta a Jiřina VOŇKOVÁ. *Domácí násilí v ČR z pohledu práva: (efektivnost právních norem ČR posuzovaná vzhledem k cíli ochrany společnosti před domácím násilím)*. 1. vyd. Stráž pod Ralskem: Justiční akademie ČR, 2004, 248 s. ISBN 80-239-6230-2.
- [10] CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Vydání 1. Praha: Grada Publishing, 2007, 265 s. ISBN 978-80-247-1369-4.

- [11] *Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 351 s. ISBN 80-736-7002-X.
- [12] VARGOVÁ, Branislava, Dana POKORNÁ a Marie TOUFAROVÁ. *Partnerské násilí*. Praha: Linde, 2008, 159 s. ISBN 978-808-6131-764.
- [13] VITOUŠOVÁ, Mgr. Petra a PhDr. Marie ŠEDIVÁ. *Interdisciplinární přístup k řešení případů domácího násilí v Ostravě*. Bílý kruh bezpečí. Ostrava, 2005.
- [14] VOŇKOVÁ, Jiřina a Markéta HUŇKOVÁ. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. Praha: ProFem, 2004, 194 s. ISBN 80-239-2106-1.

Internetové zdroje:

- [15] *Asociace pracovníků intervenčních center* [online]. 2012 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://domaci-nasili.cz/>
- [16] *Bílý Kruh Bezpečí* [online]. 2009 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.bkb.cz/>
- [17] Činnost Intervenčních center. In: *Činnost APIC | Asociace pracovníků intervenčních center* [online]. 2007 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: http://www.domaci-nasili.cz/?page_id=145
- [18] Definice domácího násilí. *Domácí násilí/Info o domácím násilí - Acorus* [online]. 2011 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.acorus.cz/cz/domaci-nasili/info-o-domacim-nasili.html>
- [19] Definice pojmu domácí násilí. *Magdalenium - Definice pojmu domácí násilí* [online]. 2012 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.magdalenium.cz/index.php?nid=4875&lid=cs&oid=643223>
- [20] *DONA linka* [online]. 2007 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.donalinka.cz/index.php>
- [21] Formy domácího násilí. *Intervenční centrum Brno - pro osoby ohrožené domácím násilím* [online]. [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.ic-brno.cz/formy-domaciho-nasili>

- [22] INTERVENČNÍ CENTRUM Havířov. *INTERVENČNÍ CENTRUM Havířov* [online]. [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.slezskadiakonie.cz/potrebuji-sluzbu/intervencni-centrum-havirov>
- [23] *Od dobrého úmyslu k dobré spolupráci: Manuál od efektivní interdisciplinární spolupráci v případech domácího násilí*. Praha, 2006. Dostupné z: http://www.rosa-os.cz/fileadmin/rosa/zlom_manual.pdf
- [24] [R O S A] občanské sdružení nabízející komplexní pomoc ženám - obětem domácího násilí [online]. [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.rosa-os.cz/>
- [25] *Sdružení Koordona* [online]. 2007 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.koordona.cz/>
- [26] Specifika domácího násilí Domácí násilí | Co je to domácí násilí? | Koordona - Koalice organizací proti domácímu násilí. *Sdružení Koordona* [online]. 2007 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.koordona.cz/domaci-nasili/co-je-to-domaci-nasili/2-specifika-domaciho-nasili.html>
- [27] *Vliv domácího násilí na zdraví žen - obětí násilí a jejich dětí, které jsou svědky násilí v rodině: Sociologická sonda klientek o.s. ROSA a jejich dětí za rok 2010*. Praha, 31.1.2011. Dostupné z: http://www.rosa-os.cz/fileadmin/rosa/Statistika_za_2010_Studie_Zdravotni_dopady_nasili__ROSA_.pdf
- [28] Trestní zákoník 2012 (zákon č. 40/2009 Sb.). *Trestní zákoník 2012 (zákon č. 40/2009 Sb.)* | *Práce Pro Právníky.cz* [online]. 2009 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.pracepropravniky.cz/zakony/trestni-zakonik-uplne-zneni>
- [29] Zákon o obecní policii. *Zákon o obecní policii* | *Práce Pro Právníky.cz* [online]. 1991 [cit. 2012 04 15]. Dostupné z: <http://www.pracepropravniky.cz/zakony/zakon-o-obecni-policii>
- [30] 273/2008 Sb. Zákon o Policii České republiky. *273/2008 Sb. Zákon o Policii České republiky* | *Vzory smluv ke stažení, sbírka zákonů a ostatních předpisů. Formuláře online* [online]. 2008 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.zakoncr.cz/index.php/zakonik/91-policie/877-273-2008-sb-zakon-o-policii-ceske-republiky.html>

- [31] Zákon o Policii ČR 273/2008 Sb. In: *Policie České republiky* [online]. 2008 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/novy-zakon-o-policii-cr.aspx>
- [32] ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta č. 179/2006. *Rovnoprávnost.cz - Za rovnoprávné postavení mužů* [online]. 24. září 2008 [cit. 2012-04-21]. Dostupné z: <http://www.rovnopravnost.cz/zpravy/zavazny-pokyn-policejniho-prezidenta-c.-179/2006-1413/>
- [33] Zákon o přestupcích (zákon č. 200/1990). *Zákon o přestupcích (zákon č. 200/1990) | Práce Pro Právěvníky.c* [online]. 1990 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.pracepropravniky.cz/zakony/zakon-o-prestupcich-prestupkovy-zakon-online>

Rozhovory:

- [34] rozhovor s kpt. Bc. Martinem Hradilem vrchním komisařem na předmětovém oddělení pořádkové a dopravní Policii VPŠ a SPŠ MV v Holešově
- [35] rozhovor se str. Terezou Lehkou z Městské policie Zlín
- [36] rozhovor s Mgr. Jarmilou Hasoňovou vedoucí Intervenčního centra ve Zlíně
- [37] rozhovor s Mgr. Soňou Kubíkovou sociální pracovnící Intervenčního centra ve Zlíně

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

apod.	a podobně
např.	například
tzv.	tak zvaně
ČR	Česká republika
TČ	trestný čin
MČ	místo činu
Sb.	sbírky
EU	Evropská unie
DN	domácí násilí
IC	intervenční centrum
SŠ	střední škola
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
OSPOD	Orgán sociálně právní ochrany dětí
popř.	popřípadě

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Cyklus násilí, které neustále probíhá dokola střídáním jednotlivých fází.[12] 17

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1 Pohlaví respondentů.</i>	53
<i>Tab. 2 Věk respondentů.</i>	54
<i>Tab. 3 Vzdělání respondentů.</i>	54
<i>Tab. 4 Práce v oboru.</i>	55
<i>Tab. 5 Místo služebního působiště respondentů.</i>	56
<i>Tab. 6 Počet realizovaných vykázaní jednotlivých respondentů během svého služebního poměru.</i>	56
<i>Tab. 7 Četnost řešených případů DN v minulém roce.</i>	58
<i>Tab. 8 Nejčastější forma domácího násilí.</i>	59
<i>Tab. 9 Pohlaví oběti DN.</i>	60
<i>Tab. 10 Způsoby oznámení DN.</i>	61
<i>Tab. 11 Podání oznámení o páchaném DN.</i>	62
<i>Tab. 12 Povinnost Policie ČR v informování organizací v rámci DN.</i>	63
<i>Tab. 13 Organizace, které Policie ČR informuje v rámci pomoci obětem DN.</i>	64
<i>Tab. 14 Profesionální přístup Policie ČR při prvotním kontaktu s obětí DN.</i>	65
<i>Tab. 15 Vyhledávání pomoci.</i>	66
<i>Tab. 16 Pomoc, poskytující Policie ČR mimo stanovení zákona.</i>	67
<i>Tab. 17 Odborné školení Policie ČR na problematiku DN.</i>	69
<i>Tab. 18 Komunikace s IC na místě činu.</i>	70
<i>Tab. 19 Využití možnosti komunikace s IC na místě činu.</i>	71
<i>Tab. 20 Úroveň spolupráce Policie ČR s Intervenčním centrem ve Zlíně.</i>	72
<i>Tab. 21 Úroveň spolupráce Policie ČR s ostatními státními orgány.</i>	73
<i>Tab. 22 Zlepšení spolupráce Policie ČR s ostatními státními orgány.</i>	74
<i>Tab. 23 Úroveň jednání a práce Policie ČR vůči obětem DN.</i>	75
<i>Tab. 24 Vedení evidencí jednotlivých případů domácího násilí.</i>	76
<i>Tab. 25 Kontrola Policie ČR tam, kde bylo zjištěno DN.</i>	77

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1. Formy domácího násilí páchané na ženách v ČR v roce 2010. [27]</i>	16
<i>Graf 2. Věkové zastoupení pachatelů domácího násilí v ČR v roce 2010. [27]</i>	21
<i>Graf 3. Vzdělání pachatelů domácího násilí v ČR v roce 2010. [27]</i>	22
<i>Graf 4. Věkové zastoupení obětí domácího násilí v ČR v roce 2010. [27]</i>	27
<i>Graf 5. Vzdělání obětí domácího násilí v ČR v roce 2010. [27]</i>	28
<i>Graf 6. Vyčíslení vykázaných násilných osoby v jednotlivých krajích v ČR za rok 2011. [15]</i>	46
<i>Graf 7 Pohlaví respondentů.</i>	53
<i>Graf 8 Věk respondentů.</i>	54
<i>Graf 9 Vzdělání respondentů.</i>	55
<i>Graf 10 Práce v oboru.</i>	55
<i>Graf 11 Místo služebního působiště respondentů.</i>	56
<i>Graf 12 Počet realizovaných vykázaní jednotlivých respondentů během svého služebního poměru.</i>	57
<i>Graf 13 Četnost řešených případů DN v minulém roce.</i>	58
<i>Graf 14 Nejčastější forma domácího násilí.</i>	59
<i>Graf 15 Pohlaví obětí DN.</i>	60
<i>Graf 16 Způsoby oznámení DN.</i>	61
<i>Graf 17 Podání oznámení o páchaném DN.</i>	62
<i>Graf 18 Povinnost Policie ČR v informování organizací v rámci DN.</i>	63
<i>Graf 19 Organizace, které Police ČR informuje v rámci pomoci obětem DN.</i>	64
<i>Graf 20 Profesionální přístup Policie ČR při prvotním kontaktu s obětí DN.</i>	65
<i>Graf 21 Vyhledávání pomoci.</i>	66
<i>Graf 22 Pomoc, poskytující Policie ČR mimo stanovení zákona.</i>	68
<i>Graf 23 Odborné školení Policie ČR na problematiku DN.</i>	69
<i>Graf 24 Komunikace s IC na místě činu.</i>	70
<i>Graf 25 Využití možnosti komunikace s IC na místě činu.</i>	71
<i>Graf 26 Úroveň spolupráce Policie ČR s Intervenčním centrem ve Zlíně.</i>	72
<i>Graf 27 Úroveň spolupráce Policie ČR s ostatními státními orgány.</i>	73
<i>Graf 28 Zlepšení spolupráce Policie ČR s ostatními státními orgány.</i>	74
<i>Graf 29 Úroveň jednání a práce Policie ČR vůči obětem DN.</i>	75

<i>Graf 30 Vedení evidencí jednotlivých případů domácího násilí.....</i>	<i>76</i>
<i>Graf 31 Kontrola Policie ČR tam, kde bylo zjištěno DN.....</i>	<i>77</i>

SEZNAM PŘÍLOH

PI: Dotazník pro Policii ČR ve Zlínském kraji

PII: Dílčí výzkumné otázky rozhovoru s vedoucí Intervenčního centra ve Zlíně s Mgr. Jarmilou Hasoňovou

PIII: Dílčí výzkumné otázky rozhovoru se sociální pracovnící Intervenčního centra ve Zlíně s Mgr. Soňou Kubíkovou

PIV: Doslovný přepis rozhovoru s Mgr. Jarmilou Hasoňovou

PV: Doslovný přepis rozhovoru s Mgr. Soňou Kubíkovou

PVI: Dohoda mezi Policí České republiky a Asociací pracovníků intervenčních center ČR, o. s.

PŘÍLOHA PI: DOTAZNÍK PRO POLICII ČR VE ZLÍNSKÉM KRAJI

DOTAZNÍK

Vážená paní , vážený pane,

prosím Vás o vyplnění dotazníku. Předkládaný dotazník je součástí mé diplomové práce, která je na téma: **Viktimizace v oblasti domácího násilí.**

U uzavřených otázek označte příslušnou odpověď či odpovědi a u volných otázek napište svůj názor. Vyplněné dotazníky si vyzvednu osobně nebo je prosím, odešlete na adresu *MisenaH@seznam.cz*

Děkuji Vám za Vaši ochotu a Váš čas strávený při vyplňování.

Bc. Michaela Hrubá

1. Vaše pohlaví?
  - a) MUŽ
  - b) ŽENA

2. Váš věk?
  - a) 20 - 25 let
  - b) 26 - 30 let
  - c) 31 - 40 let
  - d) 41 a více

3. Vaše vzdělání?
  - a) SŠ
  - b) VOŠ
  - c) VŠ

4. Kolik let pracujete u PČR?

5. Místo Vašeho služebního působiště?
  - a) ÚO Zlín
  - b) ÚO Kroměříž
  - c) ÚO Vsetín
  - d) ÚO Uherské Hradiště

6. S kolika případy vykázaní jste se během svého služebního poměru setkal /a?

7. Kolik případů domácího násilí jste řešili v minulém roce 2011 na obvodním oddělení?
- a) 0 - 10
  - b) 11 - 20
  - c) 21 - 30
  - d) 31 - více
8. S jakým typem domácího násilí se nejčastěji setkáváte?
- a) fyzické
  - b) psychické
  - c) sexuální
  - d) jiné .....
9. Nejčastější obětí domácího násilí je?
- a) ŽENA
  - b) MUŽ
10. Jakým způsobem se dozvídáte o domácím násilí na Vašem obvodním oddělení? (můžete zvolit více odpovědí)
- a) telefonicky 158, 112
  - b) přes sociální pracovníce
  - c) přes Městskou policii 156
  - d) jinak .....
11. Od koho se nejčastěji dozvídáte o páchání DN? (můžete zvolit více odpovědí)
- a) od oběti DN
  - b) od příbuzné rodiny
  - c) od dětí oběti DN
  - d) od sousedů
  - e) od někoho jiného .....
12. Máte povinnost informovat nějaké organizace pro pomoc obětem domácího násilí?
- a) ano
  - b) ne

V případě, že odpovíte na otázku č. 12 a) Ano, tak prosím odpovězte i na otázku č. 13.

13. Jaké organizace v rámci Vaší povinnosti informujete v oblasti pomoci obětem DN?

14. Myslíte si, že jako příslušník Policie ČR máte profesionální přístup při prvním kontaktu s oběťmi domácího násilí?
- a) ano
  - b) ne
  - c) nevím
15. Dle Vašich zkušeností, vyhledávají oběti domácího násilí pomoc od organizací pomáhajícím obětem domácího násilí více než od Policie ČR?
- a) ano
  - b) ne
16. Jakou poskytujete pomoc obětem domácího násilí kromě povinností, které Vám ukládá zákon?
17. Jste odborně školeni na problematiku DN, na postup, jak zacházet s oběťmi domácího násilí?
- a) ano
  - b) ne
  - c) nevím
18. Máte na místě činu možnost zavolat odbornému orgánu a poradit se ve věci domácího násilí?
- a) ano
  - b) ne

Pokud jste odpověděl/a na otázku č. 18 a) ano, odpovězte následující otázku.

19. Využil/a jste této službu někdy?
- a) ano
  - b) ne
20. Myslíte si, že Vaše spolupráce (PČR) s intervenčním centrem je na dobré úrovni?
- a) ano
  - b) ne
  - c) nevím
21. Je Vaše spolupráce (Policie ČR) s ostatními orgány, které jsou v případech domácího násilí zainteresovány (soud, IC, státní zastupitelství), na dobré úrovni nebo je co zlepšovat?
- a) ano, jsou na dobré úrovni
  - b) ano, ale lze ještě něco zlepšit

c) myslím si, že nejsou na dobré úrovni

V případě, že odpovíte na otázku č. 21 b) ano, ale lez ještě něco zlepšit, c) myslím si, že nejsou na dobré úrovni, tak prosím odpovězte i na otázku č. 22.

22. Co je tedy, podle vašeho úsudku, zapotřebí zlepšit?

23. Myslíte si, že Vaše jednání a práce (Policie ČR) s oběťmi domácího násilí je v současné době na lepší úrovni, než na počátcích řešení této problematiky?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

24. Vedete pravidelně evidence jednotlivých případů v rámci DN na obvod. oddělení?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

25. Provádí Policie ČR opakovanou kontrolu tam, kde bylo zjištěno DN?

- a) ano, vždy
- b) ano, jen pokud došlo k vykázání
- c) někdy, pouze ve výjimečných případech
- d) ne

Děkuji za vyplnění dotazníku.

**PŘÍLOHA PII: DÍLČÍ VÝZKUMNÉ OTÁZKY ROZHOVORU
S VEDOUCÍ INTERVENČNÍHO CENTRA VE ZLÍNĚ S MGR.
JARMILOU HASOŇOVOU**

- 1) Mohla byste krátce prezentovat Vaši organizaci? (ÚVODNÍ OTÁZKA)
- 2) V čem spočívá z Vaší strany pomoc obětem DN?
- 3) Jaké instituce jsou ve Zlínském kraji do řešení problematiky domácího násilí zahrnuty?
- 4) Jakým způsobem je uskutečňována komunikace mezi institucemi a funguje tato komunikace uspokojivě, nebo je potřeba zlepšení z nějaké určité strany?
- 5) Od kdy začalo intervenční centrum spolupracovat s PČR a na jaké úrovni?
- 6) Spolupráce je dána zákonem, předpisem, dohodou?
- 7) Je v současné době spolupráce IC a PČR na špičkové úrovni nebo je stále co zlepšovat?
- 8) Dle Vašeho odborného názoru, zachází PČR s oběťmi DN na profesionální úrovni při prvotním kontaktu?
- 9) Dozvídáte se od PČR o obětech DN včas?
- 10) Jak probíhá Vaše spolupráce s PČR?
- 11) Kolik bylo evidováno oznámení o vykázaní od PČR za rok 2011?
- 12) Stává se, že PČR nevyrozumí o vykázaní?
- 13) Jsou oběti DN informované od PČR o další pomoci a postupu řešení domácího násilí?

PŘÍLOHA PIII: DÍLČÍ VÝZKUMNÉ OTÁZKY ROZHOVORU SE SOCIÁLNÍ PRACOVNICÍ INTERVENČNÍHO CENTRA MGR. SOŇOU KUBÍKOVOU

- 1) Mohla byste krátce prezentovat Vaši organizaci? (ÚVODNÍ OTÁZKA)
- 2) V čem spočívá z Vaší strany pomoc obětem DN?
- 3) Jaké instituce jsou ve Zlínském kraji do řešení problematiky domácího násilí zahrnuty?
- 4) Jakým způsobem je uskutečňována komunikace mezi institucemi?
- 5) Funguje tato komunikace uspokojivě, nebo je potřeba zlepšení z nějaké určité strany?
- 6) Od kdy začalo intervenční centrum spolupracovat s PČR a na jaké úrovni?
- 7) Spolupráce je dána zákonem, předpisem, dohodou?
- 8) Je v současné době spolupráce IC a PČR na špičkové úrovni nebo je stále co zlepšovat?
- 9) Dle Vašeho odborného názoru, zachází PČR s oběťmi DN na profesionální úrovni při prvotním kontaktu?
- 10) Dozvídáte se od PČR o obětech DN včas?
- 11) Jak probíhá Vaše spolupráce s PČR?
- 12) Kolik bylo evidováno oznámení o vykázaní od PČR za rok 2011?
- 13) Stává se, že PČR nevyrozumí o vykázaní?
- 14) Jsou oběti DN informované od PČR o další pomoci a postupu řešení domácího násilí?

PŘÍLOHA PIV: DOSLOVNÝ PŘEPIS ROZHOVORU S MGR. JARMILOU HASONOVOU

Mohla byste krátce prezentovat Vaši organizaci? (ÚVODNÍ OTÁZKA)

Naše organizace se jmenuje Centrum poradenství pro rodinné a partnerské vztahy a její součástí je mimo jiné i služba intervenční centrum, což je služba regulérně registrovaná v zákoně o sociálních službách pod § 60 písmene a. Intervenční centrum zlínského kraje poskytuje služby výhradně osobám, které jsou ohroženy domácím násilím ve věkové kategorii nad 18 let a to mužům i ženám bez rozdílu. V podstatě tady poskytujeme terénní a ambulantní služby. Dochází k nám dvě skupiny klientů. Jednak jde o klienty po realizaci institutu vykazání, kdy ze strany PČR dostáváme záznam, na jehož základě kontaktujeme osoby v ohrožení a nabízíme službu sami. A jednak k nám dochází další skupina klientů, a to jsou osoby ohrožené domácím násilím nízko-prahového kontaktu. Ti využívají službu sami, aniž by tam kdy PČR zasahovala.

V čem spočívá z Vaší strany pomoc obětem DN?

Takže v Intervenčním centru ve Zlínském kraji poskytujeme sociálně právní poradenství. Můžeme zprostředkovat i další navazující služby, přidat kontakty, ať už se to týká služeb psychologů, psychiatrů, lékařského ošetření, kontakty na jednotlivé policejní složky, pomoc při zajištění azylového bydlení, pomoc při zařizování dávek a další aktivity.

Jaké instituce jsou ve Zlínském kraji do řešení problematiky domácího násilí zahrnuty?

V podstatě je ve Zlínském kraji jediné specializované zařízení, které pomáhá obětem domácího násilí, a to je intervenční centrum. Žádná jiná specializovaná služba zde není. Nicméně existuje řada orgánů a institucí, kde může dojít k záchytu těchto lidí a to je: policie státní, policie městská, orgány sociálně právní ochrany dětí a další oddělení sociálních odborů městských nebo obecních úřadů. Zkušenosti s oběťmi domácího násilí mají také v azylových zařízeních, v poradenských zařízeních, ať už jsou to manželské, rodinné poradny nebo občanské poradny. S obětí domácího násilí se také mohou setkat na probační a mediační službě, samozřejmě zkušenosti má i justice.

Jakým způsobem je uskutečňována komunikace mezi institucemi a funguje tato komunikace uspokojivě, nebo je potřeba zlepšení z nějaké určité strany?

Takže komunikace je velmi individuální. My máme nejužší spolupráci s PČR, protože řešíme řadu společných případů a v podstatě poskytujeme navazující služby klientům na základě institutu vykazání, který policie realizuje. S ostatními složkami jednáme samozřejmě s ohledem na klienta. Například pokud v rodině vyrůstá nezletilé dítě, tak se považuje za osobu ohroženou domácím násilím, hrozí tam viktimizace, jak již sekundární nebo primární, takže tam určitě spolupracujeme s orgánem sociálně právní ochrany dětí. Nicméně my tady máme takové specifikum, že klienti, kteří k nám přicházejí v rámci nízko-prahových kontaktů, mohou být vedeni anonymně. A pokud si vymyslí přezdívku a pod tou přezdívkou jsou tady vedeni, tak já potom nemám orgánu sociálně právní ochrany co nahlásit. Že u Budulínka v Horní dolní se něco děje, to je naprosto marná informace. Takže tam by nemohli pomoci. Nicméně víme o sobě se všemi těmi instituty, které jsem vyjmenovala, a mnoha dalšími. Je důležité, abychom vzájemně znali náplň našich činností, protože potom odkazujeme správné klienty na ty správná místa. Nejsme odborníky na všechno, nikdo nemůže být odborníkem na všechno, takže si nezasahujeme vzájemně do svých kompetencí.

Intervenční centrum Zlínského kraje vybudovalo síť interdisciplinárních týmů. Jsou čtyři na úrovni bývalých okresů - Zlínsko, Hradišsko, Vsetínsko, Kroměřížsko, a pak je jeden krajský. V těch okresních týmech máme zainteresovány v podstatě ty instituce, které jsem jmenovala. Někde dochází soudkyně, někde zástupci ze státních zastupitelství, ve všech týmech máme zástupce azylových zařízení a orgánů sociálně právní ochrany dětí a mládeže. Máme tam zástupce občanských poraden, z přestupkových komisí, třeba z městských obecních úřadů apod. Je to vždycky individuálně na každém tom okrese malinko jinak sestavený ten tým lidí, kteří takhle chtějí spolupracovat. Scházíme se, ale nepravidelně. Buď se scházíme na základě potřeby, kdy je nějaká kauzaistika a je potřeba to zpracovat, nějaký konkrétní případ anebo jednou za čas uděláme takové obecné setkání, kdy sdílíme vzájemně naše zkušenosti, předáváme si informace. Třeba za intervenční centrum vyhodnocujeme statisticky, jak jsme na tom v problematice domácího násilí ve Zlínském kraji, případně se srovnáním se zbytkem republiky. Protože mi na úrovni Intervenčních center v ČR spolupracujeme velmi úzce s kolegy.

Ten krajský tým, to je záležitost intervenčního centra a zástupců Policie ČR, kde za každý ten bývalý okres, teď se to nazývá Územní odbor, se účastní té porady zástupce

za uniformovanou policii a zástupce za neuniformovanou policii. Plus od roku 2010 bylo ve Zlínském kraji zřízeno Krajské ředitelství Policie ČR, tam byla ustanovena krajská metodička pro tuto problematiku pani kpt. Dita Pokorná a ještě i ona se účastní.

Takže ta komunikace probíhá přímo tam. Je možno najít nějaká slabá místa, na kterých je potřeba zapracovat. Na základě toho můžeme realizovat společně nebo každý individuálně nějakou další aktivitu. Ale víme o sobě, víme, že v jednotlivých případech si můžeme poslat klienty.

Já vím, že třeba moje klientka má nějaký problém v jiné oblasti. Byla obětí jiného TČ, na což je kompetentní probační a mediační služba, tak za ni můžu zprostředkovat tuto službu. Nebo azylový dům mi dá vědět, máme tady volné místo, takže já vím, kam momentálně mohu našeho klienta poslat.

Od kdy začalo intervenční centrum spolupracovat s PČR a na jaké úrovni?

V podstatě od začátku vzniku své existence od 1. 1. 2007, protože nám to vzájemně ukládá zákon. V zákonech jsou přímo pojmenované povinnosti policie, která má za úkol zejména v případech, kdy realizuje institut vykazání, poslat nám úřední záznam o vykazání do určité doby, konkrétně do 24 hodin. A my máme 48 hodinovou lhůtu na to, abychom nabídli naše služby obětem domácího násilí. Spolupracujeme velmi intenzivně na všech článcích, protože včetně mě je povinností každého policisty převzít trestní oznámení, takže se s tím fakt může potkat kdokoliv. Od toho policisty, který slouží v rámci pořádkové policie při hlídkové službě, až po toho kriminalistu v krajském ředitelství. Takže se pravidelně se účastníme společných vzdělávacích aktivit, velmi intenzivně, několikrát denně spolupracujeme s metodičkou a samozřejmě se podílíme na školení policistů. Takže celých těch 5,5 roku pravidelně proškolujeme nové policisty, budoucí policisty a ty zkušené doškolujeme. Spolupracujeme i s Policejní školou v Holešově, kde se připravují noví policisté a kde absolvují tu základní odbornou přípravu nově nastoupivší. Momentálně je tam už druhým rokem tým, vzdělávací aktivita zaměřená na vedoucí a zástupce vedoucích obvodních oddělení policie. Tam tedy vyrážím a předávám tu svou dvouhodinovou zkušenost s intervenčním centrem a specifika oběti domácího násilí.

Spolupráce je dána zákonem, předpisem, dohodou?

Spolupráce je dána ZÁVAZNÝM POKYNYM policejního prezidenta v zákoně č. 166/2009 Sb. o provádění vykazání a v metodické příručce č. 1/2010 Sb. Dále Asociace

pracovníků intervenčních center o. s. uzavřela s policejním prezidentem ČR dohodu o vzájemné spolupráci a školení v oblasti domácího násilí a vzájemné spolupráci v souladu s § 17 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR. Do asociace pracovníků intervenčních center patří pouze 15 intervenčních center v ČR, kde spadá i Intervenční centrum Zlínského kraje.

Je v současné době spolupráce IC a PČR na špičkové úrovni nebo je stále co zlepšovat?

Nevím jak jinde, ale ve Zlínském kraji momentálně hodnotím spolupráci IC a PČR velmi dobře. Dá se tedy říci, že je na špičkové úrovni.

Dle Vašeho odborného názoru, zachází PČR s oběťmi DN na profesionální úrovni již při prvotním kontaktu?

Ráda bych řekla, že ve 100 % případů ano, určitě se to zlepšilo. Protože ta problematika byla nová, byla zakotvena v zákoně poprvé v roce 2004, takže do té doby se neřešilo pod hlavičkou domácí násilí, ono se to řešilo jinak, jako občanské soužití apod. Od té doby policie ušla obrovský kus cesty směrem k lepšímu. Občas se samozřejmě najde nějaký neprofesionální výrok, zákrok nebo aktivita některého policisty, jakožto profesní to není, ale je to o tom, že je to o lidech, že i u policie pracují jenom lidé, kteří jsou omylní, chybují, mají své životní příběhy, které se jim odrážejí do jejich praxe. Znáám případy, kdy se řekne mladý policista, nezkušený a nezvládne to. Z osobních zkušeností znám několik mladých policistů, kteří úplně bravurně zvládnou situaci, dokážou komunikovat s obětí, dokážou výborně vyhodnotit momentální situaci v domácnosti a zasáhnout. Znáám také mladého policistu, který chce za každou cenu jednat a být aktivní a realizovat něco a zachránit, ale působí tam jako slon v porcelánu. Udělá více škody, protože neumí tak dobře komunikovat. Oběti domácího násilí jsou naprosto specifické oběti v rámci toho balíku obětí trestné činnosti. To je opravdu něco jiného než oběť přepadení, oběť znásilnění cizím člověkem apod. Podle toho se také chovají a umět s nimi hovořit je strašně obtížné. Umět z nich dostat tu informaci, získat celou historii, protože oni bagatelizují, oni řeknou jen to nejnnutnější, co musí, protože jsem si tu policii zavolala, často neřeknou ani celou tu pravdu, protože se bojí, že zůstanou samy. Nebo že je násilná osoba potrestá, nebo týralo-li je dítě, že to dítě je dneska odepíše a na stará kolena zůstanou samy. Nebo nemají prostředky a myslí si, že by to nezvládly, tak jsou odkázáni na to, že musí poslouchat a nesmí nic říct. Takže opravdu je potřeba, aby ten policista byl

maximálně kompetentní, maximálně empatický, aby vycítil, že je problém a že je potřeba na tom problému pracovat. Protože získat informace, které potřebujete, trvá strašně dlouho a oni na to nemají zas až tolik času.

Velmi dobře se jim zasahuje v případech, že dojedou a ta násilná osoba je agresivní i vůči policii anebo kdy už je fakt patrné nějaké to zranění, teče krev, když to přeženu. Tak tady se policii dobře zasahuje. Ale představte si situaci, kdy přijedete do domácnosti, kde žena uvádí, že ji partner zbil, že ji skopal, že ji škrtil a není na ní nic vidět, protože modřina se nemusí udělat hned. A partner leží v posteli, na nohách bačkory, na břiše noviny a říká: Pánové, kde jste se tu vzali? A ten policista v této situaci musí zjistit, jestli je to pravda, má dva protichůdné názory. Má tam dvě maličké děti, které pláčou, ale on neví, jestli pláčou, protože vidí policistu anebo protože mají strach z toho, co se doma dělo, když táta křičel.

Takže skutečně to musí být nesmírně citlivý člověk, který opravdu chce pomáhat a tu práci dělá tělem i duší a dá si s tím tu práci, aby z nich tu informaci získal. My se jim na těch školeních snažíme ukazovat, jak je možné hovořit s tou obětí. Já jim často vysvětluji, proč se chovají, jak se chovají a jak se vůbec můžou chovat a s čím se můžou setkat. Dříve jsme ještě realizovali modelové situace, kdy jsem třeba hrála tu oběť a nějaký policista mě třeba týral a hlídka, která ten incident neviděla, měla zasáhnout a zhodnotit celý incident. A ti kolegové se na tom mohli naučit, co vlastně vidět nebylo. Já jsem byla potvora oběť, já jsem opravdu jenom ležela a bagatelizovala na druhou. Protože to byl ten syn, který mě chtěl podřezat, a snažila jsem se prostě fakt říct jen to nejnütnější, a když se ten policista opravdu snažil, tak ze mě informaci dostal. Ale když to vzal jen tak, když prostě nechcete říct, tak mi s tím nic nemůžeme dělat, tak jsem opravdu nic neřekla. Pak jsme si vyhodnotili tu scénku.

Myslím si, že umí pracovat, jsou vysocí profesionálové opravdu, ale jsou mezi nimi i lidé, kteří nenahlízejí na domácí násilí z mého úhlu pohledu správným směrem, což je možná z jejich úhlu pohledu dobře.

Dozvídáte se od PČR o obětech DN včas?

PČR má za povinnost nám v určité lhůtě, to je těch 24 hodin po vstupu do obydlí, oznamovat pouze případy vykázání. Ty ostatní, které se řeší například zadržením, zajištěním, domluvou, tak ty ne, pokud to ten klient výslovně nechce. Ve Zlínském kraji jsme domluveni tak, že jestliže dá klient písemný souhlas policistovi k tomu, že mi může předat telefonní číslo na oběť, tak mi ji můžeme zavolat.

Je to zase v případech, kdy nevykazuje, ale oni cítí, že ta pomoc z naší strany tam je a ta oběť na to slyší. Ale těch případů není hodně. U těch vykázání, kdybyste se zeptala minulý týden, tak řeknu, už se hodně dlouho nestalo, že by to poslali pozdě a zrovna minulý týden (2. 4. - 8. 4. 2012) poslaly dvě pozdě. Jedno bylo řádově necelý den, ale to jsem věděla, protože ti volali telefonické avízo. Ale ten druhý případ byl více dnů, to mě mrzí, ale to byla opravdu výjimka.

My to máme tady ve Zlínském kraji nadstandardně zařízené. Policie nám vychází vstříc natolik, že když vykazují, tak nám telefonují na tomu určený služební mobil, který je zapnutý 24 hodin denně každý den v roce již celých pět a půl let, a upozorňují, že to jde, protože my máme zase lhůtu danou zákonem a v případě, že by vykazovali v pátek odpoledne a my jsme to našli v pondělí ráno na faxu, tak už je pozdě a nesplnili bychom tu lhůtu. Vážíme si, že nám vyšli vstříc, to není jejich povinnost. Informují nás o tom, protože nejsme nepřetržitá služba.

Jak probíhá Vaše spolupráce s PČR?

Jsou klienti, kteří nejsou schopni z různých důvodů jít a podat třeba to trestní oznámení, i když by chtěli. A my to můžeme podat za ně, takže zde spolupráce spočívá v předaných informacích, které máme. Potom jsou klienti, kteří by tam i šli, ale nechtějí jít sami a nemají jít s kým, takže poskytujeme doprovod. V takových případech tedy zacláníme při výslechu. Samozřejmě nemůžeme zasahovat do výslechu, ale můžeme poskytnout emocionální podporu tomu klientovi. A jemu se pak lépe mluví, když je tam někdo, kdo ten případ zná a samozřejmě v případech, kdy se jedná o něco složitějšího. Teď mě napadají zrovna dva případy, kdy nás požádají o spolupráci při výjezdu do terénu, kdy je oběť problematická, je tam oprávněná domněnka, že by nespolupracovala s policií a takový ten civilní subjekt možná by byl ten, se kterým by byla oběť ochotna mluvit, tak tam jedeme. Ne, že by nebyli schopni rozhovořit klienta, ale pro klienta je mnohem méně bolestné a je to snadnější hovořit s civilním člověkem, i když ten kriminalista je také v civilu, ale pořád je to policista s plackou. Kdežto my tam přijedeme v podstatě jako sociální služba, oběti se tak lépe otevírají. Takže až takhle je ta důvěra i při práci v terénu důležitá.

Kolik bylo evidováno oznámení o vykázání od PČR za rok 2011?

V roce 2011 ve Zlínském kraji bylo celých 126 případů vykázání a z toho v jednotlivých oblastech je to následovné. Ve Zlíně to bylo celých 50 vykázání, ve Vsetíně 37 vykázání, v Kroměříži 17 vykázání a v Uherském Hradišti 20 vykázání. Musím podotknout, že od roku 2007 Policie ČR institut vykázání využívá čím dál více, tedy v roce 2011 nabylo nejvyššího počtu ve vykázání.

Stává se, že PČR nevyrozumí o vykázání?

Stalo se nám to pouze jedenkrát a to v roce 2007, od této doby až vlastně do dneška ne.

Jsou oběti DN informované od PČR o další pomoci a postupu řešení domácího násilí?

Policie má povinnost informovat oběť domácího násilí v případech vykázání, že je bude kontaktovat intervenční centrum a v případech, kdy nedošlo k vykázání, tak zase mají k dispozici od nás kontaktní letáky, které můžou předávat obětem. V každém služebním voze policie, v tom pomalovaném, jsou výjezdové desky k domácímu násilí. V těch výjezdových deskách mají policisté veškeré formuláře, které potřebují k realizaci práce s obětí domácího násilí. To znamená, ať už využijí institut vykázání, nebo ne. Mají tam poučení, jak by mohli komunikovat s obětí domácího násilí, s dětmi nezletilými, které jsou tam přítomné, případně s násilnou osobou. Plus tam mají ty naše materiály, takže i když se mu něco nezdá na místě, ale není přesvědčen, že by to bylo domácí násilí nebo si myslí, že to není moc vážné, tak to nejmenší co je, tak může předat leták na nás. Plus mají tedy vnitřní intranetovou síť a tam mají teď novou sekci domácí násilí a je tam samozřejmě také záložka intervenční centrum. Je tam o naší práci, jsou tam naše statistiky, krásné koláčky jsme jim tam dali, takže i ten policista má možnost si dohledat přímo na tom intranetu na vnitřní síti, co se s tím klientem bude dál dít, kde sídlíme, jaké máme ordinační doby. Teď tam budeme dávat kontaktní pracoviště, protože se ještě rozšiřujeme na pracoviště na okresy, takže já si myslím, že oběti jsou informované, ale zas to může skončit na člověku, který to nevyhodnotí jako domácí násilí a ten leták nepředá. Ale to jsou možná určitá procenta případů.

PŘÍLOHA PV: DOSLOVNÝ PŘEPIS ROZHOVORU S MGR. SOŇOU KUBÍKOVOU

Mohla byste krátce prezentovat Vaši organizaci? (ÚVODNÍ OTÁZKA)

Intervenční centrum Zlínského kraje pracuje od 1. 1. 2007 a pomáhá osobám ohroženým domácím násilím ať již na základě vykazání policií ČR, nebo těm, kteří pomoc vyhledají sami.

V čem spočívá z Vaší strany pomoc obětem DN?

Pokud se jedná o klienta na základě vykazání policií ČR, tak toho musíme kontaktovat do 48 hodin a nabídnout pomoc – sociální poradenství včetně pomoci při sepsání předběžného opatření na prodloužení vykazání, právní poradenství, popřípadě zprostředkovat psychologické poradenství, lékařské ošetření, zajištění azylového ubytování atd. S klientem dále vypracováváme tzv. bezpečnostní plán pro případ ohrožení.

S druhou skupinou klientů pracujeme obdobně, rozebereme jejich situaci, seznámíme s možnostmi řešení, v případě potřeby zprostředkujeme další návazné služby s odborníky (psycholog, lékař, právník, ...), vypracujeme bezpečnostní plán – tito klienti naše služby mohou využít anonymně.

Jaké instituce jsou ve Zlínském kraji do řešení problematiky domácího násilí zahrnuty?

V první řadě Policie ČR, OSPOD, azylové domy, soudy, státní zastupitelství, PMS, lékaři, Centrum poradenství pro rodinné a partnerské vztahy, ...

Jakým způsobem je uskutečňována komunikace mezi institucemi?

Pravidelně, podle potřeby, se scházejí interdisciplinární týmy + telefonicky, osobně, písemně, ...

Funguje tato komunikace uspokojivě, nebo je potřeba zlepšení z nějaké určité strany?

Toto je individuální u jednotlivých případů, v podstatě ale komunikace funguje velmi dobře.

Od kdy začalo intervenční centrum spolupracovat s PČR a na jaké úrovni?

IC spolupracuje s policií od začátku jeho vzniku, což je tedy od 1. 1. 2007 a spolupracuje na velmi dobré úrovni. Spolu s policejní metodičkou, vedoucí IC proškoluje policisty, konzultujeme případy, policie má možnost se s námi telefonicky spojit 24 hod denně.

Spolupráce je dána zákonem, předpisem, dohodou?

Naše spolupráce v podstatě vychází z policejního zákona.

Je v současné době spolupráce IC a PČR na špičkové úrovni nebo je stále co zlepšovat?

Z mého pohledu je spolupráce na velmi dobré úrovni, ale vždy je co zlepšovat.

Dle Vašeho odborného názoru, zachází PČR s oběťmi DN na profesionální úrovni při prvotním kontaktu?

Z toho, jak se klienti vyjadřují, můžu říci, že ve většině případů ano.

Dozvídáte se od PČR o obětech DN včas?

Policie má ze zákona nás o každém vykázání do 24 hod informovat a tuto lhůtu dodržují. Pokud se jedná z jejich strany o podezření na DN, tyto případy s námi často konzultují, obětem předají kontakty na IC a společně pak tyto případy můžeme posoudit a vyhodnotit.

Jak probíhá Vaše spolupráce s PČR?

Velmi dobře, doplňujeme se.

Kolik bylo evidováno oznámení o vykázání od PČR za rok 2011?

Celkově za rok 2011 došlo ve Zlínském kraji ke 126 vykázání od Policie ČR. Ke dni 30. 4. 2012 je ve Zlínském kraji bylo evidováno 39 vykázání za rok 2012.

Stává se, že PČR nevyrozumí o vykázání?

Pokud se pamatuji, v našem kraji se toto nestává.

Jsou oběti DN informované od PČR o další pomoci a postupu řešení domácího násilí?

Ve většině případů při prvním kontaktu s obětí DN nás informují o tom, že jim policie řekla, že je bude kontaktovat IC a jsou často informováni od nich i o tom, jak lze postupovat dál (např. podání předběžného opatření na prodloužení vykázání, podání trestního oznámení, atd.)

PŘÍLOHA PVI: DOHODA MEZI POLICIÍ ČESKÉ REPUBLIKY A ASOCIACÍ PRACOVNÍKŮ INTERVENČNÍCH CENTER, O. S.

Dohoda mezi Policií České republiky a Asociací pracovníků intervenčních center ČR, o. s. o vzájemné spolupráci a školení policistů v oblasti domácího násilí

Policie České republiky
zastoupená policejním prezidentem plk. Mgr. Petrem Lessy
(dále jen „policie“)

a

Asociace pracovníků intervenčních center ČR, o. s.
zastoupená předsedkyní Mgr. Martinou Vojtiškovou
(dále jen „APIC“)
(dále jen „strany dohody“)

uzavírají za účelem stanovení společného postupu při provádění školení policistů a vzájemné spolupráci v souladu s § 17 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, tuto dohodu o vzájemné spolupráci a školení policistů v oblasti domácího násilí (dále jen „dohoda“).

Strany dohody vědomy si toho, že problematika domácího násilí a zejména péče o ohrožené osoby je jejich společným úkolem, při vědomí si vlastních metod, prostředků a odpovědnosti, sledující zlepšení vzájemné spolupráce a předávání zkušeností a podnětů ke zkvalitnění služby pro ohrožené osoby, se dohodly na následujícím:

Čl. 1 Účel dohody

Účelem dohody je zkvalitnit, zjednodušit a sjednotit vzájemnou spolupráci mezi stranami dohody a současně upravit oblasti a formy vzájemné spolupráce v oblasti řešení problematiky domácího násilí.

Čl. 2 Oblasti vzájemné spolupráce

Vzájemná spolupráce stran dohody zahrnuje zejména tyto oblasti:

- a) vzájemné předávání poznatků a zkušeností,
- b) spolupráci na proškolení policistů se zaměřením na oblast činnosti intervenčních center,
- c) porovnání statistických údajů policie a příslušného intervenčního centra za účelem eliminace případných rozdílů a kontroly odesílání úředních záznamů o vykazání ze strany policie na příslušná intervenční centra (provádět nejméně 1x měsíčně),
- d) rozšíření katalogů možných opatření pro různé incidenty,
- e) kazuistiku.

Čl. 3
Úkoly policie

(1) Jednotlivá krajská ředitelství policie budou aktivně spolupracovat na místní úrovni s jednotlivými intervenčními centry v jejich územní působnosti zejména v oblastech, uvedených v čl. 2 dohody.

(2) Ředitelství služby pořádkové policie zajistí v předmětné oblasti koordinaci a dále distribuci seznamu proškolených pracovníků/lektorů intervenčních center na jednotlivá krajská ředitelství policie.

Čl. 4
Úkoly APIC

(1) Jednotlivá intervenční centra budou aktivně spolupracovat s příslušnými krajskými ředitelstvími policie zejména v oblastech uvedených v čl. 2.

(2) Zajistí předání aktualizovaného seznamu pracovníků/lektorů intervenčních center na Ředitelství služby pořádkové policie vždy, když dojde ke změně.

Čl. 5
Závěrečná ustanovení

(1) Dohoda se uzavírá na dobu neurčitou a nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu zástupců obou stran dohody. Dohodu lze vypovědět bez udání důvodu s výpovědní lhůtou v délce dvou měsíců.

(2) Dohodu lze měnit pouze písemnými číslovanými dodatky odsouhlasenými oběma stranami dohody.

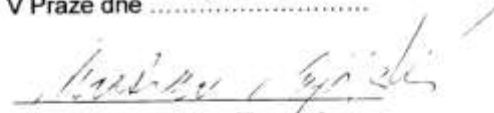
(3) Dohoda je vyhotovena ve dvou stejnopisech, z nichž každá strana dohody obdrží jeden výtisk.

Č. j. PPR-1586-1/ČJ-2011-0099UP

V Praze dne ..... 15. 03. 2011 .....

_____
plk. Mgr. Petr LĚSSY
policejní prezident

V Praze dne ..... 15. 03. 2011 .....

_____
Mgr. Martina VOJTÍŠKOVÁ
předsedkyně APIC

ASOCIACE
pracovníků intervenčních center ČR
Občanské sdružení
IČ: 227 22 378